

Obsah

1. **Identifikační údaje**
2. **Charakteristika školy**
3. **Charakteristika školního vzdělávacího programu**
 - 3.1 Zaměření školy
 - 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie
 - 3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.4 Začlenění průřezových témat
 - 3.5 Standardy pro základní vzdělání
4. **Učební plán**
 - 4.1 Tabulace učebního plánu
 - 4.2 Poznámky k učebnímu plánu
5. **Učební osnovy**
 - 5.1 Jazyk a jazyková komunikace
 - 5.1.1 *Anglický jazyk*
 - 5.1.2 *Český jazyk*
 - 5.1.3 *Německý jazyk*
 - 5.1.4 *Ruský jazyk*
 - 5.2 Matematika a její aplikace
 - 5.2.1 *Matematika*
 - 5.3 Informační a komunikační technologie
 - 5.3.1 *Informatika*
 - 5.4 Člověk a jeho svět
 - 5.4.1 *Člověk a jeho svět*
 - 5.5 Člověk společnost
 - 5.5.1 *Dějepis*
 - 5.5.2 *Výchova k občanství*
 - 5.6 Člověk a příroda
 - 5.6.1 *Fyzika*
 - 5.6.2 *Chemie*
 - 5.6.3 *Přírodopis*
 - 5.6.4 *Zeměpis*
 - 5.7 Umění a kultura
 - 5.7.1 *Hudební výchova*
 - 5.7.2 *Výtvarná výchova*
 - 5.8 Člověk a zdraví
 - 5.8.1 *Výchova ke zdraví*
 - 5.8.2 *Tělesná výchova*
 - 5.9 Člověk a svět práce
 - 5.9.1 *Člověk a svět práce*
 - 5.10 Doplnující vzdělávací obory
 - 5.10.1 *Konverzace v anglickém jazyce*
6. **Hodnocení žáků**
7. **Příloha 1**
 - 7.1 Standardy český jazyk a literatura⁴
 - 7.2 Standardy matematika
 - 7.3 Standardy anglický jazyk

Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název programu

„Učíme se, tvoříme a sportujeme pro život“

▶ Název školy:	▶ Základní škola Litoměřice, Ladova 5
adresa školy	▶ Ladova 5, 412 01 Litoměřice
jméno ředitele	▶ Mgr. Václav Červín
jméno koordinátora	▶ Mgr. Marta Rajmonová
▶ Kontakty:	
telefon/fax	▶ +420 416 741547
mobil	▶ +420 724 136907
e-mail	▶ vedeni@zsladovaltm.cz
web	▶ www.zsladovaltm.cz
▶ Zřizovatel:	
adresa	▶ Město Litoměřice
	▶ Mírové náměstí 15/7, 412 01 Litoměřice
▶ Kontakty:	
telefon	▶ +420 416 916 111

ŠVP byl projednán radou školy dne

11. 6. 2013

Platnost dokumentu od

11. 6. 2013

podpis ředitele

razítko školy

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem nacházející se uprostřed panelového sídliště, ze kterého se rekrutuje většina našich žáků. V blízkosti školy je autobusová zastávka i vlakové nádraží

Škola zahájila provoz 1. 9. 1989. Od 1. 1. 1995 má právní subjektivitu. Školu navštěvuje cca 480 žáků. V posledních letech je první stupeň zastoupen 10 třídami, na druhém stupni se nachází 8 tříd.

Ve většině ročníků na 2. stupni je 1 z paralelních tříd s rozšířenou tělesnou výchovou. Jsou zaměřené na všeobecnou sportovní přípravu (judo, aerobic, florbal, kopanou nebo lední hokej).

Vybudováním, v roce 2005, bezbariérových vstupů a odpovídajících hygienických prostor jsme jedinou školou v regionu umožňující výuku handicapovaným dětem.

Vybavení školy

Školní budova je tvořena třemi pavilony. Žáci mají k dispozici velmi příznivé prostorové podmínky pro výuku i pro aktivní odpočinek.

V pavilonu na 1. stupni probíhá výuka v kmenových třídách vybavených novými lavicemi, účelně rozestavěným nábytkem pro učební pomůcky a kobercem, který slouží k provádění skupinové činnosti ve výuce a k relaxaci žáků. Běžnou součástí učeben je audiovizuální technika, ve čtyřech učebnách jsou nainstalované interaktivní tabule.

Výzdoba tříd je tvořena vkusně zkombinovanými materiály k výuce, tabulárními pomůckami a výtvarnými pracemi žáků.

K vyhledávání potřebných informací vztahujících se k probíranému učivu slouží v učebnách knihovničky s beletrií a populárně naučnou literaturou. Třídy jsou postupně dovybavovány počítačovou technikou.

K relaxaci o přestávkách využívají žáci vybavení společných prostor (žebřiny, stolní tenis, skákací panáky). K eliminaci úrazů a pro zvýšení bezpečnosti dětí byly sloupky obaleny molitany potaženými barevnou látkou s dětskými motivy.

V pavilonu 2. stupně jsou účelně rozmístěny kmenové učebny, které jsou postupně dovybavovány novým nábytkem. V polodborných pracovnách fyziky, chemie a přírodopisu jsou umístěny audiovizuální pomůcky.

Dvě počítačové učebny s velkým množstvím výukových programů a volným přístupem k internetu jsou přístupné žákům i v době mimo vyučování. Vybavenost kabinetů společenskovedních předmětů je zastoupena množstvím slovníků, jazykových příruček, dokumentů, dějepisných i zeměpisných map, nástěnných přehledů a audiokazet.

Nachází se zde učebna cizích jazyků a učebna s nainstalovanou interaktivní tabulí. Kabinety vyučujících jsou průběžně dovybavovány počítačovou technikou. Vyučující mají k dispozici výukové a testovací programy, multimediální encyklopedie, internet, kopírku, tiskárny, datové projektory.

Chodby školy slouží k informování o dosažených sportovních úspěších, ale také k prezentaci prací vytvořených žáky. K pohybovému vyžití a relaxaci žáků o přestávkách slouží stoly na stolní tenis.

Třetím pavilonem je pavilon výchov. Kromě kmenových tříd se zde nacházejí i odborné učebny – kreslárna, výtvarný ateliér, keramická dílna, grafická dílna a dvě tělocvičny, kvalitně vybavené pomůckami, náčiním, náradím a posilovnou. Podlaha malé tělocvičny je pokryta tatami a je v ní umístěna i lezecká stěna. U tělocvičen se nacházejí čtyři šatny, které se postupně doplňují moderním zařízením, včetně umyvadel a sprch.

V budově školy je umístěna družina pro žáky 1. stupně ZŠ, rovněž také školní klub a školní sportovní klub, které nabízejí mnoho aktivit pro vyplnění volného času žáků všech věkových kategorií.

K pohybovým aktivitám využívají žáci kromě bohaté nabídky mimoškolních činností i zrekonstruované školní hřiště. Nové hřiště s umělým povrchem je přínosem nejen pro školní tělesnou výchovu a sportovní organizace, ale i pro obyvatelé sídliště v okolí školy.

Jedná se o sportovní areál s fotbalovým hřištěm, dvěma volejbalovými kurty, basketbalovými koši, běžeckou dráhou, dráhou a doskočištěm pro skok daleký a sektorem pro vrhy.

Pro vánoční trhy, vítání prvňáčků a loučení s vycházejícími žáky využívá škola prostor před hlavním vchodem budovy školy.

Školní pozemek je budován od prvního roku existence školy. Pečují o něj žáci v rámci pracovních činností. Na pozemku se nalézají také dřevěné prolézačky využívané za teplého počasí družinou, 1. stupněm i veřejností.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat všech prostor školy, relaxačních koutků na chodbách, učeben PC, knihovny. K dispozici mají i školní bufet a nápojové automaty.

Ke stravování žáků a zaměstnanců školy slouží jídelna, která je součástí areálu školy.

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování (SPUCH). Žáci navštěvují 3 oddělení dyslektické ambulantní poradny a dle potřeby pracují podle individuálního plánu (IVP).

► Charakteristika pedagogického sboru

Celkový počet zaměstnanců školy činí 48, z toho 31 učitelů, 6 vychovatelek školní družiny a klubu, 2 asistentky pedagoga, 7 správních zaměstnanců, 1 administrativní síla, 2 správci hřiště.

Téměř všichni pedagogové splňují podmínky odborné kvalifikace.

Ve škole pracuje poradce pro volbu povolání, dva výchovní poradci a školní metodik prevence a logoped.

► Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Pořádáme kulturně – vzdělávací, ozdravné nebo sportovně zaměřené pobyty převážně v Čechách, občas i v zahraničí.

Každoročně pořádáme kulturně – historické a zeměpisné exkurze. Třídní kolektivy vyjíždějí pravidelně na lyžařské kurzy, ozdravné pobyty, školní výlety a snaží se pracovat na projektech zaměřených na tvorbu kolektivu, týmu a respektování druhých.

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím pravidelných třídních schůzek, zároveň mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Práci školy je možné sledovat na webových stránkách školy, i ve školním časopise. Škola pravidelně pořádá Den otevřených dveří, vánoční jarmark a školní akademii.

Při škole také pracuje rada školy, dětský parlament a školní sportovní klub. Různorodá je též nabídka mimoškolní činnosti v rozličných sportovních i vzdělávacích kroužcích.

► Charakteristika žáků

Převážou většinu žáků tvoří děti z okolního sídliště. Vzděláváme i děti cizích státních příslušníků a děti handicapované, pro které jsou na škole vybudovány bezbariérové přístupy. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků se SPUCH, ale i dětí s jiným zdravotním postižením.

Sportovně talentovaní žáci se sdružují ve sportovních třídách.

► Školní družina a školní klub při ZŠ Ladova 5 v Litoměřicích.

► Charakteristika:

Do družiny docházejí děti I. – 5. tříd, do školního klubu děti 5. – 9. tříd.

Družina je rozdělena na 5 oddělení a pracuje zde 6 vychovatelek, ve školním klubu jedna vychovatelka.

Všechny vychovatelky mají odpovídající odborné vzdělání a dále se zúčastňují nabízených vzdělávacích programů pro pedagogické pracovníky.

Ve školní družině je vedena daná dokumentace : přehled výchovně – vzdělávací práce, zápisní listky, docházka, řád školní družiny a vnitřní řád školní družiny, celoroční plán, týdenní plány a zápisy z metodických sdružení. Činnost je rozdělena na odpočinkovou, zájmovou a rekreační.

Školní družina i školní klub mají své prostory v hlavní budově školy, dále mohou ke svým činnostem využívat i další odborné učebny, tělocvičny a školní hřiště. Prostory jsou vybaveny novým nábytkem, každoročně se doplňují nové hračky a potřebné pomůcky na zájmové činnosti.

Činnost školní družiny je určena hlavně pro děti přihlášené k pravidelné docházce a snaží se co nejvíce navazovat na program školy. Děti platí měsíční poplatek 100 Kč.

Činnost školního klubu probíhá formou kroužků, kam se děti přihlásí k pravidelné docházce a v pondělí činností klubovny s volným vstupem dle zájmu dětí. Děti platí poplatek za kroužek keramiky, celoročně 400 Kč.

► **Cíle vzdělávání:**

Družina a klub nejsou pokračováním školního vyučování, v působení mají svá specifika a jejich práce je výrazně odlišná od běžné vzdělávací praxe. Snaží se připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím výchovy mimo vyučování ho vybavit dobrými vědomostmi, dovednostmi a postoji.

a) Výchova ke zdravému životnímu stylu – uvědomování si odpovědnosti za svou osobu, starat se o své zdraví (správné stravování, odpovídající režim dne, osobní hygiena, rozvíjení tělesné zdatnosti), vhodné naplňování volného času, obohacování osobnosti estetickými zážitky, rozvíjení pracovních návyků a dovedností.

b) Posilování komunikačních dovedností – kultivace slovního a mimoslovního projevu, obohacování slovní zásoby, schopnost naslouchat kamarádům.

c) Najít své místo ve skupině a ve společnosti – zhodnocení šancí uplatnění v kolektivu, kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí, vytváření podmínek k pozitivnímu myšlení, vést k objektivnímu hodnocení sebe i činnosti každého člena skupiny.

d) Zvyšování sociálních kompetencí – rozvíjet schopnosti svobodně a zodpovědně řešit konkrétní situace, dbát na pravdomluvnost, upevňování morálních kvalit a naučit se přijímat důsledky svého chování.

e) Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování – hrou cvičit překonávání krajních situací, vyrovnávání se s neúspěchy, ovládnutí citových projevů, a to i negativních, umět se vypořádat se stresem, posilovat autoregulační systém.

f) Formování životních postojů – posilovat nepodléhání cizím negativním vlivům, úctě k hodnotám, schopnosti a ochotě pomoci, vytváření žádoucích hodnotových orientací.

► **Formy:**

Vzdělávání se uskutečňuje pravidelnou výchovou v jednotlivých odděleních školní družiny v rámci odpočinkových a zájmových činností, příležitostnou výchovou při celodružinových akcích (sportovní, přírodovědné, zájezdy, návštěvy knihovny apod.), individuální práci na rozvoji zájmů při činnostech kroužků školní družiny a nabídkou spontánních činností v ranní družině, závěrečné družině a při rekreačních činnostech

Školní preventivní strategie

Školní preventivní strategie (dále jen ŠPS) je součástí vlastního školního vzdělávacího programu Učíme se, tvoříme a sportujeme pro život. Škola si vytváří svou ŠPS za účelem předcházení, popř. snížení výskytu rizikových projevů chování (dále jen RPCH) u žáků.

► **Cíle ŠPS:**

- Poskytovat žákům dostatek vědomostí o zdravém životním stylu, o škodlivém působení návykových látek.
- Poskytovat žákům dostatečně širokou nabídku aktivit pro volný čas.
- Zlepšit sociální klima, které povede ke změně postojů a chování žáků, učitelů i rodičů ve prospěch ŽS.
- Vést žáky k sebevědomí, správnému sebehodnocení, stanovení reálných cílů v životě.
- Využívat instituce a odborníky a jejich výukové programy pro žáky, učitele i rodiče.

► **Dlouhodobé cíle:**

- Omezení negativních vlivů působících na rozvoj žáků
- Zapojení všech pedagogů školy do plnění ŠPS (a následně i do realizace MPP školy)
- Zlepšení spolupráce s rodiči
- Zlepšení komunikace a zkvalitnění vztahů mezi žáky
- Zlepšení klimatu ve škole
- Posílení účasti žáků na běhu školy

► **Střednědobé cíle:**

- Zvýšit informovanost o ŠPS (a následně i o MPP školy)
- Podpora volnočasových aktivit
- Práce s rizikovými jedinci.
- Průběžné informování o prevenci na škole
- Průběžné informování o nových poznatcích v oblasti prevence
- Zajišťování vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- Nabízení informací o ŠPS rodičům
- Zapojení rodičů do aktivit školy
- Každodenní práce s třídními kolektivy
- Zkvalitnění vztahů mezi pracovníky školy
- Zlepšení vztahů mezi žáky a učiteli
- Presentace školy na veřejnosti
- Organizování pravidelných schůzek školního parlamentu

► **Krátkodobé cíle:**

Krátkodobé cíle jsou blíže specifikovány v MPP školy, který je vypracován vždy na jeden školní rok.

Jako rizikové se zdají v populaci našich žáků následující jevy:

- Požívání tabákových výrobků
- Požívání alkoholických výrobků
- Požívání drog
- Šikana mezi žáky, kybersikana, agrese
- Narušení vztahů ve třídních kolektivech
- Projevy extremismu, rasismu, vandalismu a xenofobie, intolerance
- Záškoláctví, skryté záškoláctví (s podporou rodičů)
- Sexuální rizikové chování
- Rizikové chování v dopravě

► **CÍLEM ŠPS (a následně i MPP)...**

je tedy v nejlepších případech výše uvedeným jevům předcházet, rozšiřovat povědomí o jejich škodlivosti či nebezpečí mezi žáky. V případech, kdy se již tyto jevy vyskytnou, se pokusit je co nejvíce eliminovat, snažit se ovlivňovat postoje a názory žáků tak, aby se jejich rizikové chování co nejvíce omezilo.

► **Dále bychom se měli snažit rozpoznávat a zajišťovat včasnou intervenci:**

- Domácího násilí
- Týrání a zneužívání dětí
- Ohrožování mravní výchovy dítěte
- Poruch příjmu potravy (bulimie, mentální anorexie)

Více viz MPP školy.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Název **UČÍME SE, TVOŘÍME A SPORTUJEME PRO ŽIVOT** vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu naší školy. Chceme učit žáky takové dovednosti a znalosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více činnostního učení se zaměřením na praxi. Zároveň chceme podporovat žáky i s jiným druhem nadání, např. pohybovým, hudebním, manuálním či estetickým. Zavedením efektivních metod výuky (skupinové či projektové vyučování) chceme vést žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu. Naučit je, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala (někdy totiž žáci vidí kolem sebe opak). Klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině.

Škola je zaměřena na:

► rozšířenou výuku tělesné výchovy

- cílem je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte
- naučit žáky uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- umožnit žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i ostatních
- vést žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a naopak, k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě

► výuku cizích jazyků od 1. ročníku

- je nezbytné posílit výuku cizích jazyků pro budoucí život v Evropské unii, zaměřit se na využití jazyka v praxi (možnost konverzovat v cizím jazyce), ale též na poznávání reálií, života a tradic jednotlivých zemí

► práci s výpočetní a komunikační technikou

- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky ve všech předmětech, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání

► inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro talentované žáky i žáky s různým druhem postižení

- provádět rozumnou integraci dětí s vývojovými poruchami učení či chování, dětí s tělesným postižením nebo dětí nadaných přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi a vytvářet podmínky pro jejich rozvoj, omezit jejich přechod na jiné školy.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

- **Klíčové kompetence** mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v praktickém životě.

Kompetence	Co to představuje v životě školy
<p>umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p> <p>(k. k učení)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací ▪ žák je veden k sebehodnocení ▪ žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád ▪ žák pracuje samostatně a sám organizuje vlastní činnost ▪ podporovat a rozvíjet žákovy komunikační dovednosti, spolupráci a týmovou práci ▪ podněcovat žákovu tvořivost, iniciativu a úsudek ▪ žák je hodnocen za to, co zvládá ▪ vyučovací proces vést tak, aby každý žák měl šanci prožít úspěch
<p>podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p> <p>(k. k řešení problémů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka je vedena tak, aby žák hledal různá řešení ▪ žáky motivovat co nejvíce problémovými úlohami z praktického života ▪ používat netradiční problémové úlohy ▪ vést žáky k práci s informacemi z různých zdrojů tak, aby je uměli vyhledávat, třdit a vhodně využívat ▪ žáci se aktivně a podle svých možností podílejí na celoškolních akcích – akademie, vánoční trhy, olympijský den atd. ▪ podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží ▪ žáci se aktivně zapojují do práce žakovského parlamentu
<p>vést žáky k všestranné a účinné komunikaci</p> <p>(k. komunikativní)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vést žáky ke vhodné komunikaci – se spolužáky, s dospělými ve škole i mimo ni ▪ učit žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor jiným ▪ ke komunikaci a informovanosti ve škole využívat www. stránky a školní nástěnky ▪ při vyučování užívat metody kooperativního učení ▪ žáci se podílejí na zpracování dokumentace ze školního života ▪ žáci připravují vystoupení pro ostatní k příležitosti čarodějnic, Mikuláše atd. ▪ žáci 2. stupně se zapojují do výuky určitých projektů na 1. stupni (problematika odpadů) a pomáhají při vedení školních kroužků ▪ 1. stupeň spolupracuje s mateřskou školou ▪ besedy s rodilými mluvčími (Evropský den jazyků)
<p>rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</p> <p>(k. sociální a personální)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při výuce používat i skupinovou práci a spolupráci mezi žáky ve třídě ▪ vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí ▪ vést žáky k osobní odpovědnosti za výsledky společné práce ▪ vést žáky k rozvíjení schopnosti střídát role ve skupině ▪ žáci prezentují řešené projekty, svou dovednost ▪ patronát žáků 9.ročníku nad žáky 1.ročníku (např. zahájení školního roku) ▪ žáci 9.ročníku se zapojují při zápisu do 1.ročníku a organizaci různých školních akcí.

Kompetence	Co to představuje v životě školy
<p>připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti</p> <p>(k. občanské)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učitel i žák dodržují povinnosti a respektují práva nejen při dodržování školního řádu ▪ učitel i žák respektují individuální rozdíly (národnostní, kulturní, náboženské aj.) ▪ vést žáky samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí a odmítat projevy šikany ▪ rozvíjet a posilovat kladné a přátelské vztahy ke spolužákům ▪ posilovat citové vazby k rodičům, prarodičům i učiteli ▪ žáci se aktivně zapojují do práce školního žákovského parlamentu ▪ vést žáky ke třídění odpadů – sběr papíru, pet lahvi ▪ při ozdravných pobytech v přírodě vést žáky k zodpovědnému chování ▪ klást důraz na environmentální výchovu – využívat nabídky akcí ekologického střediska SEVER ▪ využívat spolupráci s policií ČR – besedy, přednášky, dopravní výchova (Ajax)
<p>pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci</p> <p>(k. pracovní)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Motivovat žáky k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce a ke zvládnutí hodnocení a sebehodnocení ▪ žáci se zapojují do zájmových aktivit ve škole i mimo školu ▪ žáci se zúčastňují dnů otevřených dveří na středních školách ▪ žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

► Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení)

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče.

S dětmi pracují vyškolené asistentky (na 1. stupni). Každý týden probíhá jedna vyučovací hodina pravidelné dyslektické nápravy se souhlasem a za spolupráce rodičů. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

► Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování jednotlivých předmětů. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy) a navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících.

V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň...

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

► **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci zrakově a sluchově postižení)**

Vzdělávání žáků zrakově postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů.

V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově a sluchově postižených
- zraková a sluchová stimulace
- práce s optickými pomůckami
- logopedická péče
- zdravotní tělesná výchova

Rozvrh hodin a týdenní časové dotace budou jako dosud zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci s SPC. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovýmto dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

► **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesné postižení)**

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se přeřazení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech.

Přestože je škola bezbariérová, je nutné požadovat přítomnost osobního asistenta nebo asistenta pedagoga, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovýmto dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

► **Vzdělávání žáků s autismem**

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu.

Učitel musí s žáky stanovit pravidla chování a způsob komunikace s takto postiženými spolužáky ve třídě i mimo vyučování.

Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovýmto dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

► **Vzdělávání žáků s poruchami chování**

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, na kritické myšlení, na jednání bez podléhání manipulacím a na výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky, stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace s tímto žákem ve třídě i mimo vyučování. Zaveš systém pochval a trestů.

► **Vzdělávání žáků s více vadami**

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů.

Ve spolupráci a na doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. i 2. stupně.

- OSV – osobnostní a sociální výchova
- VDO – výchova demokratického občana
- VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MuV – multikulturní výchova
- EV – environmentální výchova
- MeV – mediální výchova

► **Vysvětlivky**

- INT/PRĚ = daný tematický okruh je součástí přírodopisu, a to formou integrace
- Č – český jazyk
- M – matematika
- AJ – anglický jazyk
- NJ – německý jazyk
- ČS – člověk a jeho svět
- PRĚ – přírodopis
- F – fyzika
- Z – zeměpis
- D – dějepis
- HV – hudební výchova
- TV – tělesná výchova
- ČSP – člověk a svět práce
- INF – informatika
- VO – výchova k občanství
- VZ – výchova ke zdraví
- Ajk – konverzace v anglickém jazyce

► **Formy:**

- INT – integrace tematického okruhu průřezového tématu
- PRO – projekt, bližší určení projektu je uvedeno pod tabulkou

3.4.1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

okruh/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopnosti poznávání					<u>INT</u> M, F	<u>INT</u> VZ, NJ, AJ		
	Sebepoznání a sebepečetí				<u>INT</u> ČS	<u>INT</u> VO, NJ, AJ			
	Seberegulace a sebeorganizace				<u>INT</u> PČ, HV	<u>INT</u> VO		<u>INT</u> ČSP, VZ	<u>INT</u> VZ
	Psychohygiena			<u>INT</u> ČS			<u>INT</u> NJ, AJ	<u>INT</u> NJ, AJ, VZ	
	Kreativita					<u>INT</u> M, F, PŘ, CH, D, ČJ			
Sociální rozvoj	Poznávání lidí					<u>INT</u> VO	<u>INT</u> VO, VZ, NJ, AJ		
	Mezilidské vztahy				<u>INT</u> ČS	<u>INT</u> VO	<u>INT</u> VO, VZ	<u>INT</u> VO, VZ, D	
	Komunikace			<u>INT</u> ČJ	<u>INT</u> ČJ, ČS, TV	<u>INT</u> ČJ, VO, D	<u>INT</u> ČJ, VO, D, AJ, NJ, VZ		
	Kooperace a kompetice					<u>INT</u> ČJ, VO, D	<u>INT</u> ČJ, VO, D, AJ, NJ, VZ		
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				<u>INT</u> ČS	<u>INT</u> Z, ČJ, D, VO	<u>INT</u> Z, ČJ, D, VO, VZ		
	Hodnoty, postoje, praktická etika					<u>INT</u> VO			

3.4.2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

okruh/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola		<u>INT</u> ČS			<u>INT</u> Č	<u>INT</u> VO	<u>INT</u> VO, VZ		
Občan, občanská společnost a stát					<u>INT</u> ČS		<u>INT</u> VZ	<u>INT</u> VZ, VO	<u>INT</u> VZ
Formy participace občanů v pol. životě				<u>INT</u> ČS			<u>INT</u> VO		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					<u>INT</u> ČS		<u>INT</u> Z	<u>INT</u> VO	<u>INT</u> Z, VO, VZ

Okruh Občanská společnost a škola je realizován prostřednictvím Žákovského parlamentu v 5.-9. ročníku.

3.4.3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

okruh/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					<u>INT</u> ČS	<u>INT</u> Čj, VO	<u>INT</u> Čj, AJ, NJ	<u>INT</u> Čj, NJ, AJ VO, Z, D	<u>INT</u> Čj, NJ, AJ VO, Z, D
Objevujeme Evropu					<u>INT</u> ČS		<u>INT</u> VO	<u>INT</u> VO, Z	<u>INT</u> VO, D
Jsme Evropané						<u>INT</u> AJ, NJ, D		<u>INT</u> AJ, NJ, D, Z, VO	

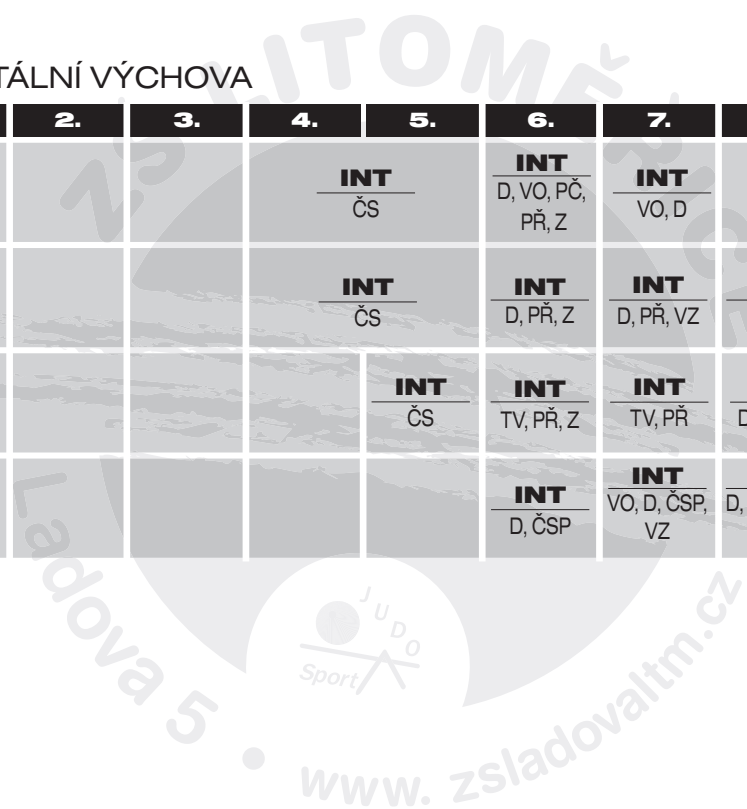
3.4.4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

okruh/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	<u>INT</u> Č, ČS		<u>INT</u> ČS			<u>INT</u> Č	<u>INT</u> Čj, AJ, Z	<u>INT</u> Čj, AJ, Z, VO, D	
Lidské vztahy			<u>INT</u> ČS				<u>INT</u> VO, VZ, D		
Etnický původ							<u>INT</u> VO, AJ, D		
Multikulturalita			PRO 1 <u>INT</u> Čj				PRO 1 <u>INT</u> Čj, AJ, NJ, VO		
Princip sociálního smíru a solidarity					<u>INT</u> ČS		<u>INT</u> VO, VZ, D		

PRO 1 – projekt Adopce na dálku

3.4.5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

okruh/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy					<u>INT</u> ČS	<u>INT</u> D, VO, PČ, PŘ, Z	<u>INT</u> VO, D		<u>INT</u> PŘ, Z
Základní podmínky života					<u>INT</u> ČS	<u>INT</u> D, PŘ, Z	<u>INT</u> D, PŘ, VZ	<u>INT</u> F, CH	<u>INT</u> F, PŘ, CH
Lidské podmínky a problémy životního prostředí					<u>INT</u> ČS	<u>INT</u> TV, PŘ, Z	<u>INT</u> TV, PŘ	<u>INT</u> D, TV, CH	<u>INT</u> VO, D, TV, CH, PŘ, F
Vztah člověka k prostředí						<u>INT</u> D, ČSP	<u>INT</u> VO, D, ČSP, VZ	<u>INT</u> D, ČSP, PŘ, VZ	<u>INT</u> D, ČSP, PŘ

3.4.6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

okruh/ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Receptivní činnosti	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		INT Č			INT INF	INT Č, VO		INT Č, VO, VZ	
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					INT INF	INT F, Č, HV, PŘ		INT F, VZ, Č, HV, PŘ	
	Stavba mediálních sdělení						INT VO		INT INF, VO, VZ, NJ, AJ, VV	
	Vnímání autora mediálních sdělení		INT Č, ČSP				INT INF	INT Č, D		INT HV, Č, D
	Fungování a vliv médií ve společnosti				INT Č	INT INF	INT VO, Čj	INT VO, D, VZ Č, AJ, INF	INT INF, VO, VZ, Č	

okruh/ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Produktivní činnosti	Tvorba mediálního sdělení					INT INF	INT INF, AJK, Č	INT INF, VZ, AJK, Č	INT INF, VO, AJK, VZ, Č	
	Práce v realizačním týmu		INT M, TV				INT M, INF, TV	INT INF, Č, VO, VV, AJ, NJ		INT INF, Č, VO, VV, AJ, NJ, D

3.5 Standardy pro základní vzdělání

Do školního vzděl. programu se vkládají jako Příloha 1 Standardy pro základní vzdělávání. Standardy jsou určeny na pomoc školské praxi a jejich smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV.

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

1. stupeň

		1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	ČJ	9	9	9	8	7	38 (+4)
	AJ	Np –	2	3	3	3	9 (+2)
Matematika a její aplikace	M	4	4	5	5	5	22 (+1)
Informační a komunikační technologie	Inf	–	–	–	–	1	1
Člověk a jeho svět	ČS	2	2	3	3	4	12 (+2)
Umění a kultura	HV	1	1	1	1	1	12
	W	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	TV	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	ČSP	1	1	1	1	1	5
	Průř.t.	Volně začleněna do ostatních předmětů					
	Volná disp. dotace		2 - AJ 1 - ČJ	1 - M 1 - PRV 1 - ČJ	1 - ČJ	1 - ČJ 1 - VL	9
	celkem	20	22	25	25	26	118

2. stupeň

		6. roč.		7. roč.		8. roč.		9. roč.		celkem	
		s.t.	s.t.	s.t.	s.t.	s.t.	s.t.	s.t.	s.t.		
Jazyk a jazyková komunikace	ČJ	4	4	4	4	4	4	4	4	16	16
	AJ	3	3	3	3	3	3	3	3	12	12
	Další cizí j.	–	–	2	2	2	2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	M	4	4	4	4	4	4	4	4	16	16
	Inf	2	–	–	–	–	–	2	1	1 (+3)	1
Člověk a společnost	D	2	2	2	2	2	2	2	2	12	12
	Vých. k občanství (VO)	1	1	1	1	1	1	1	1		
Člověk a příroda	F	2	2	2	2	2	1	2	2	22 (+4)	22 (+3)
	CH	–	–	–	–	2	2	2	2		
	Př	2	2	2	2	2	2	1	1		
	Z	2	2	1	1	2	2	2	2		
Umění a kultura	HV	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
	W	2	2	2	2	1	1	1	1		
Člověk a zdraví	Vých. ke zdraví (VZ)	–	–	1	–	1	1	1	–	11	11 (+5)
	TV	2	4	2	3	2	4	2	4		
Člověk a svět práce	ČSP	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4
Průřezová témata	Volně začleněna do ostatních předmětů										
Povinně volitelné předměty				Inf	TV	Inf.	AJK	AJK	AJK	4 (+1)	4
				2	2	2	1	1	1		
Disponibilní dotace	Inf-2	TV-1	F-1 PVP-1	F-1 Př-1	F-1 Př-1	F-1 TV-1	Inf-1 Z-1	Z-1 TV-1		8	8
celkem			28	28	30	30	32	32	32	32	

Vysvětlivky:

PVP – povinně volitelný předmět

pokud by se mohly 7. , 8. a 9. ročníky dělit, pak PVP: 1/2 Inf a 1/2 konv. v ČJ

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

- a) Průřezová témata jsou volně začleněna do ostatních předmětů.
- b) Disponibilní dotace 9 hodin byla využita na posílení hodin:
- ▶ českého jazyka ve 2. až 5. ročníku (4 hod)
 - ▶ anglického jazyka ve 2. ročníku (2 hod)
 - ▶ předmětu Člověk a jeho svět ve 3. a 5. ročníku (2 hod)
 - ▶ matematiky ve 3. ročníku (1 hod)
- c) Výuka anglického jazyka v 1. ročníku bude probíhat formou nepovinného předmětu.

2. stupeň

- a) Průřezová témata jsou volně začleněna do ostatních předmětů.
- b) Disponibilní dotace 8 hodin byla využita v **běžných třídách** pro hodiny:
- ▶ informatiky v 6. ročníku (2 hod) a v 9. ročníku (1 hod)
 - ▶ fyziky v 6.(1 hod) a 7. ročníku (1 hod)
 - ▶ pov. volitelného předmětu informatika (1 hod) v 7.ročníku
 - ▶ přírodopisu (1 hod) v 8. ročníku
 - ▶ zeměpisu (1 hod) v 9. ročníku
- c) Disponibilní dotace 8 hodin byla využita ve sportovních třídách pro hodiny:
- ▶ tělesné výchovy – plavání v 6. roč. (2 hod), v 8. roč. (2 hod), v 9. roč.(1 hod)
 - ▶ fyziky (1 hod) v 7. ročníku
 - ▶ přírodopisu (1 hod) v 7. ročníku
 - ▶ zeměpisu (1 hod) v 9. ročníku
- d) Dotace pro Povinně volitelné předměty v běžných třídách byla využita pro hodiny:
- ▶ informatiky v 7. ročníku (1 hod) a 8. ročníku (2 hod)
 - ▶ konverzace v Aj (1 hod) v 9. ročníku
- e) Dotace pro Povinně volitelné předměty ve sportovních třídách byla využita pro hodiny:
- ▶ Tělesné výchovy – plavání v 7. ročníku (2 hod)
 - ▶ Konverzace v Aj v 8. (1 hod) a 9. ročníku (1 hod)
- f) Do předmětu informatika je integrován tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Anglický jazyk je velmi důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

- ▶ Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku.
- ▶ Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě.
- ▶ V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích.
- ▶ Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.
- ▶ Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací, proniká však i do každodenního života dětí.
- ▶ S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně, od 3. do 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

▶ **Formy realizace**

▶ Ve vyučovací hodině, kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

▶ **Časová dotace:** 2 hodiny týdně v 1. - 2. ročníku (1. roč. v rámci nepov. předmětu),
3 hodiny týdně, od 3. do 5. ročníku.

▶ **Místo realizace:** v kmenových třídách, v jazykových učebnách, v počítačových učebnách

▶ **Dělení klasické:** na skupiny v rámci ročníku.

▶ **Vzdělávací obsah**

1.období

receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

- ▶ vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- ▶ rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- ▶ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- ▶ pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- ▶ používá abecední slovník učebnice

2.období

receptivní řečové dovednosti

- ▶ rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům

- ▶ rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- ▶ čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- ▶ vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- ▶ používá dvojjazyčný slovník

produktivní řečové dovednosti

- ▶ sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů
- ▶ reprodukuje ústně a písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- ▶ obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

interaktivní řečové dovednosti

- ▶ aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

▶ Průřezová témata:

- ▶ OSV (Sociální rozvoj)
- ▶ VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- ▶ MuKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
- ▶ MeDV (Tvorba mediálního sdělení)
- ▶ EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- ▶ VDO (Občanská společnost a škola)

▶ Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

▶ **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení

Vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků, k práci s textem, k využívání slovníku, ke sledování vlastního pokroku

▶ **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky k pochopení problémů a vyhledávání vhodných informací, souvislostí a k práci s chybou

▶ **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni, dále k tomu, aby naslouchal druhým lidem a vhodně na ně reagoval, k souvislému a zdvořilému vyjadřování, k porozumění mluvenému i písemnému projevu, k respektování názoru druhých

▶ **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k utváření příjemné atmosféry v týmu a sebekontrolě, k zodpovědnému rozhodování podle dané situace, k rozvíjení forem spolupráce, k reálnému sebehodnocení, k uvědomění si vlastních schopností

▶ **Kompetence občanské**

Vedeme žáky k respektování názorů ostatních, k zodpovědnému rozhodování podle dané situace, k dodržování pravidel zdvořilého jednání

▶ **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k efektivnímu organizování práce, k zodpovědnosti při plnění povinností

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> pozdraví, rozloučí se, představí se, poděkuje, zeptá se, kdo to je pojmenuje části domu a členy rodiny pojmenuje své školní potřeby počítá do deseti, zeptá se kolik? pojmenuje některé hračky, řekne, že někde něco je používá člen neurčitý, číslovku nebo přídavné jméno před podstatným jménem označí základní barvy, používá několik sloves v rozkazovacím způsobu pojmenuje některé části oblečení vyjádří - já mám zeptá se na věk vyjádří, že něco umí, dovede zeptá se „do you like?“ žák vyslovuje srozumitelně anglická slova a věty, imituje učitele a rodilého mluvčího z CD 	<ul style="list-style-type: none"> členové rodiny, jména, pozdravy, poděkování čísla od jedné do deseti -základní barvy množné číslo podst. jmen postavení příd. jména a číslovky před podst. jménem postavení členu neurčitého před podst. jménem modální sloveso „can“ otázka „do you like?“ pisničky, říkanky, básničky 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti poznávání, soustředění a pozornosti rozvoj paměti sebezpoznání, seberegulace, komunikace, kooperace, přebírání různých rolí, střídání se <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> kladné přijetí kulturních diferencí <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduché písňe <p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduché příkazy k pohybovým aktivitám <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> číslovky, jednoduché výpočty, čas <p>ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba projektů, vystřihování, lepení 	

2. ročník

<ul style="list-style-type: none"> žák pojmenuje některá exotická zvířata vyjádří, že něco vidí, či nevidí pojmenuje věci ve třídě pojmenuje další barvy, několik jídel, potravin a nápojů pojmenuje části obličeje a těla vyjádří velikost přídavným jménem popisuje části bytu další části oblečení, vyjádří, co má na sobě popřeje šťastné Vánoce, Velikonoce rozezná množné číslo podst. jmen předvádí jednoduchý rozhovor reaguje na procvičené otázky fyzicky reaguje na pokyny vyslovuje srozumitelně anglická slova a věty 	<ul style="list-style-type: none"> modální sloveso „can“ další barvy do you like? barvy vlasů I have got.... I 'm wearing fish, cheese, yoghurt, bread, rice, pasta coffee, tea, lemonade where 's my...? it 's in the..... pisničky, básničky, říkanky 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti poznávání, soustředění a pozornosti rozvoj paměti sebezpoznání, seberegulace, komunikace, kooperace, přebírání různých rolí, střídání se <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> kladné přijetí kulturních diferencí <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduché písňe <p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduché příkazy k pohybovým aktivitám <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> číslovky, jednoduché výpočty, čas <p>ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba projektů, vystřihování, lepení 	
--	---	--	--

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> žák pozdraví, představí se plní úkoly zadané anglicky počítá do 20, označí základní barvy zeptá se na předměty kolem sebe žádá a odpovídá na žádost ptá se na barvy a odpovídá ptá se na věk a odpovídá určí domácí zvířata vyjádří pocity a nálady popíše vzhled člověka popíše lidské tělo mluví o oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy barvy, čísla 1-20 rozkazy školní potřeby zvířata přídavná jména - big, little... části lidského těla, barvy vlasů členové rodiny oblečení otázky na množství názvy zaměstnání písničky, říkanky, básničky 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání do 20 <p>Čj</p> <ul style="list-style-type: none"> básničky, hry <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> písničky <p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí <p>ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastní výrobky dětí 	

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> žák si vymění o soběs partnerem informace mluví o svých schopnostech pojmenuje místa a místnosti v domě mluví o tom, kde věci jsou mluví o nemocech dává příkazy dává rady mluví o tom, co lidé právě dělají vyjádří čas, zeptá se na čas mluví o koníčcích, co dělá ve volném čase rozumí přiměřeně obtížným nahrávkám z učebnice vyhledává specifické informace v textu čte přiměřeně dlouhé texty z učebnice používá dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> sloveso „to be“ a „to have got“ sloveso „can“ činnosti a sporty místnosti v bytě a domě předložky in, on, behind, under nemoci next to, opposite přítomný čas průběhový druhy počasí určování času přítomný čas prostý-What do you, do on....? minulý čas prostý písničky, básničky, říkanky 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti, srovnání zvyků a tradic <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání do 20, porovnávání čísel <p>Čj</p> <ul style="list-style-type: none"> básničky, hry <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> písničky <p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí <p>ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastní výrobky dětí 	

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte plynule a foneticky správně texty přiměřené úrovni ▪ aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace ▪ poskytne požadovanou informaci ▪ porozumí známým slovům v poslechu ▪ počítá v rozsahu 1-100 ▪ umí vytvořit jednoduché pokyny ▪ reaguje na pokyny ▪ hovoří o tom, kde se lidé, věci nacházejí ▪ umí napsat pohlednici ▪ ptá se na zboží v obchodě ▪ umí v textu vyhledat specifickou informaci ▪ používá dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jména a země ▪ číslovky 1-100 ▪ přídavná jména a barvy ▪ instrukce ze třídy ▪ části těla ▪ ceny ▪ rodina ▪ osobní informace ▪ dny v týdnu ▪ škola ▪ slovesa „to be“ a „to have got“ ▪ ukazovací zájmena ▪ množné číslo podst. jmen ▪ určování času ▪ přítomný čas prostý ▪ volnočasové aktivity ▪ modální sloveso „can“ a „must“ ▪ předložky místní ▪ vazba „Let 's“ ▪ popis lidí ▪ přítomný čas průběhový ▪ přítomný čas průběhový vs. prostý ▪ oblečení 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti, srovnání zvyků a tradic <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sčítání a odčítání do 100, porovnávání čísel <p>Čj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ básničky, hry <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ písničky, <p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí <p>ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastní výrobky dětí 	

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Obsahové, časové a organizační vymezení

► Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru:

receptivní řečové dovednosti

- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídá na otázky
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci
- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu
- používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku

produktivní řečové dovednosti

- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace
- vyžádá jednoduchou informaci

interaktivní řečové dovednosti

- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích

► **Formy realizace:**

- vyuč. hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (pisemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), časopis (R+R), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- Olympiády
- Besedy s rodilými mluvčími
- Projekty
- Výjezdy do zahraničí

► **Časová dotace:** 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.

► **Místo realizace:** V kmenových třídách, v jazykových učebnách, v počítačových učebnách.

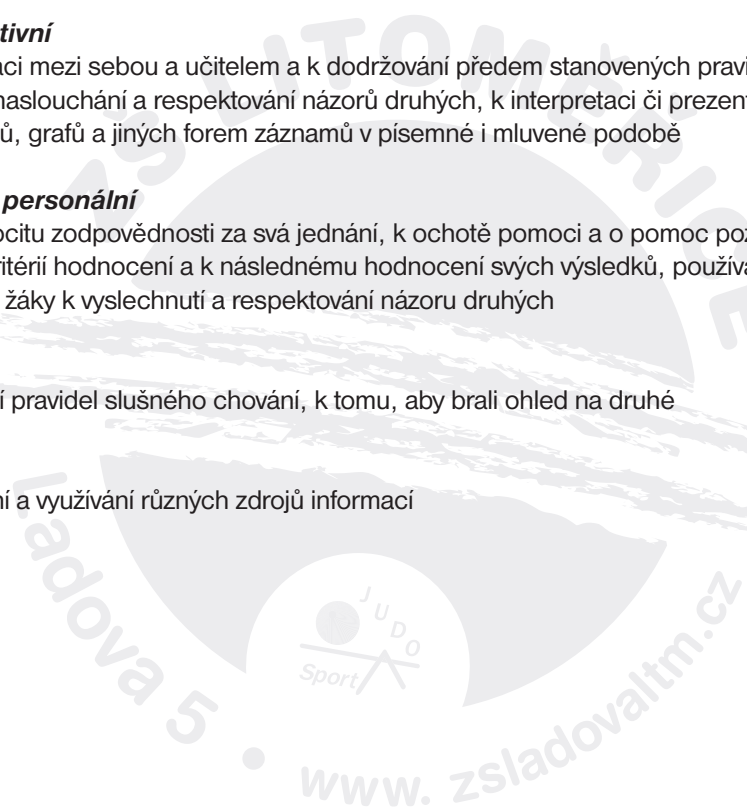
► **Dělení:** Na skupiny v rámci ročníku.

► **Průřezová témata:**

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

- **Kompetence k učení**
Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, k sebehodnocení
- **Kompetence k řešení problémů**
vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k práci s chybou
- **Kompetence komunikativní**
vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých, k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- **Kompetence sociální a personální**
vedeme žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a o pomoc požádat, ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků, používáme metodu skupinové práce, vedeme žáky k vyslechnutí a respektování názoru druhých
- **Kompetence občanské**
vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování, k tomu, aby brali ohled na druhé
- **Kompetence pracovní**
vedeme žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule a foneticky správně texty přiměřené úrovni rozumí přiměřeným projevům učitele i rodilého mluvčího dokáže sdělit základní informace o sobě, své rodině, městě, zemi formuluje otázky a odpovídá na ně odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu používá dvojjazyčný slovník písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty má základní poznatky o nejznámějších anglicky mluvících zemích umí vyplnit jednoduchý formulář vyžádá si potřebné informace rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici 	<ul style="list-style-type: none"> základní fráze a společenské obraty oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, rozloučení, představování určování hodin, času, data přivlastňovací pád přítomný čas prostý a průběhový základní modální slovesa (can, must) minulý čas slovesa „být“ a základních pravidelných sloves základní předložky místa a času (in, on, at) rozkazovací způsob popis každodenních zvyků a činností question words (why, who, where, how, what) základní přídavná jména používání členu určitého a neurčitého řadové číslovky zájmena předmětná, ukazovací a přivlastňovací samostatně stojící používání neurčitých zájmen (some, any) + jejich složeniny vyjádření budoucnosti pomocí „going to“ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména nejjednodušší nepravidelná slovesa 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> společnost a stát <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímají <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní diference <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba multimediálního sdělení 	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout čte plynule a foneticky správně texty přiměřené úrovni odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá význam slova ve vhodném výkladovém slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> žádání a poskytování informací stupňování přídavných jmen (2. + 3. st.) vyjádření povinnosti pomocí „have to“ příslovce frekvence tvoření návrhů opakování a upevňování přítomného času prostého a průběhového vyjádření budoucnosti pomocí „will“ 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, kooperace a kompetice <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> společnost a stát <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímají 	

7. ročník - dokončení

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení ▪ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty ▪ vyžádá si potřebné informace ▪ umí jednoduše vyjádřit svůj názor ▪ mluví o tom, co obvykle dělají a nedělají, co mají rádi a nemají rádi ▪ umí popsat plány do budoucna 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádření návrhu a okamžitého rozhodnutí pomocí „will“ ▪ minulý čas průběhový ▪ časové výrazy ▪ popisování plánů do budoucnosti ▪ vyjadřování předpovědi ▪ nepravidelná slovesa ▪ základní fakta o Velké Británii a Common-wealthu ▪ film a divadlo 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezilidské vztahy a kulturní difference <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba multimediálního sdělení <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpis ▪ český jazyk ▪ hudební výchova ▪ dějepis 	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí používat dvojjazyčný slovník ▪ rozumí autentickému materiálu ▪ rozumí jednoduchým textům v učebnici i za použití vizuálních vodítek ▪ dorozumí se v běžných každodenních situacích ▪ píše krátké, gramaticky správné texty ▪ umí stručně převyprávět obsah přiměřeně náročného textu ▪ umí vést jednoduchou konverzaci o různých situacích ▪ umí popsat plány do budoucna ▪ mluví o dějích, které se obvykle dějí a o dějích, které se odehrávají právě teď ▪ umí nabídnout pomoc, tvoří návrhy ▪ umí podat informace o směru ▪ činí rozhodnutí, odmítá návrhy ▪ vyplní běžný formulář a dotazník ▪ je schopen si domluvit setkání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ členy - určitý a neurčitý - prohloubení učiva ▪ přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti ▪ instrukce k určení směru ▪ Londýn - poslech a čtení - realie Londýna ▪ předpřítomný čas prostý ▪ minulé přičestí ▪ vyjádření rozhodnutí ▪ odmítnutí návrhu ▪ modální slovesa - must, have to, can, should ▪ frázová slovesa ▪ udílení rad ▪ předpřítomný čas ve spojení s ever/never ▪ vyjádření velkých čísel ▪ vyjádření zkušenosti 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezilidské vztahy, kooperace a kompetice <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ společnost a stát, formy participace <p>MVEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímají <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezilidské vztahy a kulturní difference, etnický původ <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba multimediálního sdělení <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpis ▪ český jazyk ▪ hudební výchova ▪ dějepis ▪ občanská výchova ▪ rodinná výchova 	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte plynule a foneticky správně texty přiměřené úrovni ▪ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory ▪ vyplní běžný formulář a dotazník ▪ vyjadřuje obavy, politování, souhlas ▪ reaguje na novinky ▪ rozumí informacím, které mluvíci podává ▪ vede debatu, vyjadřuje své názory ▪ diskutuje o problémech, říká, co by kdo měl dělat ▪ odvozuje významy neznámých výrazů ▪ pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) ▪ souvisle hovoří na běžná témata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování přítomných časů ▪ stavová slovesa ▪ téma práce - popis různých prací, místa, kde se pracuje, inzerát na práci ▪ předpřítomný čas s „for“ a „since“ ▪ oblečení - rozšíření slovní zásoby ▪ minulý čas prostý a průběhový ▪ minulý čas „had to“, „could“ ▪ vyjádření gratulace ▪ modální slovesa must, can, should ▪ vyjádření schopnosti a povinnosti v budoucnosti - will be able to/will, have to ▪ vyjadřování obav 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezilidské vztahy, kooperace a kompetice <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ principy demokracie <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jsme Evropané <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezilidské vztahy a kulturní diference, etnický původ <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba multimediálního sdělení <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah člověka a životního prostředí <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpis ▪ český jazyk ▪ hudební výchova ▪ dějepis ▪ občanská výchova ▪ rodinná výchova 	

5.1.2 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- ▶ Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
 - ▶ v 1.- 3. ročníku – 9 hodin týdně
 - ▶ ve 4.ročníku – 7 hodin týdně
 - ▶ ve 5.ročníku – 8 hodin týdně
- ▶ **Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura:**
 - ▶ směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
 - ▶ k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
 - ▶ vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

▶ **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:**

▶ **Kompetence k učení**

Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení, vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci, stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu, motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

▶ **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky k tomu, aby navrhovali různá řešení problémů, dokončovali úkoly a zdůvodňovali své závěry, vzájemně si radili a pomáhali hodnotit práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

▶ **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu ke schopnosti prezentovat své myšlenky a názory.

▶ **Kompetence sociální a personální**

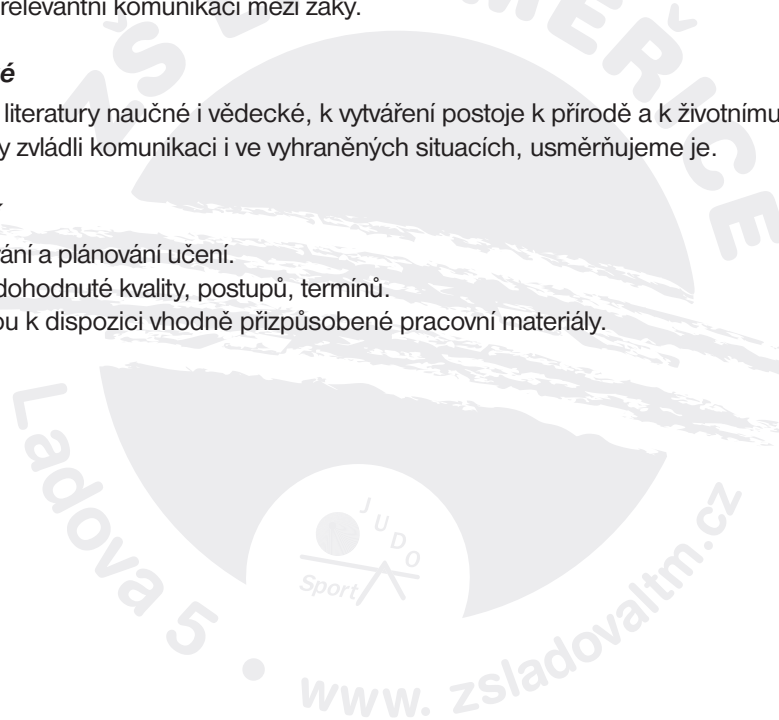
Organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů. Vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu a respektu k pedagogům. Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

▶ **Kompetence občanské**

Vedeme žáky k využívání literatury naučné i vědecké, k vytváření postoje k přírodě a k životnímu prostředí. Vedeme žáky k tomu, aby zvládli komunikaci i ve vyhraněných situacích, usměrňujeme je.

▶ **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k organizování a plánování učení. Požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ▪ Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ▪ Tvoří krátký mluvený projev na základě svých zkušeností (pečlivě vyslovuje, správně dýchá, volí vhodné verbální a neverbální prostředky i tempo řeči) ▪ Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ▪ Zvádá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabik ▪ Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, kontroluje vlastní písemný projev ▪ Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Písmena a hlásky ▪ Slabiky a slova, krátké věty ▪ Jednoduché texty ▪ Jednoduché věty ▪ Správná intonace <ul style="list-style-type: none"> ▪ Psaní písmen a číslic, slabik a slov <ul style="list-style-type: none"> ▪ Psaní jednoduchých vět 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu ▪ výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti ▪ naslouchání jeden druhému, vlastní názor, jak se k sobě chovat, zdravení <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rytmus, síla hlasu <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá - rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí-výchova <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ Vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ Pracuje tvořivě s literárním textem 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslech literárních textů, zážitkové čtení, přednes ▪ Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka ▪ Dramatizace ▪ Výtvarné vyjádření 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě) <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ doplnění textu obrázkem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ▪ Odůvodňuje a píše správně - velká písmena na začátku věty, u vlastních jmen, osob, zvířat a místních názvů 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Písmena, hlásky ▪ Začátek věty a jména 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ princip slušného chování, lidské vztahy 	

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Tvoří krátký mluvený projev na základě svých zkušeností (pečlivě vyslovuje, správně dýchá, volí vhodné verbální a neverbální prostředky i tempo řeči) Zvádá základní hygienické návyky spojené se psaním Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, kontroluje vlastní písemný projev Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Čtení plynulé, pozorné, věcné Vyjadřování závislé na komunikační situaci, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování <ul style="list-style-type: none"> Úhledný, čitelný, písemný projev, formální úprava textu 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti naslouchání jeden druhému, vlastní názor, jak se k sobě chovat, zdraví <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> rytmus, síla hlasu <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá - rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí-výchova <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 	
<ul style="list-style-type: none"> Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění Pracuje tvořivě s literárním textem 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Poslech literárních textů, zážitkové čtení, přednes Báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, herec, verš, rým Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vliv medií ve společnosti) <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě) <p>W</p> <ul style="list-style-type: none"> doplnění textu obrázkem 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky Porovnává význam slov (slova opačného významu, slova významem souřadná i nadřazená i podřazená) spisovná a nespisovná slova Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, užívá správné gramatické tvary 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Krátké a dlouhé samohlásky, měkké a tvrdé souhlásky Synonyma a opozita Podstatná jména, slovesa, spojky, předložky Věta oznamovací, rozkazovací, tázací a práci 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> princip slušného chování, lidské vztahy 	

2. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy Odůvodňuje a píše správně - i/y, í/ý po tvrdých a měkkých souhláskách - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ú-ů Velká písmena na začátku věty, u vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> tvrdé a měkké souhlásky, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú-ů Začátek věty, vlastní jména 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> princip slušného chování, lidské vztahy 	

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Tvoří krátký mluvený projev na základě svých zkušeností (pečlivě vyslovuje, správně dýchá, volí vhodné verbální a neverbální prostředky i tempo řeči) Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, kontroluje vlastní písemný projev Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiché a hlasité čtení Reprodukce textu, vypravování, jednoduchý popis Vlastní čitelný písemný projev se správnou úpravou 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti naslouchání jeden druhému, vlastní názor, jak se k sobě chovat, zdravení <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> rytmus, síla hlasu <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá- rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí-výchova <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 	

3. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ Vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslech a správné čtení literárních textů a přednes ▪ Verš, rým, spisovatel, básník, ilustrátor, báseň, pohádka, pověst ▪ Reprodukce přečteného textu, dramatizace a vlastní výtvarný doprovod 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků) ▪ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vliv medií ve společnosti) <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě) <p>W</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ doplnění textu obrázkem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ▪ Porovnává význam slov (slova opačného významu, slova významem souřadná i nadřazená i podřazená) spisovná a nespisovná slova ▪ Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, užívá správné gramatické tvary ▪ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ▪ Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ▪ Odůvodňuje a píše správně - i/y, í/ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech ▪ dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ ú-ů ▪ velká písmena na začátku věty, u vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Samohlásky a souhlásky (tvrdé, měkké, obojetné) ▪ Synonyma, opozita, homonyma, slova příbuzná <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovní druhy <ul style="list-style-type: none"> ▪ Věta jednoduchá a souvětí <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenovaná slova <ul style="list-style-type: none"> ▪ Začátek věty, vlastní jména 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ princip slušného chování, lidské vztahy 	

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti potichu a nahlas Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává, posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něho podstatná fakta Vede správně dialog, volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči, rozlišuje spisovnou a ne-spisovnou výslovnost a vhodně ji užívá, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě Píše správně po stránce formální i obsahově jednoduché komunikační žánry, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Plynulé čtení, práce s textem Reprodukce básní, spisovná a nespisovná slova Osnova, stavba, vyprávění 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> rytmus, síla hlasu <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení lidské vztahy uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> naslouchání jeden druhému, vlastní názor 	
<ul style="list-style-type: none"> Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Volně reprodukuje text podle svých schopností Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakteristika postavy, základní myšlenka textu Pohádka, pověst, příběhy dětí, próza, poezie 	<p>W</p> <ul style="list-style-type: none"> ilustrace <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ověřování faktů, schopnost práce na PC a se slovníkem <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola občan, občanská společnost a stát <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu 	
<ul style="list-style-type: none"> Porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová Rozlišuje ve slovech kořen, část předponovou a příponovou a koncovku Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, lichotivá a hanlivá Stavba slov - předpony od-, nad-, vz-, roz-, ob-, v- Druhy slov, podstatná jména - rod, číslo, pád, vzor, slovesoosoba, číslo a čas 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> etnický původ rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 	

4. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí, používá vhodných spojovacích výrazů Píše správně i/y, í/ý po obojetných souhláskách Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba věty Věta jednoduchá a souvětí,- vzorec souvětí Vyjmenovaná a příbuzná slova 		

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti potichu a nahlas Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení, zapamatuje si z něho podstatná fakta Vede správně dialog, volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá. Píše správně po stránce formální i obsahové jednoduché komunikační žánry, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev. 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Plynulé čtení Vyhledávání klíčových slov a využívání textu jako zdroj informací, orientace v textu Základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky, komunikační žánry Žánry písemného projevu, dopis, zpráva, vypravování 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> rytmus, síla hlasu <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení lidské vztahy uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> naslouchání jeden druhému, vlastní názor 	

5. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ▪ Volně reprodukuje text podle svých schopností ▪ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, používá základní literární pojmy 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Přednes, reprodukce, dramatizace textu, výtvarné vyjádření ▪ Literární druhy a žánry v oblasti cizí a české literatury, lidová a autorská tvorba 	<p>IVV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilustrace <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřování faktů, schopnost práce na PC a se slovníkem <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ občanská společnost a škola ▪ občan, občanská společnost a stát <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba mediálního sdělení ▪ práce v realizačním týmu 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová ▪ Rozlišuje ve slovech kořen, část předponovou a příponovou a koncovku ▪ Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ▪ Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ▪ Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí, používá vhodných spojovacích výrazů ▪ Píše správně i/y, í/ý po obojetných souhláskách ▪ Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, homonyma ▪ Stavba slova, psaní je a ě, ú po předponě, předpony s- a z- ▪ Slovní druhy a tvary slov ▪ Věta jednoduchá a souvětí, podmět několikanásobný, nevyjádřený, holý, přísudek ▪ Počet vět v souvětí, psaní čárky ve větě (některé případy) ▪ Lexikální a morfologické koncovky podstatných a přídavných jmen ▪ Shoda podmětu s přísudkem 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ etnický původ ▪ rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vytvářejí se předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

► Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty (zvláště s dějepisem a předmětem výchova k občanství).

► Jsou do něj začleněna průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopností poznávání, kreativity, kooperace a formování studijních dovedností)
- Výchova demokratického občana (rozvoj formulačních, argumentačních a prezentačních schopností a dovedností)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (poznání a pochopení života a díla významných světových spisovatelů, zařazení českého jazyka v rámci evropských jazyků)
- Multikulturní výchova (uvědomění si vlastní identity a neslučitelnosti rasové intolerance)
- Enviromentální výchova (vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví – viz témata slohových prací a cvičení)
- Mediální výchova (samostatné zapojení se do mediální komunikace, využití médií jako zdroje informací)

► Časová dotace:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku po 4 hodinách týdně: jazyková výchova 2 hodiny, komunikační a slohová výchova 1 hodina a literární výchova 1 hodina.

► Formy realizace:

podle charakteru učiva se využívá frontální a skupinová výuka, samostatná práce a práce na PC

► Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení.

Vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci.

Stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu.

Používáme metody pro samostatná řešení a závěry žáků.

Vedeme žáky k aplikaci znalostí v jiných vyučovacích předmětech i v reálném životě.

Vedeme žáky k sebehodnocení.

Motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Pod naším dohledem žáci operují s obecně užívanými termíny, uvádějí věci do souvislostí, propojují je do širších celků a vytvářejí si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

► **Kompetence k řešení problémů**

Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokroky.

Vedeme žáky k ověřování výsledků.

Pod naším vedením žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry.

Pod naším dohledem si žáci vzájemně radí a pomáhají.

Snažíme se o to, aby žáci samostatně řešili problémy a volili vhodné způsoby řešení.

Umožňujeme žákům ověřovat si své výsledky.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu.

Vedeme žáky k dodržování zásad správné komunikace (naslouchat promluvám druhých, porozumět jim a vhodně na ně reagovat).

Snažíme se, aby žáci dokázali prezentovat své myšlenky a názory.

Motivujeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu v písemném i ústním podání.

► **Kompetence sociální a personální**

Organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů.
Vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu.
Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.
Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
Snažíme se, aby žáci respektovali pokyny pedagogů.
Vedeme žáky k aktivní spolupráci ve skupině.

► **Kompetence občanské**

Využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření vhodných občanských postojů.
Seznamuje žáky s kulturním a historickým dědictvím.
Vedeme žáky k projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, posilujeme jejich smysl pro kulturu a tvořivost.
Pod naším vedením žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích.
Pro žáky s postižením volíme vhodné pracovní materiály.

► **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k organizování a plánování učení.
Požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů.
Zdokonalujeme grafický projev žáků.

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správně vyslovuje hlásky i slova (dle zásad spisovné výslovnosti) ▪ ovládá intonaci, tempo v mluveném projevu ▪ správně třídí slovní druhy ▪ tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ používá spisovné tvary slov ▪ určuje slovní druhy a jejich mluvnické významy ▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady spisovné výslovnosti ▪ modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) ▪ členění souvislé řeči (intonace, pauzy a frázování) <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní druhy <p>Mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba a její jednotky ▪ slohové rozvrstvení slovní zásoby ▪ význam slova, homonyma, synonyma ▪ obohacování slovní zásoby ▪ způsoby tvoření slov <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výpověď a věta ▪ stavba věty, pořádek slov ve větě ▪ rozvíjející větné členy, jednoduchá souvětí ▪ přímá a nepřímá řeč ▪ stavba textu 	<p>MeV – cvičení správné výslovnosti a jazykových projevů</p> <p>MeV – používání jazykových příruček a encyklopedií INF – elektronické encyklopedie Z – nářečí, světové a evropské jazyky</p>	

6. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky z přečteného textu 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) věcné (soustředěné, aktivní) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry, dle komunikační situace) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech 		
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo orientuje se v liter. pojmech a používá je rozdělí lit. druhy 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu vlastní výtvarný doprovod k literárním textům <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování) <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické 	<p>VZ, VO – vztahy mezi lidmi</p> <p>MeV – referáty o autorech a jejich díle</p> <p>D – prohlídka historického centra Litoměřic – slohová práce</p> <p>D – pověsti, báje, VV – ilustrace Filmová a divadelní představení Z, D – cestopisy PŘ – vztah člověka ke zvířatům a rostlinám</p>	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje hlásky i slova dle zásad spisovné výslovnosti ovládá intonaci a tempo řeči v mluvených projevech správně třídí slovní druhy tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozdlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov rozdlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí rozdlišuje větu a souvětí ovládá interpunkci v jednoduchém souvětí 	<p>Zvuková stránka jazyka zásady spisovné výslovnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> modulace souvislé řeči (přizvuk slovní a větný) členění souvislé řeči (intonace, pauzy a frázování) <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní druhy <p>Mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a její jednotky slohové rozvrstvení slovní zásoby význam slova, homonyma, synonyma obohacování slovní zásoby způsoby tvoření slov <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> výpověď a věta stavba věty, pořádek slov ve větě rozvíjející větné členy, jednoduchá souvětí přímá a nepřímá řeč stavba textu 	<p>MeV cvičení správné výslovnosti a jazykových projevů</p> <p>MeV používání jazykových příruček a encyklopedií INF elektronické encyklopedie Z nářečí, světové a evropské jazyky</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky z přečteného textu 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) věcné (soustředěné, aktivní) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry, dle komunikační situace) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech 	<p>VZ, VO vztahy mezi lidmi</p> <p>MeV refráty o autorech a jejich díle</p> <p>D prohlídka historického centra Litoměřic – slohová práce</p>	

7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozumí literárním pojmům a používá je rozlišuje jednotlivé literární žánry 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu vlastní výtvarný doprovod k literárním textům <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování) <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické 	<p>D pověsti, báje VV ilustrace</p> <p>Filmová a divadelní představení</p> <p>Z, D – cestopisy PŘ – vztah člověka ke zvířatům a rostlinám</p>	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů dle komunikační situace v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> složitější souvětí stavba textu <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> lexikální, morfologický a syntaktický 		

8. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) skupiny jazyků (slovanské, jazyky menšinové) rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazyk.příručky) 	<p>Z</p> <p>národopisné oblasti, práce s mapou, světové a evropské jazyky</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i para-lingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatku o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) kritické (analytické, hodnotící) prožitkové <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní) působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) zážitkové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) komunikační žánry (připravený i nepřipravený projev, referát, diskuse) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha) 	<p>MeV</p> <p>používání jazykových příruček a encyklopedií</p> <p>INF</p> <p>elektronické encyklopedie</p> <p>VZ, VO</p> <p>vztahy mezi lidmi</p> <p>ČSP</p> <p>strukturovaný životopis</p>	

8. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozdělí literaturu hodnotnou a konzumní svůj názor doloží argumenty rozdělí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uveče jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> přednes vhodných literárních textů záznam a reprodukce hlavních myšlenek interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) literatura umělecká a věcná (populárně- naučná, literatura faktu, publicistické žánry) <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> v proměnách času: hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	<p>Z, VO, PŘ ochrana životního prostředí MeV refráty o autorech a jejich díle HV ukázky z muzikálů Filmová a divadelní představení</p> <p>VO politický systém D literární historie</p>	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů dle komunikační situace 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> složitější souvětí stavba textu 		

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- tvorný, morfologický i syn- taktický ve větě jednoduché i v souvětí ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lexikální, morfologický a syn- taktický <p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) ▪ skupiny jazyků (slovanské, jazyky menšinové) ▪ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útva- ry a prostředky) ▪ jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a zákla- dy vývoje češtiny, jazyk.pří- ručky) 	<p>Z</p> <p>národopisné oblasti, práce s mapou, světové a evropské jazyky</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta po- mocí otázek nebo porovnává- ním s dostupnými informačními zdroji ▪ rozlišuje subjektivní a objek- tivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ▪ rozpoznává manipulativní ko- munikaci v masmédiích a za- ujímá k ní kritický postoj v mluveném projevu připrave- ném i improvizovaném ▪ vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingvál- ních prostředků řeči ▪ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ▪ samostatně připraví a s opo- rou o text přednese referát 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) ▪ kritické (analytické, hodnotí- cí) ▪ prožitkové <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kritické (objektivní a subjek- tivní sdělení, komunikační zá- měr mluvčího, manipulativ- ní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) ▪ zážitkové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a pa- ralingvální) ▪ komunikační žánry (přípra- vený i nepřipravený projev, referát, diskuse) 	<p>MeV</p> <p>používání jazykových příruček a encyklopedií</p> <p>INF</p> <p>elektronické encyklopedie</p> <p>VZ, VO</p> <p>vztahy mezi lidmi</p>	

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní ▪ svůj názor doloží argumenty <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry, ▪ porovná je i jejich funkci <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede jejich výrazné představitele ▪ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ▪ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přednes vhodných literárních textů ▪ záznam a reprodukce hlavních myšlenek ▪ interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) ▪ literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v proměnách času: hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	<p>Z, VO, PŘ ochrana životního prostředí MeV referáty o autorech a jejich díle HV ukázky z muzikálů Filmová a divadelní představení</p> <p>VO politický systém D literární historie</p>	

5.10 Doplnující vzdělávací obory

5.10.1 Další cizí jazyk – NĚMECKÝ JAZYK Charakteristika vyučovacího předmětu

► **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Hlavním cílem výuky je poskytnout žákům základy dalšího cizího jazyka v návaznosti na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu jazyků. Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností, aby byli schopni v německém jazyce řešit jednoduché komunikativní situace každodenního života ústně i písemně. Díky studiu dalšího jazyka dostávají žáci možnost získat lepší představu o roli jazyka jako nástroje pro dorozumívání národů různých kultur a rozšiřují si možnosti budoucího profesního uplatnění.

V hodinách se neustále procvičuje výslovnost a intonace pomocí nahrávek a básní. Do výuky se zařazují komunikativní hry, spolupráce ve skupinách, rozhovory, besedy, diskuse. V rámci výuky jsou žáci zapojováni do projektů a pobízeni k využívání internetu jako zdroje informací.

► **Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:**

- ▶ receptivní řečové dovednosti;
- ▶ interaktivní řečové dovednosti: slovní zásoba a tvoření slov;
- ▶ produktivní řečové dovednosti: základní gramatické struktury, základy lexikálního pravopisu slov, typy vět.

► **Jsou do něj začleněna průřezová témata:**

- ▶ **MeV** Stavba med. sdělení
Produktivní č. – práce v realizačním týmu
- ▶ **MuV** Multikulturalita
- ▶ **OSV** Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Psychohygiena
Poznávání lidí
Komunikace
Kooperace a kompetence
- ▶ **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

► **Časová dotace:**

2 hodiny týdně (7., 8. a 9.ročník)

► **Formy realizace:**

- ▶ **vyučovací hodina** skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- ▶ **olympiády**
- ▶ **výjezdy do zahraničí**
- ▶ **příležitostné akce**

▶ **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

▶ **Kompetence k učení**

Vzbuzujeme vhodnou motivaci kladný vztah k cizímu jazyku a učení, poznání smyslu cíle učení;

Vedeme žáka k důležité schopnosti komunikovat v cizím jazyce pro další studium i život;

Rozvíjíme učební dovednosti potřebné k samostatnému učení;

Vzbuzujeme zájem o sebevzdělání, vede žáka k třídění a vyhledávání poznatků a informací.

► **Kompetence řešení problémů**

Motivujeme a vedeme žáka k řešení daného problému;

Vedeme žáka k nebojácnosti mluvit v cizím jazyce;

Učíme žáka samostatnému řešení situace v běžném životě v cizojazyčném prostředí;

Vedeme žáka ke schopnosti obhájit svůj postoj, rozhodnutí.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáka k formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu, výstižně, souvisle, v písemném i ústním projevu;

Učíme žáka využívat dovedností osvojených v cizím jazyce k navázání kontaktu či vztahu;

Kontrolujeme správnost dialogů, rozhovorů a diskuzí;

Využíváme informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem.

► **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině;

Vytváříme při jednání s druhými lidmi příjemnou atmosféru, upevňujeme mezilidské vztahy;

Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování;

Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům i žákům s vývojovými poruchami;

Vytváříme pozitivní představu o žáku samém, posiluje sebedůvěru, podporujeme pocit úspěchu;

Upevňujeme a rozšiřujeme znalosti o jiných národech a etnických skupinách;

Seznamujeme žáky s odlišností chování, jednání a komunikace v různých zemích.

► **Kompetence občanské**

Učíme žáky respektovat názory ostatních;

Vedeme žáka k dodržování svých práv i povinností ve škole i mimo školu;

Vedeme žáka k respektování našich tradic, kulturního a historického dědictví, poznávání kultury cizích národů;

Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka;

Vedeme žáka k sebehodnocení;

Posilujeme smysl k ekologickému citění, ochraně zdraví.

► **Kompetence pracovní**

Vytváříme vhodné modely situací, pracovní listy a další materiály potřebné k výuce;

Vedeme žáka k praktičnosti a seberealizaci;

Využíváme všech dostupných médií k realizaci různých činností;

Zadáváme a kontrolujeme domácí přípravu, rozvíjíme smysl pro povinnost.

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým pokynům a učí se na ně reagovat; ▪ seznamuje se s pozdravy užívanými v různých částech dne, při setkání, při rozloučení, učí se je používat; ▪ poděkuje, jednoduše se představí; ▪ dokáže jednoduše vyjádřit souhlas, nesouhlas; ▪ jednoduchým způsobem dokáže říci, kde bydlí; ▪ rozumí jednoduchým větám a zcela základním frázím; ▪ rozumí obsahu jednoduchého textu; ▪ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině, předmětech ze školního prostředí; ▪ seznamuje se s některými zeměpisnými údaji (státy, v nichž se mluví německy, některá města); <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby vztahující se k jednotlivým tematickým celkům; ▪ seznamuje se s některými antonymy, učí se odhadnout význam slova v kontextu (u slov podobných s češtinou); ▪ orientuje se v zapisování slovní zásoby, učí se používat abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník; ▪ formuluje ústně a napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného užití základních gramatických struktur a vět; 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozdrav ▪ poděkování ▪ představování ▪ souhlas/nesouhlas ▪ kořeny evropské civilizace ▪ lidské vztahy <p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ adres <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina ▪ škola ▪ přátelé ▪ důležité zeměpisné údaje ▪ základní časové údaje <p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vstupní fonetický kurz (návčik správné výslovnosti) – pozdravy, dny v týdnu, čísla 1-10, barvy, jména ▪ vhodná slovní zásoba k tematickým okruhům ▪ některá antonyma, význam slov v kontextu ▪ použití slovníku 	<p>VMEGS MuV</p> <p>Čj</p> <p>Z, VO</p>	

7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s pojmem člen u podstatných jmen, učí se rozlišovat člen určitý a neurčitý v 1. pádě; ▪ poznává přídavná jména v přísudku; ▪ učí se zájmena osobní (ich, du, er, sie, Sie, wir), přivlastňovací (mein, dein), tázací (wer, was); ▪ dokáže utvořit 1., 2., 3. osobu čísla jednotného a 1. osobu čísla množného sloves heißen, sein, wohnen; ▪ učí se správnému slovosledu v oznamovací větě, tvoří jednoduchou otázku. 	<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Základní gramatické struktury, základy lexikálního pravopisu slov, typy vět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatná jména – člen určitý a neurčitý ▪ přídavná jména v přísudku ▪ zájmena ▪ slovesa ▪ slovosled ve větě oznamovací ▪ tvoření otázek 		

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým pokynům a učí se na ně reagovat – opakuje již známé základní fráze, každodenní výrazy, učí se je využít při telefonickém rozhovoru, dokáže sdělit své číslo; ▪ snaží se zapojit se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadovanou informaci; ▪ dokáže zanechat krátký vzkaz, omluvit se, požádat; ▪ sestaví jednoduché pozvání, blahopřání; 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ telefonování ▪ evropská historie ▪ právo lidí žít společně ▪ naslouchání druhým <p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ omluva, žádost ▪ pozvání, blahopřání ▪ krátký vzkaz <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ volný čas a zájmová činnost ▪ domov (byt, bydlení, město) ▪ škola a volný čas – denní a týdenní program ▪ důležité zeměpisné údaje (reálie Německa, Rakouska, německé názvy některých českých jmen) 		

8. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu se učí vyhledat potřebnou informaci a odpověď na otázku; ▪ napíše jednoduché sdělení a odpověď na sdělení za správného použití gramatických struktur a vět v souvislosti s probíraným tematickým okruhem; ▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby vztahující se k jednotlivým tematickým celkům; ▪ zdokonaluje se v používání abecedního slovníku učebnice a dvojjazyčného slovníku; ▪ seznamuje se se 4. pádem podstatných jmen u členu určitého a neurčitého; ▪ poznává množné číslo některých podstatných jmen; ▪ učí se používat číslovky do 30; ▪ opakuje časování pravidelných sloves, začíná poznávat časování sloves nepravidelných a sloves s odlučitelnou předponou; ▪ seznamuje se s vazbou es gibt, ich möchte; ▪ učí se používat zápor nicht a kein; ▪ dokáže vyjádřit časové údaje s předložkami um, am, im; ▪ poznává předložku in ve 3. pádě čísla jednotného. 	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodná slovní zásoba k tematickým okruhům ▪ význam slov v kontextu ▪ použití slovníku <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Základní gramatické struktury, základy lexikálního pravopisu slov, typy vět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatná jména ▪ číslovky ▪ slovesa ▪ předložky ▪ zápor 	<p>VMEGS MuV Čj</p>	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby vztahující se k jednotlivým tematickým celkům; ▪ zdokonaluje se v používání abecedního slovníku učebnice a dvojjazyčného slovníku; ▪ seznamuje se se 4. pádem podstatných jmen u členu určitého a neurčitého; ▪ poznává množné číslo některých podstatných jmen; – učí se používat číslovky do 30; ▪ opakuje časování pravidelných sloves, začíná poznávat časování sloves nepravidelných a sloves s odlučitelnou předponou; ▪ seznamuje se s vazbou es gibt, ich möchte; ▪ učí se používat zápor nicht a kein; ▪ dokáže vyjádřit časové údaje s předložkami um, am, im ▪ poznává předložku in ve 3. pádě čísla jednotného; ▪ zapojuje se do jednoduché, pečlivě vyslované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace; ▪ učí se základní informace o sobě vyplnit do formulářů; ▪ upevňuje si a dále rozvíjí učivo předchozích ročníků, rozvíjí své vyjadřovací schopnost; ▪ napíše jednoduché sdělení za správného použití gramatických struktur a vět; ▪ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku; ▪ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace; 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování těchto komunikačních situací: ▪ setkání, rozloučení ▪ představování ▪ poděkování, prosba ▪ žádost ▪ souhlas/nesouhlas ▪ evropské krajiny ▪ předsudky ▪ lidská práva <p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozdrav a dopis z prázdnin <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oblékání (+části těla, nemoc) ▪ nákupy, dopravní prostředky, cestování ▪ příroda, počasí ▪ tradice, zvyky, svátky 	<p>VMEGS MuV</p> <p>Čj</p> <p>Z, Př, VO</p>	

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby vztahující se k jednotlivým tematickým celkům; ▪ seznamuje se se synonymy, učí se užívat i antonyma, odhadne význam slova v kontextu, které zní podobně jako v češtině; ▪ používá běžně abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník; ▪ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku; ▪ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace; ▪ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby vztahující se k jednotlivým tematickým celkům; ▪ seznamuje se se synonymy, učí se užívat i antonyma, odhadne význam slova v kontextu, které zní podobně jako v češtině; ▪ používá běžně abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník; ▪ doplňuje si znalosti o tvarech množného čísla dalších podstatných jmen; ▪ seznamuje se s dalšími přivlastňovacími zájmeny (mein, dein, sein, ihr) v 1. pádě; ▪ učí se používat číslovky do 100 000; ▪ orientuje se v používání tvarů dalších nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou; ▪ učí se časovat způsobová slovesa können a müssen; ▪ rozšiřuje si znalosti o německých předložkách: in se 4. pádem, předložky se 3. pádem (mit, nach, von, zu, bis). 	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodná slovní zásoba k tematickým okruhům ▪ význam slov v kontextu, synonyma, antonyma ▪ použití slovníku <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>Základní gramatické struktury, základy lexikálního pravopisu slov, typy vět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatná jména ▪ zájmena ▪ číslovky ▪ slovesa ▪ předložky 		

5.10.2 Další cizí jazyk – RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

- pomáhá odstraňovat jazykové bariéry
- umožňuje snažší uplatnění na trhu práce
- obohacuje výuku o další slovanský jazyk
- přispívá k pochopení společných slovanských dějin

► **Formy realizace:**

- vyučovací hodiny
(*formy: skupinové výuky, užití PC, obrázkových materiálů, slovníků a jazykových příruček, reálie ruský mluvčících zemí, četba a poslech, hry, křížovky a kvízy, dramatizace a projekty*)
- olympiády
- spolupráce s dalšími subjekty (dopisování, besedy, výstavy..)
- příležitostné akce

► **Časová dotace:**

2 hodiny týdně (7. – 9.ročník)

► **Místo realizace:**

jazyková nebo kmenová učebna, pracovna ICT, příležitostně mimoškolní akce

► **Dělení:**

na skupiny v rámci ročníku

► **Průřezová témata:**

- VMEGS – Jsme Evropané, Evropa nás zajímá
- OSV – osobnostní rozvoj – komunikace, kooperace, poznávání lidí
- MeV – stavba mediálního sdělení, tvorba prezentací, práce v realizačním týmu
- MuV – multikulturalita

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Používáme různých metod k dosažení optimálního výsledku;

Korigujeme výslovnost a chyby;

Upevňujeme získané poznatky;

Pomáháme žákům osvojit si správnou formu učení.

► **Kompetence komunikativní**

Rozehráváme mluvní situace;

Podporujeme komunikaci v rámci skupiny;

Kontrolujeme správnost a přiměřenost;

Poukazujeme na jazykové zvláštnosti.

► **Kompetence pracovní**

Vytváříme pracovní listy, křížovky, hry a podobné motivační materiály;

Vedeme žáky k používání příruček a médií.

► **Kompetence sociální a personální**

Pomáháme pochopit sociokulturní rozdíly;

Vedeme k multikulturalismu, upozorňujeme na rozdíly v komunikaci a zvyklostech různých zemí;

Sledujeme práci a vztahy v kolektivu;

Podporujeme vyrovnaný rozvoj každého jedince ve skupině.

► **Kompetence k řešení problému**

Pomáháme při hledání informací;

Upevňujeme správnost jednání, zprostředkovává mekomunikaci s rodilými mluvčími;

Provádíme s žáky analýzu problému, nastiňujeme vhodné situace k nácviku řešení problémů (od jednodušších ke složitějším).

► **Kompetence občanské**

Upevňujeme vhodné a kultivované chování žáků;

Pomáháme vyhledávat potřebné informace;

Zprostředkováváme setkání žáků s rodilými mluvčími.

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat; ▪ používá učebnici, pracovní sešit a abecední slovník ▪ naváže kontakt s konkrétní osobou; ▪ vyžádá jednoduchou informaci; ▪ prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty; řeší jednoduché situace související se seznamováním. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pokyny a instrukce ▪ technika čtení a psaní azbuky ▪ otázky a odpovědi ▪ techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) ▪ rodina ▪ domov ▪ škola ▪ zvířata 	<p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znalost abecedy, mluvnické kategorie <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ intonace, zpěv 	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení ▪ zvládá základy písemného projevu v azbuce ▪ písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) ▪ rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl ▪ orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné mluvní rychlosti ▪ krátká sdělení ▪ písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) ▪ jednoduchý dopis kamarádovi <p>Tématické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ volný čas a zájmy, záliby ▪ potraviny ▪ části těla 	<p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znalost abecedy <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ intonace, zpěv <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ reálie ruských mluvčích zemí 	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyžádá jednoduchou informaci ▪ sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení ▪ prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty ▪ řeší jednoduché situace související se seznamováním ▪ zvládá písemný projev v azbuce ▪ písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) ▪ ovládá čtení a psaní jak v tištěné, tak ručně psané azbuce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znalost reálií ruských mluvčích zemí ▪ sociokulturní rozdíly a podobnosti v historii a současnosti Evropy <p>Tématické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ domov, rodina ▪ sport, péče o zdraví ▪ nákupy, oblečení, město, stravování ▪ cestování 	<p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znalost abecedy <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ intonace, zpěv 	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Je realizována v 1. až 5. ročníku: v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. až 5. ročníku je 5 hodin týdně

► Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

čísla a početní operace - žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou;

závislosti, vztahy a práce s daty - žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznámí se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;

geometrie v rovině a prostoru - žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;

nestandardní aplikační úlohy a problémy - u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze – způsoby placení; Hospodaření domácnosti – finanční, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty – úspory.

► Organizace:

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

► Průřezová témata:

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Kreativita; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Environmentální výchova (EV): Vztah člověka k prostředí; Mediální výchova (MeV): Tematické okruhy receptivních činností – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

► Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

► **Kompetence k učení:**

Prací s chybou jako pozitivním prvkem vedeme žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;

Zadáváme vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivujeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;

Pomocí modelování situací rozvíjíme představivost žáků, používáme metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;

Nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjíme u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;

Používáme v hodinách informační a komunikační technologie a tím vedeme žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

► **Kompetence k řešení problémů**

Nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjíme logické myšlení a úsudek žáků;
Kladením jednoduchých problémových otázek vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv;
Vytváříme podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.

► **Kompetence komunikativní**

Důslednou kontrolou podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
Cíleně využíváme příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

► **Kompetence sociální a personální**

Organizací a kontrolou skupinové práce vedeme žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
Organizujeme vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.

► **Kompetence občanská**

Povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporujeme u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
Doporučujeme žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

► **Kompetence pracovní**

Důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vedeme žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
Vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořením vedeme žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, ▪ Počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. ▪ Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20. ▪ Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. ▪ Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. ▪ Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. ▪ Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. ▪ Orientuje se v čase. <p>▪ Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p>	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obor přirozených čísel $<, >, =$ do 2 ▪ Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa do 2 ▪ Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly ▪ Jednoduché slovní úlohy (\pm do 20) ▪ $+$, $-$ do 20 bez přechodu desítky <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Závislosti a jejich vlastnosti ▪ rok, měsíc, týden, den 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výchova k samostatnosti, sebekontrola, ohleduplnosti a přesnosti. <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah člověka k prostředí, ▪ Výchova k životnímu prostředí. ▪ Lidské aktivity a problémy životního prostředí. <p>W, ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výroba papírových mincí ▪ manipulace s drobnými materiály ▪ měření ▪ modelování ▪ využití barev <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládnutí základů týmové práce ▪ práce s počítačem <p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidé a čas 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná, pojmenuje, vytvoří a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; ▪ Nachází v realitě jejich reprezentaci. ▪ Porovnává velikost útvarů. 	<p>Geometrie v rovině prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní útvary v rovině čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, lomená čára, <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvádr, krychle, koule, váleček, ▪ délky a jejich převody ▪ osově souměrné útvary ▪ jednoduché obrázky 	<p>ČSP – modelování těles</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ užití stavebnic ke stavbám podle předlohy <p>WV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osově souměrné obrázky 	

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Používá přirozená čísla k modelování reálných situací. Počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. 	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> Obor přirozených čísel $<, >, =$ do 100 Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa do 100 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly asociativnost, komutativnost Násobilka do 50 Písemné algoritmy početních operací Řeší a vytváří slovní úlohy (+, -, *, :, >, <, =) +, - do 100 ; *, : do 50 <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Závislosti a jejich vlastnosti Hodina, minuta, sekunda, den 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> výchova k samostatnosti, sebekontrolě, ohleduplnosti a přesnosti. <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah člověka k prostředí, Výchova k životnímu prostředí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí. <p>WV, ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> výroba papírových mincí manipulace s drobnými materiály měření modelování využití barev <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládání základů týmové práce práce s počítačem <p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> Lidé a čas 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozezná, pojmenuje, vy-modeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; Nachází v realitě jejich reprezentaci. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. 	<p>Geometrie v rovině prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> Základní útvary v rovině křivá a lomená čára, bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Rýsování úseček a měření délky úsečky v cm Osově souměrné útvary, pohyb ve čtvercové síti 	<p>ČSP – modelování těles</p> <ul style="list-style-type: none"> užití stavebnic ke stavbám podle předlohy <p>WV</p> <ul style="list-style-type: none"> osově souměrné obrázky 	

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá přirozená čísla k modelování reálných situací. ▪ Počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. ▪ Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000. ▪ Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. ▪ Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. ▪ Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. ▪ Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. ▪ Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. ▪ Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. 	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obor přirozených čísel $<, >, =$ do 1000 ▪ Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa do 1000 ▪ Zaokrouhlování na desítky, stovky ▪ Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly asociativnost, komutativnost ▪ Násobilka 0 - 10 ▪ Písemné algoritmy početních operací ▪ Složitější slovní úlohy (+, -, *, :, závorky) ▪ +, -, *, : do 1000 <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Závislosti a jejich vlastnosti Hodina, minuta, vteřina, den, rok, měsíc Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výchova k samostatnosti, sebekontrolě, ohleduplnosti a přesnosti. <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah člověka k prostředí, ▪ Výchova k životnímu prostředí. ▪ Lidské aktivity a problémy životního prostředí. <p>WV, ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výroba papírových mincí ▪ manipulace s drobnými materiály ▪ měření ▪ modelování ▪ využití barev <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládání základů týmové práce ▪ práce s počítačem <p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidé a čas 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná, pojmenuje, vy-modeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; ▪ Nachází v realitě jejich reprezentaci. 	<p>Geometrie v rovině prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní útvary v rovině ▪ lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník 	<p>ČSP – modelování těles</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ užití stavebnic ke stavbám podle předlohy 	

3. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. 	<ul style="list-style-type: none"> Základní útvary v prostoru kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody měření délek, jednotky: mm, cm, dm, m, km Obvod a obsah obrazce obvod: čtverce, obdélníku, trojúhelníku Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Rovnoběžky, různoběžky, kolmice Osově souměrné útvary náčrt jednoduchých útvarů nebo ve čtver. síti 	<p>W</p> <ul style="list-style-type: none"> osově souměrné obrázky 	

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací. Využívá při pamětném a písemném počítání komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a zapisuje jednoduché tabulky a diagramy 	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> Obor přirozených čísel + ; - ; ; : do milionu, násobilka, pamětní dělení se zbytkem, písemné násobení jednociferným, dvojciferným činitelem, písemné dělení jednociferným dělitelem Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, rozvinutý zápis čísel do milionu Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do milionu. Písemné algoritmy početních operací <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Závislosti a jejich vlastnosti - průměr, nerovnice, přímá úměrnost Diagramy, tabulky 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> výchova k samostatnosti, sebekontrolě, ohleduplnosti a přesnosti. <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah člověka k prostředí, výchova k životnímu prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí. <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Objevuje Evropu a svět, porovnávání lidnatosti evropských států. <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládání základů týmové práce práce s počítačem 	

4. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici). Užívá jednoduché konstrukce. Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, 	<p>Geometrie v rovině prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> Základní útvary v rovině <ul style="list-style-type: none"> Lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, Obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku Obsah čtverce, obdélníku Osově souměrné útvary Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Rovnoběžky, kolmice, různoběžky Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody, násobek úsečky, grafický součet a rozdíl úsečky Základní útvary v prostoru <ul style="list-style-type: none"> Kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Povrch krychle, kvádrů Netradiční aplikační úlohy a problémy <ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost 		

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel přes milion Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. 	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky V oboru přirozených čísel do milionu i nad milion, zaokrouhlování na jednotlivé řády, násobení vícečiferným číslem, dělení dvojčiferným číslem – písemné i pamětné početní operace, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem, Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do milionu i nad milion 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> výchova k samostatnosti, sebekontrola, ohleduplnosti a přesnosti. <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah člověka k prostředí, výchova k životnímu prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí. <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Objevuje Evropu a svět, porovnávání lidnatosti evropských států. 	

5. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ▪ Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel ▪ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty ▪ Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose ▪ Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. ▪ Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, řeší nerovnice ▪ Vyhledává, sbírá a třídí data 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zápis zlomku, desetinné zlomky – des. čísla, využití zlomků v praxi ▪ Obor desetinných čísel – znalost řádů do tisícín, desetinné zlomky ▪ Zaokrouhlování na setiny, desetiny, jednotky, znázornění na číselné ose, sčítání, odčítání, násobení a dělení – pamětné písemné násobení a dělení 10, 100, 1000 ▪ V číselném oboru do milionu i nad milion využívá algoritmy početních operací ▪ Řeší slovní úlohy o více početních operacích Závislosti, vztahy a práce s daty: ▪ Závislosti a jejich vlastnosti – průměr, nerovnice, přímá úměrnost ▪ Grafy, tabulky, jízdní řády, jednoduché statistiky ▪ Závislosti a jejich vlastnosti (přímá úměrnost, průměrná rychlost) 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládnutí základů týmové práce ▪ práce s počítačem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce. ▪ Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. ▪ Sestrojí rovnoběžky a kolmice ▪ Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. ▪ Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. ▪ Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. 	<p>Geometrie v rovině prostoru</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mnohoúhelník, obvod mnohoúhelníků pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec ▪ Obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku ▪ Obsah čtverce, obdélníku ▪ Povrch krychle, kvádrů ▪ Osově souměrné útvary ▪ Grafický součet a rozdíl úseček <p>Netradiční aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovní úlohy ▪ Číselné a obrázkové řady ▪ Magické čtverce ▪ Prostorová představivost 		

Charakteristika vyučovacího předmětu – II.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Na 2. stupni základního vzdělávání je nutné v matematice pokračovat v budování základů matematické gramotnosti.

► Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy, které navazují na okruhy formulované pro 1. stupeň:

1. **číslo a proměnná** – žáci porozumí pojmům přirozené číslo, celé a racionální číslo; důkladná znalost operací s těmito čísly umožní žákům pochopit základní pojmy algebry, které jsou nezbytné pro práci s výrazy a rovnicemi;
2. **závislosti, vztahy a práce s daty** – žáci porozumí základním pojmům statistiky a umí je aplikovat v úlohách z běžného života, využívají tabulky, diagramy a grafy jednoduchých závislostí;
3. **geometrie v rovině a v prostoru** – žáci se naučí základní orientaci v rovině a prostoru; do-kážou popsat, změřit a sestavit daný geometrický útvar, spočítat obsahy, povrchy a objemy různých geometrických útvarů v rovině a prostoru;
4. **nestandardní aplikační úlohy a problémy** – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení, jejich argumentační dovednosti a dovednosti modelování v matematice.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti; Peníze – inflace; Finanční produkty – úročení.

Do výuky jsou průběžně zařazována **průřezová témata** v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Kreativita; Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika;
- **Výchova demokratického občana (VDO):** Formy participace občanů v politickém životě;
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS):** Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;
- **Environmentální výchova (EV):** Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí;
- **Mediální výchova (MeV):** Tematické okruhy receptivních činností – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

► Časová dotace

Předmět Matematika se vyučuje v 6.,8. a 9. ročníku vždy 4 hodiny týdně, v 7. roč. 5 hodin týdně.

► Formy realizace

Podle charakteru učiva se využívá frontální, skupinová výuka, samostatná práce, práce na PC.

► Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

► **Kompetence k učení**

Postupnou abstrakcí a zobecňováním vedeme žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů;

Umožňujeme žákům díky vhodné organizaci výuky studovat jednoduché matematické texty, vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování;

Pomocí modelování situací rozvíjíme představivost žáků, používáme metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;

Práci s chybou jako pozitivním prvkem vedeme žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;

Zadáváme vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivujeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;

Používáme v hodinách informační a komunikační technologie a tím vedeme žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

► **Kompetence k řešení problémů**

Vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vedeme žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;

Na základě pokusů nebo zkušenosti žáků rozvíjíme jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů;

Prostřednictvím vhodně volených příkladů vedeme žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému.

► **Kompetence komunikativní**

Vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vedeme žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;

Na základě pokusů nebo zkušenosti žáků rozvíjíme jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů;

Prostřednictvím vhodně volených příkladů vedeme žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému.

► **Kompetence sociální a personální**

Vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vedeme žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací;

Organizací a kontrolou skupinové práce vedeme žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny.

► **Kompetence občanská**

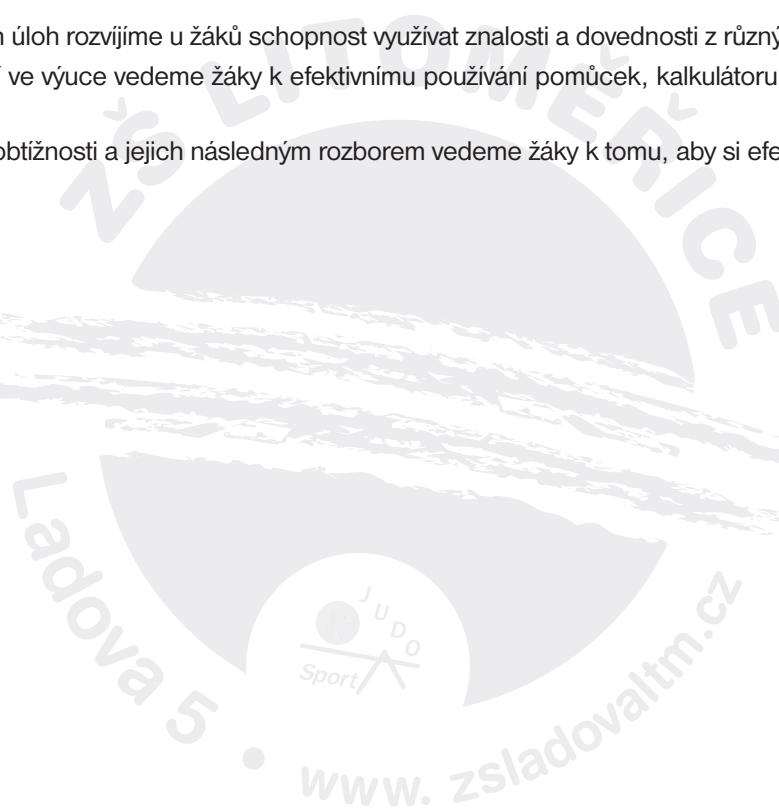
Zařazujeme občanské problémy do matematických úloh a tím žáky motivujeme k uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika a její interpretace) a k zamyšlení nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření).

► **Kompetence pracovní**

Pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjíme u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů;

Zařazováním vhodných situací ve výuce vedeme žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulačků a informačních a komunikačních technologií;

Vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořením vedeme žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>1. Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> písemné násobení a dělení jednotky délky a obsahu slovní úlohy <p>2. Dělitelnost</p> <ul style="list-style-type: none"> prvočíslo, složené číslo znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 rozklad na prvočinitele čísla soudělná a nesoudělná největší společný dělitel dvou - tří čísel nejmenší společný násobek dvou - tří čísel slovní úlohy <p>3. Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> čísla kladná, záporná čísla opačná absolutní hodnota čísla porovnávání celých čísel sčítání, odčítání, násobení a dělení 	<p>NJ, AJ</p> <ul style="list-style-type: none"> překlad čísel <p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnávání výkonů, převody vzdáleností <p>CH, F</p> <ul style="list-style-type: none"> teplota <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> teplota vzduchu <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> časová osa 	
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti úhlů a trojúhelníků při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí úhly a trojúhelníky určuje velikost úhlu měřením a výpočtem načrtne a sestrojí úhly dané velikosti a trojúhelníky 	<p>4. Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> úhel, osa úhlu velikost úhlu, stupně, minuty, úhломěr přímý, ostrý, pravý, tupý vedlejší, vrcholový dvojnásobek, poloviční <p>5. Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> vnější a vnitřní úhly – dopočítání třetího úhlu třídít a popsat trojúhelník výšky, těžiště, těžnice kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníkové nerovnosti na číselné ose, jejich porovnávání operace s racionálními čísly slovní úlohy 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> zeměp. poloha <p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> vrhy, hody, úhel odhodu, odraz puku 	<p>Klást důraz na přehlednost náčrtků a na úpravu při rýsování</p>
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti určí osově souměrný útvar 	<p>6. Osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> shodné geometrické útvary osová souměrnost osa souměrnosti osově souměrné obrazce 	<p>WV</p> <ul style="list-style-type: none"> osově souměrné obrazce <p>Př</p> <ul style="list-style-type: none"> souměrné krystalové mřížky 	

6. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje kvádr a krychli, analyzuje jejich vlastnosti načrtne a sestrojí síť kvádrů na krychle načrtne a sestrojí obraz kvádrů a krychle ve volném rovnoběžném promítání odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<p>7. Objem a povrch kvádrů a krychle</p> <ul style="list-style-type: none"> síť kvádrů, krychle volné rovnoběžné promítání povrch a objem kvádrů, krychle - vzorce jednotky objemu stěnová a tělesová úhlopříčka základní úlohy na V a S <p>8. Číselné a logické řady</p> <ul style="list-style-type: none"> Číselné a obrázkové řady Početní obrazce Úlohy o šachovnicích a tabulkách Vlastnosti rovinných a prostoro- vých geometrických útvarů 	<p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> hustota <p>CH</p> <ul style="list-style-type: none"> výpočty látkového množství <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) 	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>1. zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> zobrazování na číselné ose rozšiřování, krácení, porovnávání, základní tvar, převrácený zlomek, smíšené číslo operace se zlomky, složený zlomek převádění zlomku na desetinné číslo a naopak řešení slovních úloh na využití početních výkonů se zlomky <p>2. Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> zobrazování záporných desetinných čísel na číselné ose, jejich porovnávání pojem racionální číslo vyjadřování racionálního čísla zlomkem nebo desetinným číslem zobrazování racionálních čísel na číselné ose, jejich porovnávání operace s racionálními čísly slovní úlohy 	<p>CH, F</p> <ul style="list-style-type: none"> výpočty <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> délka noty 	
<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů 	<p>3. Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> poměr převrácený poměr, zvětšování, zmenšování v daném poměru slovní úlohy na poměr měřítka plánů, map 	<p>CH</p> <ul style="list-style-type: none"> výpočty pomocí trojčlenky <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> měřítka mapy 	

7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> pravoúhlá soustava souřadnic přímá a nepřímá úměrnost grafy, tabulky, rovnice př. a nepř. úměrnosti trojčlenka slovní úlohy <p>4. Procenta. Úroky</p> <ul style="list-style-type: none"> procento, promile, základ, procentová část, počet procent úrok slovní úlohy 	<p>D, PŘ, Z</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření vztahů, porovnávání jevů <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> složení atmosféry, znečištění atmosféry... 	
<ul style="list-style-type: none"> Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary načrtne a sestrojí rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	<p>5. Shodnost</p> <ul style="list-style-type: none"> shodnost trojúhelníků věty o shodnosti trojúhelníků, konstrukce podle nich <p>6. Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> rovnoběžník a jeho vlastnosti druhy rovnoběžníků výšky a úhlopříčky rovnoběžníku lichoběžník – vlastnosti, druhy obvod a obsah lichoběžníků 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí středově souměrný útvar 	<p>7. Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> shodná zobrazení, středová souměrnosti útvar středově souměrný 	<p>WV</p> <ul style="list-style-type: none"> středově souměrné obrazce <p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> souměrné krystalové mřížky 	
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>8. Objem a povrch kvádra a krychle</p> <ul style="list-style-type: none"> opakování povrchu a objemu kvádra a krychle – vzorce slovní úlohy s využitím procent, zlomků 	<p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> hustota <p>CH</p> <ul style="list-style-type: none"> výpočty látkového množství 	
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<p>9. Číselné a logické řady</p> <ul style="list-style-type: none"> číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy 		

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady danou přesností, účelně využívá kalkulátor analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matem. aparát v oboru racionálních čísel 	<p>1. Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> určování druhé mocniny a odmocniny – odhadem, kalkulačkou Pythagorova věta slovní úlohy s využitím druhé mocniny a odmocniny a Pythagorovy věty <p>2. Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> operace s mocninami mocnina součinu, podílu, zlomku, mocniny zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti 	<p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> zápis jednotek ve tvaru $a \cdot 10^n$ <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> vzdálenosti ve vesmíru 	
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním 	<p>3. Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> určování hodnot číselných výrazů výrazy s proměnnou dosazování do výrazu zápis slovního textu pomocí výrazu mnohočleny operace s mnohočleny – sčítání, odčítání, násobení, vytýkání před závorku 	<p>CH,F</p> <ul style="list-style-type: none"> výpočty, dosazování do vzorce 	
<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<p>4. Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav zkouška správnosti řešení slovní úlohy výpočet neznámé ze vzorce 	<p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> vzorce 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat 	<p>5. Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> statistický soubor, statistické šetření, statistická jednotka, znak, četnost aritmetický průměr, medián, modus diagramy – sloupkový, kruhový, grafy 	<p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> vzorce 	
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti načrtne obraz hranolu v rovině načrtne a sestrojí síť hranolů odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu 	<p>6. Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti, druhy povrch a objem, jednotky sítě hranolů aplikační slovní úlohy 		

8. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti kruhu a kružnice při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů ▪ využívá potřebnou matematickou symboliku ▪ definuje kruh a kružnici pomocí množin bodů dané vlastnosti ▪ načrtne a sestrojí kruh a kružnici ▪ odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu a kružnice ▪ určuje a charakterizuje válec, analyzuje jejich vlastnosti ▪ načrtne a sestrojí síť válce ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch válce ▪ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>7. Kruh, kružnice, válec</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kruh, kružnice – definice pomocí množin bodů ▪ vzájemná poloha kružnice a přímky – tečna, sečna, vnější přímka ▪ Thaletova kružnice ▪ těživa ▪ vzájemná poloha dvou kružnic – středná ▪ obsah kruhu, délka kružnice ▪ číslo π ▪ válec, síť válce (podstavy, plášť) ▪ objem a povrch válce ▪ slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů ▪ nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>8. Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ číselné a obrázkové analogie ▪ logické a netradiční geometrické úlohy 		

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočleny na součin vytýkáním 	<p>1. Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ upevňování učiva o výrazech z 8.ročníku ▪ užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 	<p>CH, F</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výpočty, dosazování do vzorce 	

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<p>2. Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení soustavy rovnic metodami sčítací a dosazovací slovní úlohy slovní úlohy na pohyb, společnou práci, na směsi 		
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<p>3. Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem (definice) funkce definiční obor, obor hodnot závislá a nezávislá proměnná graf funkce rostoucí, klesající a konstantní funkce lineární funkce, jejich vlastnosti, graf grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic kvadratická funkce $y = ax^2$ a její graf nepřímá úměrnost $y = \frac{k}{x}$ a její graf goniometrické funkce sinus, cosinus a tangens jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku užití goniometrických funkcí 		
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá potřebnou matematickou symboliku využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<p>4. Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> množina bodů dané vlastnosti základní konstrukční úlohy konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků 		
<ul style="list-style-type: none"> řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem pracuje s měřítky map a plánů užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 	<p>5. Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> podobnost (pojem) poměr podobnosti věty o podobnosti v trojúhelníku dělení úsečky v daném poměru technické výkresy, plány, mapy 		

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti ▪ načrtne a sestrojí jejich sítě ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule ▪ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>6. Jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jehlan, kužel – pojem ▪ síť jehlanu, kužele ▪ objem a povrch jehlanu a kužele ▪ koule – pojem ▪ objem a povrch koule ▪ řešení úloh s využitím goniometrických funkcí a Pythagorovy věty 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů ▪ nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>7. Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ číselné a obrázkové analogie ▪ logické a netradiční geometrické úlohy 		

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávacího předmětu informatika

Výuka počítačů a práce s informacemi je pojata jako samostatný předmět informatika, i když není úkolem základní školy vychovat ze všech dětí počítačové odborníky. Jedním z cílů využívání počítačů na škole je naučit se je používat jako nástroj při další výuce. Z tohoto důvodu je nutné, aby všichni žáci prvního stupně dokázali zvládnout základy práce s počítačem tak, aby je práce na počítači nezdržovala od hlavních cílů.

Na druhém stupni se žáci zaměřují na zautomatizování práce na počítači a na rozšiřování získaných znalostí. Žáci se učí aktivně využívat informačních technologií. Informační technologie jsou žákům přístupny i mimo přímou výuku počítačů a jsou využívány v co největším rozsahu jako nástroj výuky.

► Obsahové vymezení předmětu:

Obsah předmětu informatika je zcela podřízen cíli dosažení informační gramotnosti, tj. komplexu znalostí a dovedností spojujících v jeden celek počítačovou a funkční gramotnost.

► 1. stupeň

Na 1. stupni žák získá dovednosti a znalosti nezbytné k ovládnutí systému výpočetní techniky a k poznání a pojmenování jejich základních hardwarových a softwarových komponent. Umí pracovat s myší, zná dobře jednotlivé klávesy, ovládá práci s okny a základní práci s programy. Sám pracuje s výukovými programy a samostatně si prohlíží www stránky. Vytváří bitmapové obrázky a edituje text.

► 2. stupeň

Obsah výuky informatiky na 2. stupni vzbudí u žáka schopnost orientovat se ve světě informací, a to jak digitálních, tak tištěných, zpracovaných na textových i grafických editorech, uložených v celosvětové síti.

Přínos obsahu informatiky na 2. stupni spočívá v tom, že naučí žáka získané informace smysluplně interpretovat, aplikovat je v reálných situacích za přispění dostupných hardwarových a softwarových prostředků. Aby si žák uvědomil všechny problémy, které vnáší do života komunikace s celosvětovou sítí, musí dokázat nejen určité vědomosti spojené s manipulací s hardwarovými a softwarovými prostředky celosvětové informační struktury, ale musí si být vědom zejména jejich možností jako prostředku poznání a mezilidské komunikace. S tím jsou také spojeny požadavky na jeho odpovědný postoj k mediálnímu obsahu. Ve srovnání s 1. stupněm je proto položen větší důraz na hodnocení informací z hlediska jejich věrohodnosti a pravdivosti.

Žák je veden k tomu, aby dříve než informace získané z internetu či jiných médií použije, ověřoval jejich věrohodnost tím, že je konfrontuje se svými vědomostmi, dále využívá k posouzení věrohodnosti alternativních informačních zdrojů a rozlišuje informační zdroje s přihlédnutím k ohodnocení zdroje, významu autora... Žák dále zdokonaluje dovednosti s textovými, tabulkovými a grafickými editory (vektorovými i bitmapovými). Snaží se přitom respektovat estetická, typografická, stylistická a jiná pravidla. Také si vytváří vlastní www stránky a je schopen pracovat s programy na tvorbu prezentací.

Celým obsahem předmětu prolíná průřezové téma OSV – kreativita, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje, mezilidské vztahy.

► Obsah předmětu:

► 1. stupeň

Základy práce s počítačem
Vyhledávání informací a komunikace
Zpracovávání a využití informací

► 2. stupeň

Vyhledávání informací a komunikace
Zpracovávání a využití informací
Využití digitálních technologií (integrace vzdělávacího okruhu z oblasti Člověk a svět práce)

► **Časové a organizační vymezení předmětu:**

Informatika v 5.ročníku 1 hodina týdně, v 6.- 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka většinou probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny, takže žáci sedí u počítače po jednom.

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím;

Využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce;

Práce se sebehodnocením žáků;

Podněcování tvořivosti žáků, realizace jejich vlastních nápadů;

Vedení žáků k účasti na různých soutěžích.

► **Kompetence k řešení problémů**

Porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací;

Využívání výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů a tím k podněcování nových cest poznávání;

Vedení výuky tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení si dokázali obhájit.

► **Kompetence komunikativní**

Schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení.

► **Kompetence sociální a personální**

Tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.

Používání skupinové práce žáků, vzájemné pomoci při učení

► **Kompetence občanské**

Vyhledávání aktuálních informací o naší společnosti;

Vedení k pracovitosti a zodpovědnosti.

► **Kompetence pracovní**

Úlohy na vyhledávání informací o středních školách;

Zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematickosti;

Dodržování pravidel termínu – výchova k odpovědnosti;

Schopnost samostatné práce s počítačem.

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none"> Umí korektně zapnout a vypnout stanici, přihlásit se do a odhlásit ze sítě. 	<ul style="list-style-type: none"> Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě 		
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam pojmu HARDWARE Pozná části počítače a základní periferie. Ví, k čemu slouží. 	<ul style="list-style-type: none"> monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, scanner 		
<ul style="list-style-type: none"> Nezapojuje přístroj do zástrčky. Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periferií. 	Bezpečnost práce s počítačem		
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam pojmu SOFTWARE. 	SW – SOFTWARE = programy	Příklady výukových programů pro různé předměty. VDO – SW pirátství	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift ...) S myší ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu. 	Práce s klávesnicí a myší <ul style="list-style-type: none"> části klávesnice pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení 		
<ul style="list-style-type: none"> S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit. 	Grafika <ul style="list-style-type: none"> programy na tvorbu obrázků uložení vytvořeného obrázku, nebo změň, otevření obrázku základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...) 	M <ul style="list-style-type: none"> rovinné obrazce. OSV <ul style="list-style-type: none"> kreativita 	Procvičení práce s myší.
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel Otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> pojem: textové editory (příklady: NotePad, Write, Word,...) uložení, otevření souboru pohyb v dokumentu (kláves., myš) označení části textu do bloku psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) zarovnání odstavce (panel nástrojů) vložení obrázku - formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení) 	Č <ul style="list-style-type: none"> pravidla českého pravopisu 	

5. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže vyhledat na webu stránku o určitém tématu. Z webovské stránky dokáže uložit obrázek. 	<ul style="list-style-type: none"> WWW = world wide web = web: vztah k internetu pohyb po webu: přes hypertextové odkazy známá adresa jednoduché vyhledávání ukládání z webu: obrázek 	<p>Č</p> <ul style="list-style-type: none"> pravidla českého pravopisu 	

6. - 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Dovede vysvětlit proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací ve společnosti Ví, kde jsou uloženy zdroje informací v klasické i digitální podobě a zná způsob, jak se dají obstarat Je seznámen s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace 	<p>Základní pojmy z informatiky.</p> <ul style="list-style-type: none"> Informace a informační zdroje a instituce Informační etika 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 	
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam pojmu HARDWARE Pozná části počítače Ví k čemu slouží 	<p>HW - HARDWARE</p> <ul style="list-style-type: none"> Skříň (základní jednotka) – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) 	<p>ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> integrace obsahu vzděl. oblasti (základní funkce digitální techniky) 	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v nejpoužívanějších OS Ukládá data do vymezených diskových prostorů Orientuje se v základních typech souborů Chápe důležitost ochrany počítače před nebezpečným softwarem 	<p>Operační systémy a jejich základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> Windows XP – přednosti a nedostatky, základní funkce Struktura dat v počítači – paměťová media, stromová struktura dat Seznámení s formáty souboru, spustitelné soubory, práce se soubory, ukládání dat v síť Zásady bezpečné a správné práce se softwarem, antivirové programy 	<p>AJ</p> <ul style="list-style-type: none"> odborné cizojazyčné výrazy 	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky Dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit 	<p>Práce se složkami a soubory:</p> <ul style="list-style-type: none"> nejznámější manažery pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru 		

6. - 7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s programy pro vytváření elektronických prezentací Vytváří prezentace na témata vhodná pro zvolené předměty v programu pro tvorbu prezentací Užívá vytvořené prezentace v ostatních předmětech 	Prezentace <ul style="list-style-type: none"> Vytváření a publikování prezentací – základy práce se snímky, vlastnosti prezentací, vkládání objektu (text, grafika...), zásady pro zpracování počítačové prezentace ... 	WV <ul style="list-style-type: none"> barvy, kompozice 	
<ul style="list-style-type: none"> Ovládá práci s textovým editorem Uplatňuje základní typografická a estetická pravidla při práci s textem a obrázkem Zpracuje a prezentuje informace v textové, formě 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> Formát odstavce – tabulátory, odsazení vložení obrázku do textu, formát obrázku vložení symbolu do textu, ohraničení, stínování, odrážky, sloupce, tabulka další objekty – písmo, malba, textové pole, automatické tvary 	Č <ul style="list-style-type: none"> formátování textu 	
<ul style="list-style-type: none"> Práce s PC a naše zdraví – vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení) 	Práce s PC a naše zdraví – vliv práce <ul style="list-style-type: none"> Na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení) 	TV <ul style="list-style-type: none"> relaxační techniky proti únavě ČSP <ul style="list-style-type: none"> integrace obsahu vzděl. oblasti (dodržování hygieny a bezpečnosti při práci s PC) 	
<ul style="list-style-type: none"> Nezaměňuje pojmy internet a web Orientuje se v historii a vývoji internetu K vyhledávání informací umí využívat elektronická média Umí najít informace na internetu pomocí jednoduchých a vhodných cest Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení Používá informační systém školy 	Internet: <ul style="list-style-type: none"> co to je, kdy vznikl, služby Internetu pravidla pro děti při práci na internetu základní způsoby komunikace, telefonování, mobily, pravidla komunikace.chat, e-mail (jen pravidla komunikace) metody a nástroje pro vyhledávání na internetu, vyhledávače a rozcestníky, formulování dotazu. informační systém školy. 	MuV <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy ČSP <ul style="list-style-type: none"> integrace obsahu vzděl. oblasti (digitální technika a technologie) 	

8. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s dalšími zařízeními a jejich využitím v ICT – fotoaparát, kamera, CD-RW, DVD, projektor Dokáže vybrat vhodný program pro řešení úkolu Rozlišuje druhy verzí programu Snaží se pomalu psát na celé klávesnici všemi deseti – jde pouze o správný prstoklad 	Hardware a software <ul style="list-style-type: none"> Hardware – orientace v současném technickém vybavení PC, skenery a digitální fotografie, digitální a analogová zařízení Software - přehled programů (označení, verze, aktualizace, instalace, lokalizace, OEM software) Psaní všemi deseti 	ČSP <ul style="list-style-type: none"> integrace obsahu vzděl. oblasti (digitální technologie) 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje grafiku bitmapovou a vektorovou, jejich vznik, vlastnosti a možnosti zpracování Zobrazí si náhledy a vlastnosti obrázku v prohlížeči Vytvoří bitmapový a vektorový obrázek 	Grafika <ul style="list-style-type: none"> Druhy obrázků a grafických programů (získávání obrázků, rastrové a vektorové obrázky, změny velikostí, hloubka barev, rozlišení) 	WV <ul style="list-style-type: none"> grafika, barvy, rozvržení 	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá potřebné informace s užitím WWW vyhledávačů Využívá další způsoby el. komunikace Odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách Vytvoří první jednoduchou www stránku v HTML kódu 	Počítačové sítě – služby internetu <ul style="list-style-type: none"> (e-mail, WWW, FTP, chat...) HTML <ul style="list-style-type: none"> úvod, značky pro text a barvy, obrázky, seznamy, odkazy, tabulky 	ČSP <ul style="list-style-type: none"> integrace obsahu vzděl. oblasti (digitální technologie) 	
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří a upraví tabulky s využitím vzorců v tabulkovém editoru Statistické tabulky doplní o grafickou prezentaci dat Založí a upravuje jednoduchou databázi 	Tabulkový procesor <ul style="list-style-type: none"> tabulka, buňka, vzorce, jednoduché funkce, relativní a absolutní odkaz plnění buněk, formát buňky, grafy...databáze - práce s databází (struktura databáze a tabulky, druhy polí a jejich obsah, práce se záznamy tabulky...), význam a nasazení databází 	M <ul style="list-style-type: none"> výpočty 	
<ul style="list-style-type: none"> Chápe rizika závislosti na PC. Zhodnotí klady a zápory počítačových her Je informován o negativních jevech internetu 	Práce s PC a naše zdraví <ul style="list-style-type: none"> psychologická a sociální rizika práce s PC (omezené schopnosti komunikace, rizikové skupiny, násilí, pornografie...) 	ČSP <ul style="list-style-type: none"> integrace obsahu vzděl. oblasti (dodržování hygieny a bezpečnosti při práci s PC) 	
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s technikou vytváření filmových klipů Naučí se zpracovávat a stříhat filmové klipy Připravuje pracovní listy pro interaktivní tabuli 	Multimedia <ul style="list-style-type: none"> filmové klipy a jejich zpracování projekty pro interaktivní tabuli 	<ul style="list-style-type: none"> všechny předměty 	

8. - 9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dbá na pořádek a logickou strukturu ve svých složkách. ▪ Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit ▪ Využívá soukromou e-mailovou schránku ▪ Ví, že je nutno preventivně chránit počítač před viry 	Ochrana dat <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochrana osobních dat ▪ Antivirové programy 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu. 	El. pošta = e-mail <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah k internetu pojem: poštovní programy (příklady: Mozilla Firefox, MS Outlook, MS Outlook Express) spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv 	OSV <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravidla komunikace 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si problémy spojené s autorskými právy, zásadami etiky, výhody registrování programu 	Paragrafy a počítače <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vznik programu a náklady spojené s jeho tvorbou, autorská práva, licence, multilicence, výhody registrovaného uživatele, výhody a kontrola užívání legálního softwaru, základy počítačové etiky 	MeV <ul style="list-style-type: none"> ▪ autorská práva 	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

► **Časová dotace:**

Předmět Člověk a jeho svět se vyučuje v 1. a 2. ročníku – 2 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku – 3 hodiny týdně a v 5. ročníku – 4 hodiny týdně.

► **Formy realizace:**

podle charakteru učiva se využívá frontální, skupinová výuka, samostatná práce, práce na PC

► **Obsah:**

► **Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tématických okruhů:**

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

► **V předmětu Člověk a jeho svět jsou integrována tato průřezová témata:**

OSV – psychohygiena, komunikace, mezilidské vztahy

VDO – občanská společnost a škola, občan občanská společnost a stát, principy demokracie

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

MuV – kulturní diference, lidské vztahy, lidská práva

EV – Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.
- Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků.
- Umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umění posuzovat vlastní pokrok na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

► **Kompetence k řešení problémů**

- Vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- Ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání

► **Kompetence komunikativní**

- Rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- Seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody).
- Vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

► **Kompetence sociální a personální**

- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru.
- Předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování.
- Individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

► **Kompetence občanské**

- Na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů.
- Ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

► **Kompetence pracovní**

- Seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- Poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vedeme žáky k jejich eliminaci
- Učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat vlastní postup

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí; ▪ začlení obec (město) do příslušného kraje a obšlužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě); 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsem školák, škola, hodina, přestávka, pracovní návyky. ▪ Domov – orientace v místě bydliště ▪ Blízké okolí školy. 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ občanská společnost a škola <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturní diference 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; ▪ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností; ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům; 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Moje rodina. Život v rodině. Vztahy v rodině. ▪ Povolání rodičů. ▪ Zásady správného chování ve škole i mimo ni. 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské vztahy 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; ▪ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost; 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Roční období, měsíce, hodiny. ▪ Moje rodina, vztahy v rodině. 		

1. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; roztřídí některé přírodniny podle určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě; 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> Příroda na jaře, v létě, na podzim, v zimě. Rostliny - stromy, keře, byliny, ovoce, zelenina. Živočiškové – domácí zvířata, zvířata volně žijící, ptáci 		

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí; začlení obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě); rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost; 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> Jsem školák. Cesta do školy. Náš domov. Suroviny, výrobky. 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola MuV <ul style="list-style-type: none"> kulturní diference 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností; projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům; 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> Moje rodina. Příbuzenské vztahy. Práce a volný čas. Jsem školák - osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy 	

2. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti přítomnosti a budoucnosti; pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, místa, kde žije; seznámí se s pověstmi daného regionu; uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost; 	<p>LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> Lidé a čas, kalendářní rok, orientace v čase podle hodin. Minulost, současnost, budoucnost. 		
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě; provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů; uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle; 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> Proměny přírody na podzim, v zimě, na jaře, v létě. Živočichové ve volné přírodě, v zajetí. Hospodářská zvířata. Ptáci. Zelenina, zemědělské plodiny, ovoce, ovocné stromy. Pokojevé rostliny. Na louce, na poli, v lese, u vody. 		
<ul style="list-style-type: none"> projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu; reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> Člověk, potraviny, výživa. Nemoc, úraz hygiena čistota, sporty. Péče o zdraví. Blízké okolí školy – přecházení, silnice, semafor, dopravní značky. Bezpečné chování v silničním provozu – chodec, cyklista. Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech. 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> psychohygiena 	

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí; začlení obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě); rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost; 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> Škola. Cesta do školy. Práce s plánem své obce, osobní bezpečí, nebezpečné situace Dopravní značky. Město. Vesnice. Naše obec (město) - název obce a jejich částí, význačné orientační body, historická a památná místa v obci Typy krajiny, orientace v krajině. 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní difference 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností; projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům; 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> Rodina. Rodokmen, vztahy v rodině Povolání Vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, místa, kde žije; seznáme se s pověstmi daného regionu; uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost; 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> Lidé a čas, orientace, měření času. Minulost, přítomnost a budoucnost. Kultura a historie naší obce, místní pověsti Proměny způsobů života v minulosti a přítomnosti. 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy 	

3. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; roztřídí některé přírodniny podle určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě; provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů; 	ROZMANITOST PŘÍRODY <ul style="list-style-type: none"> Věci kolem nás. Živá příroda. Neživá příroda 		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu; reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <ul style="list-style-type: none"> Člověk - znaky, růst a vývoj, stavba těla. Osobní bezpečí, krizové situace, situace hromadného ohrožení. Péče o zdraví. Znalost pravidel silničního provozu. Dopravní značky. Živelné pohromy. 	OSV <ul style="list-style-type: none"> psychohygiena 	

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák : <ul style="list-style-type: none"> chápe jedinečnost Země ve srovnání s ostatními planetami, popíše pohyby Země, zná planety sluneční soustavy, uvědomuje si důležitost podmínek pro život; 	VESMÍR <ul style="list-style-type: none"> Země Sluneční soustava Význam Slunce pro Zemi Podmínky pro život 	WV <ul style="list-style-type: none"> výroba modelů 	
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si, že povrch Země se stále formuje; chápe proměnlivost podnebí, umí popsat klima v jednotlivých oblastech a vysvětlí přizpůsobivost fauny a flóry; určí faktory pro rozvoj zemědělství; chápe proč je třeba omezit těžbu nerostných surovin; osvětlí problémy v populaci – chudoba, stárnutí; 	SVĚT <ul style="list-style-type: none"> Vznik pevnin, oceánů Vývoj reliéfu Členění vodstva Podnebné pásy Osídlení Fauna a flóra Průmysl, zemědělství Globální ekologické problémy 	VMEGS <ul style="list-style-type: none"> objevujeme Evropu a svět VDO <ul style="list-style-type: none"> formy participace občanů v politickém životě 	

4. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy; vnímá různorodost fauny a flóry; chápe národnostní rozrůzněnost; zhodnotí předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu; vysvětlí důležitost spolupráce při ochraně životního prostředí; 	<p>EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> Druhy map, značky na mapě, měřítko mapy, barvy na mapě. Evropa - hranice, státy, povrch, vodstvo, členitost Rostliny, živočichové, zemědělství, průmysl, Cestovní ruch Spolupráce při ochraně životního prostředí 	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní diference VMEGS Evropa a svět nás zajímá VDO principy demokracie MuV princip sociálního smíru a solidarity 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického; zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích; rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> Vzdálenost mezi různými místy ČR. Prvky reliéfu, orientace na mapě Podnebí, počasí Venkovská a městská sídla Zemědělství, průmysl Chráněná území, atraktivní oblasti ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ekosystémy OSV mezilidské vztahy MuV lidské vztahy VDO občan, občanská společnost a stát OSV komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> zná společné znaky živých organismu, organismů; vnímá buňku jako základ organismu, uvědomuje si rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou; ví, jak předcházet některým bakteriálním onemocněním, uvědomuje si škodlivost a význam bakterií pro člověka, třídí organismy do známých skupin; uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho prevencí; 	<p>NEJEDNODUŠŠÍ ORGANISMY</p> <ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti živých soustav Buňky Viry Bakterie Člověk ve společnosti, školní řád. 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života Jazyk a jazyková komunikace Informační a komunikační technologie Matematika a její aplikace 	

5. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zjišťuje propojenost živé a neživé přírody, princip rovnováhy v přírodě; ▪ nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka; ▪ dokáže objasnit význam řas pro život na Zemi; ▪ popíše využití mechů, ví jaké jsou hlavní znaky kapraďorostů; ▪ dokáže popsat stavbu jehličnanů; 	<p>ROSTLINY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ řasy ▪ mechy ▪ kapraďorosty ▪ jehličnany ▪ krytosemenné rostliny 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana životního prostředí <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná dvouděložné a jednoděložné rostliny, zná význam krytosemenných rostlin; ▪ uvede příklady adaptace rostlin na prostředí; ▪ zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí; ▪ zkoumá základní společenství ve vybraných lokalitách regionů, třídí organismy do známých skupin; ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho prevencí; ▪ zkoumá základní společenství ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí; ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho prevencí; ▪ třídí organismy do známých skupin; ▪ zjišťuje propojenost živé a neživé přírody, a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka; 	<p>HOUBY</p> <p>PRVOCI</p> <p>ŽIVOČICHOVÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ měkkýši ▪ kroužkovci ▪ pavoukovci ▪ korýši ▪ hmyz ▪ paryby ▪ ryby ▪ obojživelníci ▪ plazi ▪ ptáci ▪ savci 	<p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Matematika a její aplikace</p> <p>Umění a kultura</p> <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Informační a komunikační technologie</p>	

5. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy; ▪ nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí; ▪ třídí organismy do známých skupin; ▪ uplatňuje účelné chování v situacích ohrožujících zdraví; ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho prevencí; ▪ využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života; 	<p>ČLOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kosterní soustava ▪ svalová soustava ▪ oběhová soustava ▪ dýchací soustava ▪ trávicí soustava ▪ vylučovací soustava ▪ kožní soustava ▪ rozmnožovací soustava ▪ nervová soustava 	<p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Informační a komunikační technologie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození; ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou; ▪ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku; ▪ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam; ▪ rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích; ▪ je s časovými údaji a chápe vztahy mezi ději a mezi jevy; ▪ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů; ▪ zdůvodní význam chráněných částí přírody a kulturních památek; ▪ orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti; ▪ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti; ▪ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. 	<p>HISTORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ časová osa a opakování ▪ třicetiletá válka ▪ České země v době baroka ▪ Osvícenství ▪ Národní obrození ▪ První světová válka ▪ Vznik Československa ▪ Druhá světová válka ▪ Druhá světová válka v ČR ▪ Poválečný vývoj ▪ Období totalitního režimu ▪ Přechod k demokracii 	<p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Matematika a její aplikace</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sebepoznání a sebepojetí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psychohygiena <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Matematika a její aplikace <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezilidské vztahy <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské vztahy <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ občan, občanská společnost a stát <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ▪ kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 	

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – II.stupeň

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

Dějepis je jedním z těch vzdělávacích oborů, které nezastupitelným způsobem přispívají k celkovému osobnostnímu a sociálnímu začleňování každého jedince do společnosti.

Školní dějepis je relativně samostatná oblast vnitřně velmi různorodého celku informací o historické skutečnosti a způsobů zacházení s nimi. Historická skutečnost má dvojitou tvář: jednak je součástí každodenního, kulturního, politického, sociálního a také třeba ekonomického života a zároveň je předmětem výzkumu historických věd. Právě tuto dvojitou podobu historie musí respektovat i školní dějepis.

► **Vzdělávací obsah:**

Dějiny od nejstarších dob do poloviny 18. století v 6. a 7. ročníku, dějiny od 2. poloviny 18. století, 19. a 20. století v 8. a 9. ročníku. Je velmi úzce spojen s vyučovacím předmětem – zeměpis, výchova k občanství, literatura, ale zčásti i s matematikou, fyzikou a přírodopisem. Je úzce spjat s oborem Výchova k občanství.

► **Průřezová témata:**

Dějepis díky tomu, že se zabývá mnohostrannou skutečností lidské minulosti, vytváří dobré podmínky pro realizaci všech předepsaných průřezových témat. Předmětem kooperace může být např. společná práce na projektech.

► **Časová dotace:**

2 vyučovací hodiny ve všech ročnících II. stupně.

► **Formy realizace:**

Dle charakteru učiva se využívají veškeré možnosti výuky: Frontální, skupinová výuka, práce na PC, samostatná práce, videotrénink, atd...

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáka ke schopnosti číst a interpretovat verbální, psané i mluvené texty, ale také informace obsažené v neverbálních, vizuálních zdrojích informací (ikonické texty) a zdrojích kombinovaných (audiovizuálních);

Používáme metody, při kterých docházejí žáci k vysvětlení daných historických jevů sami, vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, vede žáky k sebehodnocení.

► **Kompetence k řešení problémů**

Směřujeme žáky tak, aby byli schopni provádět rozbor daného problému a napláňovat postupy řešení;

Vedeme žáky ke schopnosti samostatně spoluvytvářet vhodné způsoby řešení a ke snaze samostatně řešit problémy, osvědčené způsoby aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémů, ověřovat své výsledky;

Pracujeme s případnou chybou žáka, volí cestu ke správnému řešení, vede žáky k ověřování výsledků jejich získaných poznatků.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky k získávání dovedností: informace předávat, hodnotit a sestavovat do logických celků;

Snažíme se, aby žáci porozuměli dobové podmíněnosti a formovali kritické postoje k historickým skutečnostem;

Kultivujeme vyjadřovací schopnosti jak ústně, tak písemně, utváříme dovednost vést dialog pomocí argumentovaných úsudků.

► **Kompetence sociální a interpersonální**

Podporujeme žáky ve snaze začlenit se prostřednictvím historického vědomí do společnosti, rozvíjíme u nich porozumění lidskému světu;

Učíme žáky chápat proměny ve společnosti (výroba, obchod, sociální problémy, bohatství a chudoba v historii) a rozumět jinakosti lidí.

► **Kompetence občanská**

Vedeme žáky ke snaze pochopit rozdíly mezi kulturními, civilizačními, etnickými, náboženskými či jinými skupinami a k pochopení politických jevů, událostí a úlohu osobností v dějinách;

Utváří morální vědomí, vysvětluje chápání historické podmíněnosti současných společenských jevů a dějů, popř. možnosti aplikace při současných problémech.

► **Kompetence pracovní**

Pomáháme žákovi zdokonalovat prostorově geografické chápání, vědomí časové, vědomí reálnosti;

Podílíme se na eliminaci stereotypů a autostereotypů, integrujeme znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů, podílí se na enviromentální výchově (ochrana kulturních a historických památek).

6. ročník (doporučení 2 hodiny týdně)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe důvody studia historie ▪ dokáže zdůvodnit význam dějepisných vědomostí ▪ uvede příklady zdrojů informací o minulosti ▪ pojmenuje instituce, které je shromažďují ▪ orientuje se na časové ose a historické mapě ▪ chápe základy historické chronologie ▪ osvojí si základní periodizaci dějin 	Člověk v dějinách <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam historie, konkrétní příklady ▪ třídění historických pramenů ▪ muzea, archivy, galerie ▪ archeologie ▪ periodizace dějin 	Z, M, Př, VO <ul style="list-style-type: none"> ▪ Exkurze do institucí 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje základní vývojové typy člověka ▪ pochopí k jakým změnám došlo v procesu polidšťování ▪ popíše způsob života pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu ▪ objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracovávání kovů pro lidskou společnost ▪ dokáže uvést příklady archeologických kultur u nás i jinde ▪ uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v různých částech světa 	Počátky lidské společnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní vývojové typy člověka ▪ proces polidšťování ▪ paleolit ▪ neolit ▪ doba bronzová ▪ doba železná ▪ období pravěku v českých zemích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Př, VO, Z, Vv, Pč Projekt- vývojové typy člověka	

6. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na mapě ukáže oblasti vzniku nejstarších civilizací rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uveče nejstarší typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví chápe kulturní přínos nejstarších civilizací demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci objasní vznik křesťanství a jeho rozšíření porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech vysvětlí podstatu antické demokracie porozumí příčinám zániku římské civilizace zhodnotí civilizační přínos antiky dnešku 	<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> oblasti nejstarších států způsob života obyvatel a jejich kulturní odkaz (vzdělanost a umění) vznik práva a náboženství Antické Řecko - kořeny řecké civilizace hlavní centra dějinného vývoje v oblasti helénismus významné kulturní a politické osobnosti Antický Řím - počátky Říma římská republika vznik císařství kultura a vzdělanost křesťanství rozpad říše stěhování národů střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	<p>Z, M, VO, Př, Wv, ČJ,</p> <ul style="list-style-type: none"> Projekt - antické Řecko a Řím Návštěva galerie 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s časovým vymezením středověku dokáže pracovat s historickou mapou raně středověkého světa seznámí se s fungováním raně středověkých států charakterizuje a objasní odlišnosti vývoje západoevropské a východoevropské kulturní oblasti chápe podstatu islámské civilizace a její vliv na Evropu objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech objasní úlohu středověkého křesťanství a víry v životě 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> stěhování národů barbarské státy Francká říše Byzanc Arabská říše Turci Velká Morava počátky českého státu křesťanství a jeho vliv na utváření raně středověkých států křížové výpravy románská a gotická kultura 	<p>VO, ČJ, Wv, Z</p> <ul style="list-style-type: none"> projekt - křížové výpravy návštěva rotundy na hoře Říp 	

6. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti ▪ rozpozná podle základních znaků památky románské a gotické kultury 			

7. ročník

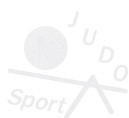
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu renesance a humanismu a okolnosti jejich vzniku ▪ vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ▪ dokáže vysvětlit a popsat příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů ▪ objasní kořeny evropské reformace a protireformace, její průběh a šíření ▪ rozumí postavení českých zemí v habsburské říši ▪ vymezi hlavní mocenské problémy Evropy raného novověku ▪ objasní příčiny vzniku, průběh a výsledky třicetileté války pro Evropu i české země ▪ dokáže na příkladech evropských dějin konkretizovat absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus ▪ rozpozná základní znaky barokní kultury a osvícenství, uvede příklady významných památek a osobností 	<p>Objevy a dobývání. Počátky nové doby.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ renesance, humanismus ▪ zámořské objevy a počátky dobývání světa ▪ husitství ▪ evropské reformace a protireformace ▪ český stát v 15. - 18. století ▪ nástup Habsburků na český a uherský trůn ▪ politický, hospodářský vývoj v západní Evropě ▪ třicetiletá válka ▪ barokní kultura ▪ osvícenství 	<p>ČJ, VO, W ČSP</p> <p>Projekt - zámořské objevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ husitství ▪ třicetiletá válka ▪ kulturní styly <p>Dramatizace v rámci projektu</p>	<p>Dle časové dotace je možné počátky středověku zařadit do tohoto ročníku.</p> <p>Je možnost probrat i část modernizace společnosti - Napoleon, evropské revoluce - v tomto ročníku.</p>

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ▪ pochopí hlavní příčiny a průběh francouzské revoluce ▪ pomocí mapy popíše průběh napoleonských válek a objasní jejich dopad na starou společnost ▪ porovná příčiny a průběh národních hnutí ve vybraných evropských zemích ▪ objasní příčiny vzniku českého národního obrození a charakterizuje jeho jednotlivé etapy ▪ uvede příčiny a výsledky hlavních revolučních hnutí 19. století ▪ porozumí politickému vývoji v habsburské monarchii, uvede příklady, zvl. v českých zemích ▪ objasní základy politického vývoje ▪ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla ▪ Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií 	<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ průmyslová revoluce v Anglii a u nás ▪ Velká francouzská revoluce, napoleonské války ▪ Evropa po napoleonských válkách ▪ české národní obrození, průběh, hlavní osobnosti ▪ revoluce 1848/49 v Evropě a u nás ▪ světový politický vývoj ve 2. pol. 19. stol. ▪ Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokraticismus, socialismus) ▪ kulturní rozrůzněnost doby ▪ konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Referáty – Napoleon ▪ Projekt - ČNO, evropské revoluce 	

ZŠ LITOMĚŘICE

Ladova 5

www.zsladovaltm.cz

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na mapě ukáže hlavní světové velmoci a oblasti jejich vzájemných mocenských střetů orientuje se v kulturních a sociálních změnách společnosti na poč. 20. stol. pomocí mapy popíše průběh první světové války uvědomí si morální a politické důsledky tohoto konfliktu popíše vývoj Evropy ve 20. a 30. letech a vznik ČSR charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět dokáže rozpoznat sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> první světová válka a její vznik, průběh a výsledky nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech totalitní systémy: komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČR a svět druhá světová válka, vznik, průběh a výsledky holocaust situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>VO, ČJ</p> <p>ČJ, VO, W</p> <ul style="list-style-type: none"> Projekt – Památník Terezín, Muzeum Ghetta (workshopy) Referáty – vznik ČSR, osobnost T. G. Masaryk 	<p>Možnost tolerance posunutí učiva, dle časové dotace, částečně z 8. roč. - 2. pol.19. stol.</p>
<ul style="list-style-type: none"> pomocí mapy popíše průběh druhé světové války zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 		<p>ČJ, VO</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a důsledky bipolárního světa uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<p>Rozdělený a integrující se svět</p> <ul style="list-style-type: none"> studená válka rozdělení světa do vojenských bloků politické, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje sport a zábava 	<p>VO, ČJ, Z</p> <p>Projekty- vývoj v Československu 1945 – 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> mimoevropský svět věda, technika, sport a zábava 	

5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu:

► Vzdělávací oblast předmětu:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

► Časová dotace:

- 6. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

► Místo realizace:

- třídy
- učebny PC
- veřejná prostranství mimo školu

► Průřezová témata:

- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MuV (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- MeV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Celým obsahem prolíná průřezové téma OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)

► Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazník
- anketa

► Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

► **Kompetence k učení**

Klademe důraz na práci s textem a vyhledávání informací;

Podporujeme a rozvíjíme žákovy komunikační dovednosti, spolupráci a týmovou práci;

Podněcuje žákovu tvořivost, iniciativu a úsudek.

► **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme výuku tak, aby žák hledal různá řešení;

Motivujeme žáky co nejvíce problémovými úlohami z praktického života;

Vedeme žáky k práci s informacemi z různých zdrojů tak, aby je uměli vyhledávat, tříditi avhodně využít.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s dospělými ve škole i mimo ni;

Užíváme metody kooperativního učení.

► **Kompetence sociální a personální**

Používáme ve výuce skupinovou práci a spolupráci mezi žáky ve třídě;

Vedeme žáky k osobní zodpovědnosti za výsledky společné práce;

Vedeme žáka k rozvíjení schopnosti střídat role ve skupině.

► **Kompetence občanská**

Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostní, kulturní, náboženské, aj), k dodržování povinností a respektování práva nejen při dodržování školního řádu.

► **Kompetence pracovní**

Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti Člověk a svět práce a ke zvládnutí hodnocení a sebehodnocení.

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty; ▪ umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků; ▪ uvádí příklady pořekadel a přísloví; ▪ vysvětlí pojem domova a to ve vztahu k rodině, obci, regionu, vlasti; ▪ uvede příklady, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí; ▪ vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte, uvede své postavení v rodině; ▪ rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení; ▪ opíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje; ▪ dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi; ▪ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole; ▪ uvědomí si význam společných pravidel a význam vzdělání; 	<p>Rok v jeho proměnách a slavnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kalendář, letopočty ▪ svátky ▪ přísloví a pořekadla <p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem domov ▪ prostředí domova ▪ bydliště a jeho okolí <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ postavení jedince v rodině ▪ role členů v rodině ▪ funkce a vývoj rodiny ▪ vztahy v rodině, rodinné problémy ▪ úplná a neúplná rodina ▪ náhradní rodinná péče ▪ hospodaření rodiny <p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ život ve škole, ▪ práva a povinnosti žáků ▪ význam a činnosti žákovské samosprávy ▪ společná pravidla a normy ▪ vklad vzdělání pro život 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ planeta Země <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Náš kalendář <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historické hledisko - domov <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodokmen <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ deník hospodaření <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Škola a já 	

6. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení; ▪ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem; ▪ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám; ▪ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti; ▪ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů (v rodině, ve škole, v obci). ▪ orientuje se v dění u nás doma i ve světě. 	<p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí <p>Aktuality a náměty k diskusi, co se děje doma a ve světě</p>		

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu; ▪ určí významné historické mezníky v dějinách národa; ▪ určí zajímavá a památná místa našeho státu; ▪ uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ; ▪ určí významná díla z oblasti kultury 	<p>Národ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kořeny národa, historie národa, národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice) <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly, státní svátky, významné dny, hlavní město 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní rozvoj – sociální rozvoj <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturní diference – lidské vztahy <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce v realizačním týmu <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dělba práce a spolupráce v dějinách <p>cizí jazyky – reálie</p>	

7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady typických zvyklostí a tradic; ▪ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu; ▪ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání; ▪ uvede příklady památných míst obce a regionu; ▪ vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou; ▪ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje; ▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady; ▪ objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání; ▪ dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi; ▪ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí; ▪ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané; ▪ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu; ▪ porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí); ▪ projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury; ▪ zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají; ▪ orientuje se v dění u nás doma i ve světě. 	<p>Naše obec, náš region, náš kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku <p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formy vlastnictví, jejich ochrana, ▪ hospodaření s penězi, majetkem <p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, státu, význam daní <p>Výroba, obchod, služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jejich funkce a návaznost <p>Principy tržního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život, masová kultura, masmédia <p>Aktuality a náměty k diskusi, co se děje doma a ve světě</p>	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní bohatství <p>Projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnost, dílo, místo, které nás proslavilo <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní rozvoj – sociální rozvoj <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objevujeme Evropu a svět <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ multikulturalita <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah člověka k prostředí <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce v realizačním týmu <p>Exkurze – Praha</p> <p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ návštěva kulturního zařízení - divadla 	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech známých států rozliší monarchii a republiku (demokracii a diktaturu); ▪ vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů; ▪ charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich úkoly a instituce; ▪ uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států; ▪ objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů; ▪ stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR; ▪ respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí; ▪ uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva; ▪ posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva; ▪ vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu; ▪ uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři); ▪ orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy; ▪ rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postížitelnosti občanů; ▪ uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod a jiné...); 	<p>STÁT A PRÁVO</p> <p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znaky státu ▪ typy a formy států ▪ státní občanství ČR ▪ složky státní moci, jejich orgány a instituce ▪ Ústava ČR <p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orgány a instituce státní správy a samosprávy a jejich úkoly <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu), význam politického pluralismu, význam a formy do zastupitelstev ČR <p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv, poškozování lidských práv, diskriminace) <p>Právní řád ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů <p>Protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem protiprávního jednání, trestní postížitelnosti ▪ postihy protiprávního jednání 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy států a formy vlády <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj forem států <p>Exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parlament Praha <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ třídní volby <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soudní přelíč OSV ▪ sociální rozvoj 	

8. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětů, pracovní poměr, manželství); na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží; orientuje se v dění u nás doma i ve světě, vybírá zajímavá témata k diskusi 	<p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk v právních vztazích důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající <p>Aktuality a náměty k diskusi, co se děje doma a ve světě</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola občan, občanská společnost a stát – formy participace občanů v politickém životě principy demokracie <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba mediálního sdělení 	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> respektuje rozdílné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám; rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést; rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní projevy v chování lidí; uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty; dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat; uvědomí si význam přátelství v životě člověka; uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod; uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích; navrhne způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat; vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry...); 	<p>Člověk hledá společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> lidská setkání podobnost a odlišnost lidí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi problémy lidské nesnášenlivosti <p>vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska)</p> <p>mezilidská komunikace a její projevy</p> <p>lidská solidarita</p>	<p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální rozdíly mezi lidmi <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> národy, národnosti <p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace mezi lidmi 	

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí význam pojmů osobnost z psychologického a sociologického hlediska; ▪ pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností; ▪ pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné; ▪ seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus; ▪ schopen sebepoznání, poznání jiných lidí; ▪ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání; ▪ uvědomí si význam vůle; ▪ dokáže posilovat svévolní jednání; ▪ objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek; ▪ získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání; ▪ porozumí různým stránkám lidského života; ▪ uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat; ▪ učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci; ▪ překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru; ▪ zamyslí se nad smyslem lidského života ▪ dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném; ▪ uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka; ▪ seznámí se s významnými světovými náboženstvími církvemi a náboženským hnutím; 	<p>Člověk hledá sám sebe</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ člověk jako osobnost <p>Podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ projevy chování, rozdílnost v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál <p>Vnitřní svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika ▪ vůle, volní jednání <ul style="list-style-type: none"> ▪ city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citů, výrazovost) <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální pozice, sociální role <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ životní cíle, plány, aspirace, životní perspektiva, sebezvědomí, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při sebe-rozvoji ▪ hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) <p>Životní názor</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost 	<p>W</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekt Stonožka <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pomoc dětem v Africe <p>W</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ moderní umění <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Čeho chci v životě dosáhnout? <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ náboženství 	

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ■ pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody; ■ uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva; ■ uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory; ■ vysvětlí, proč mělo ČR zájem o vstup do EU; ■ uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU; ■ uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO, UNICEF); ■ posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy; ■ orientuje se v dění u nás doma i ve světě, vybírá zajímavá témata k diskusi. 	<p>Člověk hledá svůj svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ významné globální problémy (příklady, jejich příčiny a možné důsledky pro život lidstva) ■ globalizace (projevy, klady a zápory) ■ mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) ■ mezinárodní organizace ■ mezinárodní spolupráce <p>Aktuality a náměty k diskusi, co se děje doma a ve světě</p>	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ globální problémy <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Významný globální problém OSV ■ osobnostní a sociální rozvoj VDO ■ formy participace občanů v politickém životě <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu 	

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – II.stupeň

► **Obsahové a časové vymezení předmětu:**

Předmět Fyzika je v základním vzdělávání založen na činnostech, které vedou k získávání teoretických a praktických dovedností a jejich následné aplikaci v praktických situacích.

Poskytuje vědomosti a dovednosti, které lze dobře uplatnit v reálném životě.

Vzdělávání klade důraz na odvozování a ověřování fyzikálních jevů, jejich příčiny, důsledky a vzájemné souvislosti. Vytváří předpoklady pro další úspěšné studium na střední škole.

► **Vzdělávací obsah je rozdělen na sedm tematických okruhů:**

Látky a tělesa, Pohyb těles a síla, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje, Vesmír.

Předmět Fyzika je úzce spojen s ostatními předměty – Matematika (výpočty, převody jednotek, grafy...), Zeměpis (pohyb těles Sluneční soustavy, grafy...), Chemie (stavba látek...)

► **Jsou do něj začleněna průřezová témata:**

OSV - rozvoj kreativity, plánování, kooperace, poznávání, sebepoznání

VDO - rozvoj formulačních, argumentačních a prezentačních schopností a dovedností, schopnost zaujetí vlastního stanoviska

EV - energie, její využívání a šetření, vyčerpatelnost neobnovitelných zdrojů

► **Časová dotace:**

- sportovní třídy: 6. roč. - 2 h
7. roč. - 2 h
8. roč. - 1 h
9. roč. - 2 h
- nesportovní třídy: časová dotace 2 h v každém ročníku

► **Formy realizace:**

Podle charakteru učiva jsou využívány tyto formy - frontální výuka, skupinová výuka, samostatná práce žáků, práce na PC, laboratorní práce, řízený rozhovor, týmová práce.

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Používáme metody, při kterých žáci předpovídají řešení, sami k němu docházejí, vedeme žáky k aplikaci získaných vědomostí a dovedností v ostatních vyučovacích předmětech a v praxi, k sebehodnocení, k užívání správné terminologie a symboliky

► **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky k rozboru problému či úlohy, k plánování postupu řešení, k hledání různých způsobů řešení poté ke zvolení jednoho z nich, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak najít cestu ke správnému řešení, vedeme žáky ke kontrole výsledků

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky k dodržování správné terminologie, ke zdůvodňování a obhajování svých závěrů, k dodržování zásad správné komunikace (umět naslouchat, nechat domluvit)

► **Kompetence sociální a personální**

Používáme metodu skupinové a týmové práce, při které dohlížíme na dodržování daných pravidel, vedeme žáky k vyslechnutí a respektování názoru druhých, k umění požádat druhého o pomoc a také ji poskytnout, k dodržování pravidel slušného chování

► **Kompetence občanská**

Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k druhým

► **Kompetence pracovní**

Poučíme žáky o zásadách bezpečnosti práce s pomůckami a dohlížíme na jejich plnění, dbáme na plnění úkolů v předem dané kvalitě a v daném časovém úseku

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ změří vhodnými měřidly vybrané fyzikální veličiny ▪ uvede konkrétní jevy, které dokazují pohyb a vzájemné působení částic ▪ předpoví změnu objemu těles při změně teploty ▪ využívá s porozuměním vztah mezi objemem, hmotností a hustotou při řešení problémů <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu atomu, vysvětlí vznik iontů, elektrování těles třením ▪ určí magnetické póly magnetu pomocí magnetky nebo zavěšením, rozliší feromagnetické látky od látek, které nejsou přitahovány magnetem ▪ sestaví podle schématu elektrický obvod a podle reálného obvodu zakreslí jeho schéma a správně jej analyzuje ▪ rozliší el. vodič a el. izolant na základě zapojení do el. obvodu ▪ využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem 	<p>1. Stavba látek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skupenství látek, částicová stavba látek a jejich vzájemná souvislost, difuze <p>2. Měření fyzikálních veličin (délky, objemu, hmotnosti, času, teploty)</p> <p>3. Hustota</p> <p>4. Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdroj napětí, spotřebič, spínač ▪ el. proud v kovech ▪ tepelné účinky el. proudu ▪ mag. pole elektrického proudu ▪ rozvětvený a nerozvětvený el. obvod ▪ bezpečné chování při práci s el. spotřebiči ▪ el. vodiče a izolanty <p>5. Elektrické a magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba atomu, vznik iontů ▪ elektrické a magnetické pole ▪ elektrická a mag. síla - el. náboj ▪ póly magnetu ▪ indukční čáry MP 	<p>M</p> <p>Objem, hustota, převody jednotek</p> <p>CH</p> <p>Model atomu, Ionty, skupenství látek</p>	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí druh pohybu, které těleso koná vzhledem k druhému tělesu využívá vztah mezi rychlostí, časem a dráhou k řešení problémů a úloh u rovnoměrného pohybu těles změří velikost působící síly v jednoduchých případech určí druhy sil, jejich velikost a výslednici využívá Newtonovy zákony pro objasňování a předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 	<p>1. Pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy pohybu podle tvaru trajektorie a podle rychlosti rychlost rovnoměrného pohybu <p>2. Síla. Sládání sil</p> <ul style="list-style-type: none"> gravitační síla sládání sil stejného a opačného směru rovnováha sil těžiště tělesa <p>3. Newtonovy pohyb. zákony</p> <p>4. Otáčivé účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> rovnováha na páce a pevné a volné kladce <p>5. Tlaková síla, tlak</p> <ul style="list-style-type: none"> vztah mezi tlakovou silou, obsahem plochy a tlakem <p>6. Tření</p> <ul style="list-style-type: none"> třecí síla, smykové tření, ovlivňování velikosti tření v praxi 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> Rychlost, tlak, rovnováha na páce (fyzikální výpočty) 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o šíření tlaku v kapalinách a plynech při řešení konkrétních praktických problémů předpoví chování tělesa v klidné kapalině a plynu na základě znalostí hustot tělesa a tekutiny a na základě sil působících na těleso v klidné tekutině 	<p>7. Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> Pascalův zákon, hydraulické zařízení hydrostatický tlak a atmosférický tlak, souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře a s nadmořskou výškou, tlak plynu v uzavřené nádobě Archimedův zákon, vztlaková síla, potápění, plavání a vznášení se tělesa v klidné tekutině 	<p>PR, CH</p> <ul style="list-style-type: none"> Atmosféra Země 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlosti světla v různých prostředích, zda dojde k lomu od kolmice či ke kolmici a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<p>8. Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> Přímocharé šíření světla, zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, Měsíční fáze odraz světla na rovinném, vypuklém a dutém zrcadle lom světla, čočky, zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou, optické vlastnosti oka rozklad bílého světla optickým hranolem 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> Zatmění Slunce a Měsíce, Měsíční fáze 	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určí v jednoduchých případech vykonanou práci a z ní změnu energie tělesa ▪ využívá s porozuměním vztah mezi prací, výkonem a časem ▪ využívá poznatky o vzájemných přeměnách a přenosech různých druhů energií při řešení konkrétních problémů a úloh ▪ určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem ▪ zhodnotí výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska životního prostředí ▪ na základě částicové stavby látek a vzájemného silového působení částic v jednotlivých skupenstvích popíše skupenství látky a podmínky pro jeho změnu ▪ určí zdroj zvuku a rozpozná akustické prostředí a jeho vhodnost pro šíření zvuku ▪ posoudí možnosti zmenšování vlivu hluku na životní prostředí ▪ na základě poznatků o šíření, odrazu a rychlosti zvuku využívá v konkrétních úlohách vztah mezi rychlostí zvuku, dráhou a dobou šíření zvuku ▪ na konkrétních příkladech ukáže souvislost mezi frekvencí tónu a jeho výškou 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mechanická práce, výkon 2. Energie - polohová, pohybová, sluneční, vnitřní energie tělesa <ul style="list-style-type: none"> ▪ přeměna a přenos energie ▪ obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 3. Teplo <ul style="list-style-type: none"> ▪ tepelná výměna vedením, prouděním a sáláním ▪ měrná tepelná kapacita látky ▪ vztah mezi teplem, hmotností tělesa, měrnou tepelnou kapacitou látky a změnou teploty tělesa 4. Změny skupenství látky <ul style="list-style-type: none"> ▪ tání a tuhnutí, faktory ovlivňující teplotu tání, skupenské teplo tání ▪ vypařování, faktory ovlivňující rychlost vypařování ▪ kapalnění ▪ var, faktory ovlivňující teplotu varu ▪ sublimace a desublimace 5. Zvukové děje <ul style="list-style-type: none"> ▪ látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, vznik zvuku, rychlost zvuku v různých prostředích ▪ odraz zvuku (ozvěna, dozvuk) ▪ pohlcování zvuku, zvukové vodiče a izolanty ▪ výška tónu v závislosti na frekvenci tónu 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Energetický průmysl <p>PŘ, CH</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Akustika 	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí chování elektrického vodiče a izolantu v elektrickém poli ▪ změří elektrický proud a napětí ▪ rozlišuje střídavý a stejnosměrný proud ▪ rozliší elektrický vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností ▪ využívá Ohmův zákon při řešení úloh z praktických problémů, využívá vztah mezi el. odporem, el. proudem a el. napětím ▪ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v cívce ▪ zapojí správně polovodičovou diodu <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní na základě poznatků o gravitaci pohyb těles (planet a jejich měsíců) ve sluneční soustavě ▪ rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností ▪ chápe rozdíly mezi druhy radioaktivního záření a ví, jak se před nimi chránit ▪ vysvětlí princip slučovací a štěpné jaderné reakce ▪ zhodnotí výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska ekologického a energetického 	<p>1. El.náboj, el. pole</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elektroskop, elektrostatická indukce, polarizace izolantu, siločáry el. pole <p>2. Vedení el. proudu v kovech, kapalinách a plynech</p> <p>3. Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ měření el. proudu a el.napětí ▪ el. odpor, Ohmův zákon ▪ výsledný odpor sériově a paralelně zapojených rezistorů ▪ reostat ▪ elektrická práce, elektrická energie ▪ stejnosměrný a střídavý proud ▪ stejnosměrný elektromotor, elektromagnetická indukce ▪ transformátor <p>4. Polovodiče</p> <p>5. Sluneční soustava a její hlavní složky, hvězdy a jejich složení</p> <p>6. Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ radioaktivita, radioaktivní záření, jaderná energie ▪ jaderný reaktor, jaderná elektrárna ▪ slučovací a štěpná jaderná reakce ▪ ochrana obyvatel před jaderným zářením 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sluneční soustava, hvězdy a planety 	

5.6.2 CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu - II.stupeň

► **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Předmět chemie je v základním vzdělávání založen na činnostech spojených s poznáváním látek kolem nás, jejich složením, seznamuje žáka se základními chemickými reakcemi probíhajícími kolem nás i v našem organismu. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

► **Vzdělávací obsah je rozdělen na tyto tématické celky**

Seznámení s předmětem (pozorování, pokus, bezpečnost), obecná chemie (směsi, stavba atomu, chemické prvky, sloučeniny, zákonnosti chemických reakcí), základní anorganické sloučeniny, základní jednoduché organické sloučeniny, využití chemie v praxi a ve společnosti.

Předmět Chemie je velmi úzce spojen s ostatními předměty - fyzika (hustota), přírodopis (složení chemických látek a chemické reakce v organismech), matematika (výpočty, řešení rovnic).

► **Jsou do něj začleněna průřezová témata**

EV - člověk a příroda, člověk a zdraví, OSV - rozvoj schopností poznávání, kooperace, kreativitu, plánování, VDO - rozvoj formulačních, argumentačních a prezentačních schopností, MV - hledání rozdílu mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením, kritický přístup ke zpravodajství a reklamě.

► **Časová dotace**

Předmět Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku vždy 2 hodiny týdně.

► **Formy realizace**

Podle charakteru učiva se využívá frontální, skupinová výuka, řízený rozhovor, samostatná práce (referáty), práce na PC, praktická činnost - žákovské pokusy.

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

► **Kompetence k učení**

Používáme metody, při kterých docházejí žáci k řešení a závěrům sami, vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech i v reálném životě, vedeme žáky k sebehodnocení.

► **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky k řešení problémových úloh z praktického života, k rozboru a plánování postupu řešení a k ověřování výsledků, s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak zvolit cestu k správnému řešení problému, podporujeme týmovou práci.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky a k dodržování zásad správné komunikace naslouchat, nechat domluvit ...), klademe důraz na slušnost a výstižnost obsahu sdělení.

► **Kompetence sociální a personální**

Zařazujeme skupinovou a týmovou práci, vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, podporujeme vzájemnou pomoc žáků při řešení problémů a vedeme žáky k respektování názorů a myšlenek druhých.

► **Kompetence občanské**

Vedeme žáky k ohleduplnosti k druhým, k aktivní ochraně svého zdraví i životního prostředí, k zodpovědnému a samostatnému rozhodování se podle dané situace a zároveň k respektování individuálních rozdílů, nabízíme vhodné aktivity - soutěže, olympiády.

► **Kompetence pracovní**

Požadujeme plnění úkolů včas a v dohodnuté kvalitě, vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k dodržování organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad při práci v laboratoři a ke správnému používání materiálů, nástrojů, techniky a vybavení.

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ▪ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ▪ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek ▪ rozlišuje směsi a chemické látky ▪ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení ▪ vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ▪ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi ▪ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ▪ uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění ▪ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ▪ rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech ▪ orientuje se v periodické soustavě chem. prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ▪ zásady bezpečné práce ▪ nebezpečné látky a přípravky, varovné značky a jejich význam ▪ mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek ▪ směsi – různorodé, stejnorodé, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) ▪ voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody ▪ vzduch – složení, čistota ▪ částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro (protony, neutrony), elektronový obal a jeho změny v chem. reakcích (elektrony) ▪ prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě, protonové číslo ▪ chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin 	<p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skupenství látek, tepelná elektrická vodivost <p>Př</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnost práce, atmosféra VZ ▪ chování v krizových situacích EV ▪ vliv chem. havárií na životní prostředí <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výpočty, poměry <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba atomu 	

8. ročník (dokončení)

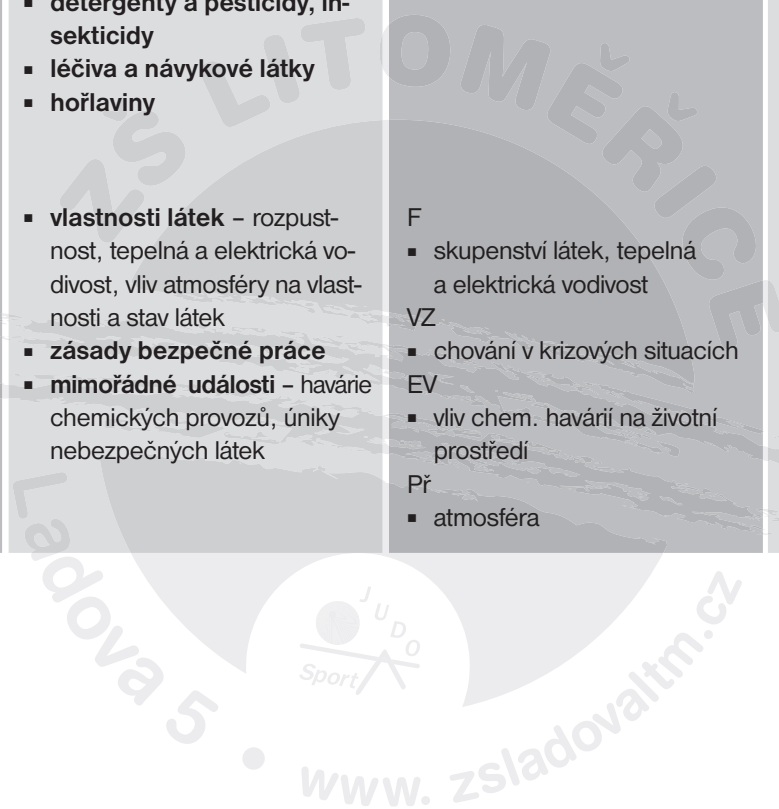
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> roliší výchozí látky a produkty chem. reakcí uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání přečte chem. rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost reaktantů nebo produktů aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chem. rovnice, látkové množství, molární hmotnost klasifikace chem. reakcí – slučování, neutralizace faktory ovlivňující rychlost chem. reakce oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> rovnice, trojčlenka 	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí roliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání přečte chemické rovnice a s užitím zákony zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> trojčlenka 	

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje vlastnosti a použití ▪ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdroj energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů ▪ určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu ▪ uvede příklady udrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků a vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků ▪ paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva ▪ deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin ▪ přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle 	PŘ <ul style="list-style-type: none"> ▪ horniny EV ▪ odpady 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chemický průmysl ČR – výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin ▪ průmyslová hnojiva ▪ plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití a likvidace ▪ detergenty a pesticidy, insekticidy ▪ léčiva a návykové látky ▪ hořlaviny 	PŘ <ul style="list-style-type: none"> ▪ minerály, horniny 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ▪ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost ▪ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti látek – rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ▪ zásady bezpečné práce ▪ mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek 	F <ul style="list-style-type: none"> ▪ skupenství látek, tepelná a elektrická vodivost VZ <ul style="list-style-type: none"> ▪ chování v krizových situacích EV <ul style="list-style-type: none"> ▪ vliv chem. havárií na životní prostředí PŘ <ul style="list-style-type: none"> ▪ atmosféra 	

5.6.3 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – II.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodopis je v základním vzdělávání založen na seznámení se všemi živými i neživými formami přírody, na pochopení postupu vývoje živých organismů, na skutečnosti, že člověk je součástí přírody, kterou nesmí zničit. Umožňuje žákům poznat stavbu vlastního organismu a tím podněcuje žáky k péči o zdraví a zdravý životní styl. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a předpoklady k dalšímu úspěšnému studiu.

► **Obsahové vymezení předmětu**

Obecná biologie a genetika, biologie hub, biologie rostlin a živočichů, biologie člověka, ekologie, neživá příroda, praktické poznávání přírody.

Předmět Přírodopis je úzce spojen s ostatními předměty – chemie (chemické složení látek a chemické děje v organismech), zeměpis (oblasti výskytu organismů), fyzika (fyzikální zákonnosti, děje).

► **Začlenění průřezových témat**

EV – rozvoj porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, OSV - rozvoj schopností poznávání, kooperaci, kreativitu, plánování, VDO – rozvoj formulačních, argumentačních a prezentačních schopností a dovedností, sebezpoznání, MeV – kritický přístup k mediálním sdělením, hledání rozdílů mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením.

► **Časová dotace**

Předmět Přírodopis se vyučuje v 6., 7., 8.ročníku vždy 2 hodiny týdně a 9. ročníku vždy 1 hodina týdně.

► **Formy realizace**

Podle charakteru učiva se využívá frontální, skupinová výuka, řízený rozhovor, samostatná práce (referáty), práce na PC, praktická činnost – laboratorní práce

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

► **Kompetence k učení**

vedeme žáky k porovnávání získaných poznatků, k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech i v praxi, vedeme žáky k sebehodnocení a k užívání správné terminologie, používáme metody, při kterých ze získaných poznatků docházejí žáci k řešení a závěrům sami

► **Kompetence k řešení problémů**

vedeme žáky k plánování postupu, k vzájemné kontrole, k porovnávání a ověřování výsledků, motivujeme žáky příklady z praktického života

► **Kompetence komunikativní**

vedeme žáky k dodržování zásad správné komunikace (naslouchat, nechat domluvit...), k užívání správné terminologie a podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky, klademe důraz na výstižnost a slušnost obsahu sdělení

► **Kompetence sociální a personální**

vedeme žáky k vzájemné pomoci při řešení problémů, ke snaze o vytvoření vlastního úsudku, zařazujeme týmovou práci a vyžadujeme dodržování stanovených pravidel, vedeme vyučovací proces tak, aby každý žák měl šanci zažít úspěch

► **Kompetence občanské**

vedeme žáky k ohleduplnosti k ostatním, k zodpovědnému rozhodnutí se v dané situaci a k možnosti nést důsledky, k respektování názorů jiných a k poskytnutí pomoci dle svých možností

► **Kompetence pracovní**

požadujeme plnění úkolů v čas a v dohodnuté kvalitě, vedeme žáky k dodržování organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad v laboratoři a k správnému používání materiálů, nástrojů, techniky a vybavení

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší základní podmínky života ▪ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkce základních organel ▪ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ▪ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků ▪ vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ▪ objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků ▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje do hlavních taxonomických skupin ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty) ▪ základní struktura života (buňky, pletiva, tkáně), organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ▪ význam a zásady třídění organismů ▪ viry a bakterie (výskyt, význam a praktické využití) ▪ houby bez plodnic (základní charakteristika, - a + vliv na člověka a živé organismy) ▪ houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami) ▪ lišejníky (stavba, symbióza, výskyt a význam) ▪ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla ▪ vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin prvoci, bezobratlí) ▪ rozšíření, význam a ochrana živočichů (živočišná společenstva) ▪ projevy chování živočichů ▪ praktické metody poznávání přírody ▪ významní biologové a jejich objevy 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky života – ekosystémy, odpady a hospodaření s odpady <p>VZ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ preventivní způsoby chování při výskytu přenosných a civilizačních chorob <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů ▪ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek ▪ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování ▪ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ▪ porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku ▪ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ▪ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ▪ odvodí na základě pozorování přírody závislostia přízpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí ▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní struktura života (pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy mnohobuněčné) ▪ význam a zásady třídění organismů ▪ anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin) ▪ fyziologie rostlin (principy fotosyntézy, dýchání, růstu, - rozmnožování) ▪ systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapradorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin) hospodářský význam některých zástupců ▪ význam rostlin a jejich ochrana ▪ vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin: strunatci – obratlovci kromě savců) ▪ rozšíření, význam a ochrana živočichů ▪ projevy chování živočichů ▪ praktické metody poznávání přírody ▪ významní biologové a jejich objevy 	<p>Ev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekosystémy, biodiverzita, ochrana přírody <p>CH</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kyslík, oxid uhličitý, cukr, voda <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oblasti výskytu <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oblasti výskytu <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekosystémy, biodiverzita, ochrana přírody <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ▪ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ▪ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ▪ objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří ▪ rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje jejich prevence a léčby ▪ aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla ▪ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj, vývin a systém živočichů významní zástupci jednotlivých skupin strunatci – obratlovci – savci ▪ rozšíření, význam a ochrana živočichů ▪ projevy chování živočichů ▪ fylogeneze a ontogeneze člověka ▪ anatomie a fyziologie ▪ nemoci, úrazy a prevence (příčiny, příznaky praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí) ▪ životní styl (+ a – dopad na zdraví člověka) ▪ dědičnost a proměnlivost organismů ▪ praktické metody poznávání přírody ▪ významní biologové a jejich objevy 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oblasti výskytu <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekosystémy, biodiverzita, ochrana přírody <p>CH</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chemické složení, chem. děje <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnost a odlišnost lidí, rasová nesnášenlivost, nekonfliktní život v multikulturní společnosti <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví, životní styl VkJ ▪ preventivní způsoby chování při výskytu přenosných a civilizačních chorob <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ▪ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ▪ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, geologický oběh hornin a oběh vody ▪ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ▪ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ▪ uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi ▪ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ▪ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu princip existence živých a neživých složek ekosystému ▪ uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Země (vznik a stavba Země) ▪ nerosty a horniny ▪ vnější a vnitřní geologické procesy ▪ půdy ▪ vývoj zemské kůry a organismů na Zemi ▪ geologický vývoj a stavba území ČR ▪ podnebí a počasí ve vztahu k životu ▪ organismy a prostředí ▪ ochrana přírody a životního prostředí ▪ praktické metody poznávání přírody ▪ významní biologové a jejich objevy 	<p>F</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ fyzikální zákonitosti <p>CH</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chem. složení, chem. děje <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sféry Země <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah člověka k prostředí <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí 	

5.6.4 ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

Předmět zeměpis umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí a jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. Žák si aktivně osvojuje vybrané podstatné pojmy, způsoby a přístupy, které zeměpis používá k pohledu na reálný svět a jeho popisu a výzkumu. Na ně postupně žák ve svém vzdělání navazuje, rozvíjí je a používá v nových souvislostech a vazbách v různých dalších poznávacích etapách i v praktických situacích.

► **Vzdělávací obsah je rozdělen na tématické okruhy:**

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie – tento okruh prostupuje všemi ročníky 2. stupně, v jeho rámci si žáci osvojují, postupně rozvíjejí a používají ve všech souvislostech komunikační geografický a kartografický jazyk, učí se vyhledávat, srovnávat, hodnotit, sestavovat, srovnávat a používat informace geografického charakteru a zdroje dat v základních geografických, statistických a jiných médiích;
- Přírodní obraz Země
- Regiony světa
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí
- Česká republika
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

► **Předmět zeměpis je úzce propojen s předměty:**

matematika (měřítko mapy, převody jednotek, práce s tabulkami, grafy a diagramy), fyzika (Sluneční soustava), přírodopis (geologický vývoj planety Země a její základní geologické pochody, rozšíření rostlinstva a živočišstva, podmínky pro život, ochrana přírody), chemie (složení atmosféry, látky znečišťující ovzduší, vodu, půdu,...), dějepis (vliv historických událostí a souvislostí na vývoj politické mapy světa), informatika (aktuální zdroje informací, práce s geografickými daty v elektronické podobě, tvorba prezentací, referátů)

► **Jsou do něj začleněna průřezová témata:**

- VDO – demokracie, diktatura, práva a povinnosti občanů;
- VMEGS – evropské civilizace, vlast, životní styl, zvyky a tradice;
- MuV – kulturní diference (jedinečnost), předsudky, cizí jazyk, diskriminace, integrace, kultura;
- EV – les, vodní zdroje, životní prostředí, zemědělství, přírodní zdroje, podmínky života, globální problémy;
- MeV – reklama, zpravodajství, tvorba mediálního sdělení, fikce a fakta, práce v realizačním týmu.
- Celým obsahem prolíná pr. téma OSV – kreativita, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje, mezilidské vztahy

► **Časová dotace:**

zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět. V 6., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně a v 7. ročníku jednu hodinu týdně.

► **Formy realizace**

- frontální výuka
- skupinová práce s kooperativními prvky
- samostatná práce
- zeměpisné vycházky

Při výuce jsou využívány všechny dostupné pomůcky – mapy, atlasy, odborná literatura, pracovní listy, časopisy, internet, video.

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k výběru vodných metod učení a jejich efektivnímu využití. Využíváme metod, kdy žák samostatně vyhledává, třídí a porovnává informace, podněcujeme žáky k jejich propojení do širších celků. Při formulování závěrů ze získaných poznatků vedeme žáky k používání odborných geografických termínů.

► **Kompetence k řešení problémů**

Předkládáme žákům různé problémové situace a podněcujeme je k aktivnímu vyhledávání, třídění a kombinování získaných informací k řešení. Předkládáme otevřené otázky, které vedou žáky k argumentaci a obhájení svých závěrů.

► **Kompetence komunikativní**

Žákům předkládáme různé informační zdroje. Využitím vhodných metod vedeme žáky k porozumění těmto zdrojům, vedeme je k výběru a správné interpretaci podstatných informací, dbáme na kultivovaný a souvislý projev žáka s vhodným využitím odborných termínů.

► **Kompetence sociální a personální**

Využitím různých skupinových prací vedeme žáky k účinné spolupráci a upevnění sociálních vztahů, k rozdělení úkolů v rámci skupiny, odpovědnosti za jejich splnění a účinné spolupráci při výměně získaných závěrů.

► **Kompetence občanské**

Vedeme žáky k ohleduplnosti k druhým, k respektování názorů jiných, k zodpovědnému rozhodování se podle dané situace a k poskytnutí pomoci podle svých možností

► **Kompetence pracovní**

Požadujeme plnění úkolů včas a v dohodnuté kvalitě, vedeme žáky k ověřování výsledků. Využíváme praktických ukázek a modelových situací k práci s nejrůznějšími pomůckami, zejména ve vztahu k praktickému využití při orientaci v terénu.

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ▪ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ▪ přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře 	<p>Globus, plán, mapa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ různé druhy map, atlasů ▪ obsah, měřítko, jazyk mapy, globusu (výškopis a polohopis) ▪ zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, zeměpisná poloha ▪ orientace plánů, map vzhledem ke světovým stranám <p>Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky</p>	<p>M – převody, převody jednotek, stupně a minuty, grafy, porovnávání čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prolíná celým obsahem zeměpisného vzdělávání v 6. – 9. roč.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy ▪ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů ▪ porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<p>Postavení Země ve vesmíru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sluneční soustava ▪ tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, roční období, světový čas ▪ časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvní čas ▪ Měsíc <p>Krajinná sféra Země a její složky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdělení krajinné sféry ▪ složky přírodní sféry: litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra ▪ přírodní oblasti Země 	<p>PŘ, EV – rozšíření živočišstva a rostlinstva na Zemi, podmínky pro život, půda a její hosp. význam</p> <p>CH – složení atmosféry – prvky, sloučeniny</p> <p>CH, EV – látky znečišťující vodu, půdu, ovzduší</p> <p>F – tlak, gravitace, hydrostatický tlak</p>	

6. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly a oceány podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů 	<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> Idický a Severní ledový oceán polární oblasti Afrika, Austrálie a Oceánie 	<p>D – objevitelé a dobyvatelé, historie států</p> <p>ČJ – druhy jazyků</p> <p>MuV- národy, národnosti, národnostní menšiny(národy bez států) ,rasy, kultura, náboženství</p> <p>CH - využití a vlastnosti nerostných surovin</p> <p>M – grafická vyjádření statistických údajů</p> <p>Inf. - tvorba prezentací-projektů, hledání inform. na i-netu</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Terénní geografická výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> orientační body, jevy, pomůcky a přístroje určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (živelní pohromy) 	<p>M – úhly, převody jednotek, měřítka</p>	<ul style="list-style-type: none"> realizuje se prostřednictvím zeměpisných vycházek a na ozdravných pobytech

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře 	<p>Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky</p>	<p>M - grafy, porovnávání čísel</p>	

7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadílů a oceány podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů 	Regiony světa <ul style="list-style-type: none"> Tichý oceán, Atlantský oceán Amerika Asie 	D – objevitelé a dobyvatelé, historie států ČJ – druhy jazyků MuV - národy, národnosti, národnostní menšiny (národy bez států), rasy, kultura, náboženství CH - využití a vlastnosti nerostných surovin M – grafická vyjádření statistických údajů Inform. - tvorba prezentací - projektů, hledání inform. na i-netu	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	Terénní geografická výuka <ul style="list-style-type: none"> orientační body, jevy, pomůcky a přístroje určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (živelní pohromy) 	M – úhly, převody jednotek, měřítka	<ul style="list-style-type: none"> realizuje se prostřednictvím zeměpisných vycházek a na ozdravných pobytech

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy a vybraných států Evropy 	Evropa <ul style="list-style-type: none"> celková charakteristika (přírodní podmínky, socioekonomické poměry) rozdělení Evropy - Jižní, Západní, Severní, Střední, Jiho-východní a Východní Geografická charakteristika států Evropy 	D – historie států VO – státní zřízení, formy vlády, náboženství, národn.konflikty, PŘ – rozšíření rostl. a živočišstva	

8. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí a provnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu ▪ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ▪ uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států ▪ vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy ▪ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpisná poloha, rozloha, členitost ▪ obyvatelstvo – vývoj počtu, národnosti, migrace, náboženství, zaměstnanost, osídlení, sídla ▪ hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, vliv na životní prostředí ▪ hospodářské a politické postavení ČR ve světě a v Evropě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu ▪ územní jednotky státní správy a samosprávy, kraje ▪ přeshraniční spolupráce se sousedními státy, v euroregionech ▪ místní region – zeměpisná poloha, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky 	VO - státní správa a samospráva	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ▪ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky, pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ▪ opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 		

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa ▪ posoudí jak přírodní podmínky, souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obyvatelstvo – rasy-rozšíření člověka, počet a jeho růst a vývoj, rozmístění, jazyky, náboženství, sídla, sídelní systémy, demografické ukazatele, urbanizace 	<p>M – výpočet hustoty osídlení MuV – národy, kultura VO – státní zřízení, formy vlády PŘ – vznik biol. druhu, lidské rasy</p>	

9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů aktuální politické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> Světové hospodářství – sektorová struktura odvětvová struktura (zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství, průmysl, doprava, spoje, služby, cestovní ruch) – světový trh, mezinárodní obchod Regionální společenské, politické a hospodářské útvary porovnávací kritéria států národní a mnohonárodní stát, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace hlavní a periferní hospodářské oblasti světa politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 	VO – rasismus, apartheid, genocida	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajinné uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> krajina – základní složky, funkce a typy krajiny trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody globální ekologické problémy lidstva 	<p>PŘ – vnitřní a vnější geologické procesy</p> <p>EV - ekosystémy</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky, pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 		<ul style="list-style-type: none"> je realizována hlavně při ozdravných pobytech

5.7 Umění a kultura

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1.stupni

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně

► **Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:**

- *vokální činnost* – artikulační cvičení, práce s dechem a hlasem, hlasová hygiena, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- *instrumentální činnost* – hra na hudební nástroje rytmické a melodické, jejich využití při reprodukci a produkci
- *hudebně pohybová činnost* – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty, možnost sebevyjádření
- *poslechová činnost* – aktivní vnímání hudby – uplatnění svých zážitků a názorů, poznávání žánrů, stylů, barvy jednotlivých nástrojů a podob

► **Organizace:**

žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

► **Průřezová témata:**

v tomto předmětu jsou realizována tato: EV, MuV, VDO, MeV, MVEGS

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:**

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky ke zpěvu na základě svých dispozic a k užívání správné terminologie a symboliky; Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

► **Kompetence k řešení problémů**

Sledujeme při hodině pokrok všech žáků;

Vedeme žáky k povzbuzování ostatních, vzájemné toleranci, ke kompromisům při hře, k hodnocení své vlastní práce a výkonů;

Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem;

Zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků;

Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky;

Vyhledáváme hry z muzikoterapie, které přispívají ke zlepšení komunikace a k vytváření příjemné a přátelské atmosféry v kolektivu třídy.

► **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby, k vzájemnému naslouchání, ke spolupráci na projektech, na společném vystupování a k prezentaci své činnosti na veřejnosti;

Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

► **Kompetence občanská**

Vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl;

Umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

► **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k používání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřování hudební nálady;

Sledujeme při hodině pokrok všech žáků;

Vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů.

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ▪ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecké dovednosti = správné dýchání, výrazná artikulace, měkké nasazení tónu, rozšiřování hlasového projevu, dynamika ve zpěvu ▪ zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na hudební nástroje – Orffův instrumentář ▪ tvorba jednoduchého doprovodu, vyplnění meziher, přede hry a dohry, jednoduchá písňová forma (a-b) ▪ čtení a zápis rytmického schématu 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vystupuje před spolužáky, na školních akcích, posuzuje hudbu z různých mediálních zdrojů. <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí posoudit, které zvuky přírodě škodí a které ne. <p>Mu V</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává hudbu a tanec rozmanitých kultur. <p>MVEGS.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímá společné a rozdílné prvky naší a zahraniční hudby, <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posuzuje hudbu a zpěv ostatních, respektuje ji a přiměřeně hodnotí, názory si obhájí. <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv a hudba nás spojují, společné hry, písně, oslavy tradic, spolupráce a komunikace, individuální růst. <p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zhudebněné jazykolamy, slabiky – rytmizace, intonace ve větách, písničky k uvolňovacím cvikům (příprava na psaní), k vyvozování písmenek, spojení pohádek s písničkami 	

1. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamické změny v proudu znějící hudby reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamické změny v proudu znějící hudby. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> taktování pohybový doprovod – tance, dramatizace, pohybová improvizace reprodukce pohybů a pohybové hry <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> kvalita tónů souzvuk, akord rytmické, dynamické, melodické změny v hudbě lidský hlas a hudební nástroj hudební žánry a styly hudební formy interpretace hudby – o čem hudba vypovídá 	<p>M</p> <p> písničky s čísly, počítáme hudební nástroje, taktování</p> <p>ČS</p> <p>rodina – jaké písničky si píváme doma, písničky k oslavám a různým událostem, písně a skladby k ročním obdobím, z různých oblastí ČR</p> <p>VV</p> <p>malujeme písničku, skladbu, spojujeme barvu s tónem, s nástrojem, s obrazem</p> <p>ČSP</p> <p>zpěv při práci</p> <p>TV</p> <p>relaxační hudba k uvolnění, nácvik dýchání, lehké a jemné pohyby – nasazení tónu, hudební rytmika, pohybová dramatizace skladby či písně</p> <p>AJ</p> <p>intonace, rytmizace, zpěv</p>	

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecké dovednosti = správné dýchání, výrazná artikulace, měkké nasazení tónu, rozšiřování hlasového projevu, dynamika ve zpěvu zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu zachycení pomlky, durová a mollová tónina – intonace, hudební hry, <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – Orffův instrumentář tvorba jednoduchého doprovodu, vyplnění mezihry, přede hry a dohry, jednoduchá písňová forma (a-b) čtení a zápis rytmického schématu 	<p>MeV</p> <p>vystupuje před spolužáky, na školních akcích, posuzuje hudbu z různých mediálních zdrojů.</p> <p>EV</p> <p>umí posoudit, které zvuky přírodě škodí a které ne.</p> <p>Mu V</p> <p>poznává hudbu a tanec rozmanitých kultur.</p> <p>MVEGS.</p> <p>vnímá společné a rozdílné prvky naší a zahraniční hudby,</p> <p>VDO</p> <p>posuzuje hudbu a zpěv ostatních, respektuje ji a přiměřeně hodnotí, názory si obhajuje.</p>	

2. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální. 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> taktování pohybový doprovod – tance, dramatizace, pohybová improvizace reprodukce pohybů a pohybové hry <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> kvalita tónů souzvuk, akord rytmické, dynamické, melodické změny v hudbě lidský hlas a hudební nástroj hudební žánry a styly hudební formy interpretace hudby – o čem hudba vypovídá 	<p>OSV zpěv a hudba nás spojují, společné hry, písně, oslavy tradic, spolupráce a komunikace, individuální růst.</p> <p>ČJ zhudebněné jazykolamy, slabiky – rytmizace, intonace ve větách, písničky k uvolňovacím cvikům (příprava na psaní), k vyvozování písmenek, spojení pohádek s písničkami</p> <p>M písničky s čísly, počítáme hudební nástroje, taktování</p> <p>ČS rodina – jaké písničky si zpíváme doma, písničky k oslavám a různým událostem, písně a skladby k ročním obdobím, z různých oblastí ČR</p> <p>W malujeme písničku, skladbu, spojujeme barvu s tónem, s nástrojem, s obrazem</p> <p>ČSP zpěv při práci</p> <p>TV relaxační hudba k uvolnění, nácvik dýchání, lehké a jemné pohyby – nasazení tónu, hudební rytmika, pohybová dramatizace skladby či písně</p> <p>AJ intonace, rytmizace, zpěv</p>	

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecké dovednosti = správné dýchání, výrazná artikulace, měkké nasazení tónu, rozšiřování hlasového projevu, dynamika ve zpěvu zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu zachycení pomlky, 	<p>MeV vystupuje před spolužáky, na školních akcích, posuzuje hudbu z různých mediálních zdrojů.</p> <p>EV umí posoudit, které zvuky přírodě škodí a které ne.</p>	

3. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamické změny v proudu znějící hudby Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby Rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální. 	<ul style="list-style-type: none"> durová a mollová tónina – intonace, hudební hry, <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – Orffův instrumentář tvorba jednoduchého doprovodu, vyplnění meziher, přede hry a do hry, jednoduchá písňová forma (a-b) čtení a zápis rytmického schématu <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> taktování pohybový doprovod – tance, dramatizace, pohybová improvizace reprodukce pohybů a pohybové hry <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> kvalita tónů souzvuk, akord rytmické, dynamické, melodické změny v hudbě lidský hlas a hudební nástroj hudební žánry a styly hudební formy interpretace hudby – o čem hudba vypovídá 	<p>Mu V</p> <ul style="list-style-type: none"> poznává hudbu a tanec rozmanitých kultur. <p>MVEGS.</p> <ul style="list-style-type: none"> vnímá společné a rozdílné prvky naší a zahraniční hudby, <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> posuzuje hudbu a zpěv ostatních, respektuje ji a přiměřeně hodnotí, názory si obhajuje. <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> zpěv a hudba nás spojují, společné hry, písňe, oslavy tradic, spolupráce a komunikace, individuální růst. <p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> zhudebněné jazykolamy, slabiky – rytmizace, intonace ve větách, písničky k uvolňovacím cvikům (příprava na psaní), k vyvozování písmenek, spojení pohádek s písničkami <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> písničky s čísly, počítáme hudební nástroje, taktování <p>ČJS</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina – jaké písničky si zpíváme doma, písničky k oslavám a různým událostem, písňe a skladby k ročním obdobím, z různých oblastí ČR <p>W</p> <ul style="list-style-type: none"> malujeme písničku, skladbu, spojujeme barvu s tónem, s nástrojem, s obrazem <p>ČSP</p> <ul style="list-style-type: none"> zpěv při práci <p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> relaxační hudba k uvolnění, nácvik dýchání, lehké a jemné pohyby – nasazení tónu, hudební rytmika, pohybová dramatizace skladby či písňe <p>AJ</p> <ul style="list-style-type: none"> intonace, rytmizace, zpěv 	

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě. Realizuje na základě svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not zpěvem. <ul style="list-style-type: none"> Na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry dohry a provádí elementární hudební improvizaci. Realizuje na základě svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not doprovodnou hrou. Realizuje na základě svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not tancem. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónu, nasazení tónu, využívá dynamiky) rozšiřuje si hlasový rozsah zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas, trojhlas, kánon intonuje v diatonických postupech v mollových i durových tóninách (volně nástupy některých stupňů) hudební hry zazpívá jednoduchou melodii podle grafického záznamu zapiše rytmus jednoduché písně používá notový zápis při zpěvu – orientuje se v něm nota jako grafický znak <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje (Orffovy nástroje, hra na tělo) – reprodukce motivů, témat využívá not – tvoří přehry, dohry, vyplňuje pomlky a prodlevy zachytí metrum a rytmus písní a skladeb na hudební nástroje realizuje hudební hry zaznamená pomocí nástrojů instrumentální skladby, využívá notových záznamů <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření, reakce na změny v proudu hudby, pantomima, taneční kroky pohybová paměť, reprodukce pohybů při hrách a tanci taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance taktování – dvoudobý, třidobý a čtyřdobý takt 	<p>MeV</p> <p>dokumenty o slavných osobnostech hudby, muzikály, vyhledává informace o hudbě a osobnostech v médiích, vystupuje před spolužáky, posuzuje kvalitu hudbu z různých informačních zdrojů</p> <p>EV</p> <p>uvědomuje si škodlivost hluku v přírodě a rozlišuje přírodní zvuky od umělých, inspirace hudebníků krásnou a zdravou přírodou</p> <p>MuV</p> <p>poznává hudbu a tanec rozmanitých kultur, hledá společné a odlišné prvky</p> <p>VMEGS</p> <p>česká, evropská a světová hudba, osobnosti hudby, státní hymny, dějiny a současnost</p> <p>VDO</p> <p>posuzuje zda se mu hudba líbí nebo nelíbí, argumentuje a obhajuje svůj názor respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti</p> <p>OSV</p> <p>identifikace s hudbou vede k porozumění sobě samému, spolupracuje s ostatními, cvičí smyslové vnímání, respektuje názor a projev druhých, rozvíjí individuální dovednosti – zpěv, hra na hud. nástroj.</p> <p>AJ</p> <p>zpěv písní, intonace při mluvě, přízvuk</p> <p>WV</p> <p>malujeme písničku, barva tónů</p> <p>Barevná melodie</p> <p>zachycení skladby</p> <p>vyjádřit barevně zvuk nástrojů</p> <p>ČSP</p> <p>písničky k práci</p> <p>TV</p> <p>relaxace – nácvik správného dýchání aerobní činnosti pro zvýšený přísun kyslíku</p> <ul style="list-style-type: none"> správný postoj při zpěvu rozcvičky s hudbou, změny rytmu v pohybu. 	

4. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> malá písňová forma, velká písňová forma, rondo a variace kvalita tónů souzvuk, akord rytmické, melodické, harmonické, dynamické změny, zvukomalba, kontrast a gradace vokální hudba, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 	<ul style="list-style-type: none"> hudební rytmika cvičení s hudbou – choreografie taneční kroky v TV relaxace s hudbou Čj (literární výchova) písně z pohádek a filmů písně k ročním obdobím využití nástrojů při četbě básní, balad. <ul style="list-style-type: none"> melodie k básni ČjS evropské osobnosti v hudbě české osobnosti v hudbě (dějiny) M intervaly + taktování ČJ (sloh) charakteristika ročních období – zvuky přírody, hudba spojená s ročním obdobím.	

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none"> Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase. Realizuje na základě svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not zpěvem. 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónu, nasazení tónu, využívá dynamiky) rozšiřuje si hlasový rozsah zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas, trojhlas, kánon intonuje v diatonických postupech v mollových i durových tóninách (volné nástupy některých stupňů) hudební hry zazpívá jednoduchou melodii podle grafického záznamu zapiše rytmus jednoduché písně používá notový zápis při zpěvu – orientuje se v něm nota jako grafický znak Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje (Orfovy nástroje, hra na tělo reprodukce motivů, témat využívá not – tvoří predehry, 	MeV <ul style="list-style-type: none"> dokumenty o slavných osobnostech hudby, muzikály, vyhledává informace o hudbě a osobnostech v médiích, vystupuje před spolužáky, posuzuje kvalitu hudbu z různých informačních zdrojů EV <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si škodlivost hluku v přírodě a rozlišuje přírodní zvuky od umělých, inspirace hudebníků krásnou a zdravou přírodou MuV <ul style="list-style-type: none"> poznává hudbu a tanec rozmanitých kultur, hledá společné a odlišné prvky VMEGS <ul style="list-style-type: none"> česká, evropská a světová hudba, osobnosti hudby, státní hymny, dějiny a současnost VDO <ul style="list-style-type: none"> posuzuje zda se mu hudba líbí nebo nelíbí, argumentuje a obhajuje svůj názor respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti 	

5. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. ▪ Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry dohry a provádí elementární hudební improvizaci. ▪ Realizuje na základě svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not doprovodnou hrou. ▪ Realizuje na základě svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not tancem. ▪ Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. ▪ Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. ▪ Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. 	<p>dohry, vyplňuje pomlky a prodlevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zachytí metrum a rytmus písní a skladeb na hudební nástroje ▪ realizuje hudební hry ▪ zaznamená pomocí nástrojů instrumentální skladby, využívá notových záznamů <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové vyjádření, reakce na změny v proudu hudby, pantomima, taneční kroky ▪ pohybová paměť, reprodukce pohybů při hrách a tanci ▪ taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance ▪ taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ malá písňová forma, velká písňová forma, rondo a variace ▪ kvalita tónů ▪ souzvuk, akord ▪ rytmické, melodické, harmonické, dynamické změny, ▪ zvukomalba, kontrast a gradace vokální hudba, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 	<p>OSV identifikace s hudbou vede k porozumění sobě samému, spolupracuje s ostatními, cvičí smyslové vnímání, respektuje názor a projev druhých, rozvíjí individuální dovednosti – zpěv, hra na hud, nástroj.</p> <p>AJ zpěv písní, intonace při mluvě, přízvuk</p> <p>W malujeme písničku, barva tónů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Barevná melodie – zachycení skladby ▪ vyjádřit barevně zvuk nástrojů <p>ČSP písničky k práci</p> <p>TV relaxace – nácvik správného dýchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aerobní činnosti pro zvýšený přísun kyslíku ▪ správný postoj při zpěvu ▪ rozcvičky s hudbou, změny rytmu v pohybu. ▪ hudební rytmika ▪ cvičení s hudbou – choreografie ▪ taneční kroky v TV ▪ relaxace s hudbou <p>ČJ (literární výchova)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ písně z pohádek a filmů ▪ písně k ročním obdobím ▪ využití nástrojů při četbě básní, balad. ▪ melodie k básni <p>ČJS evropské osobnosti v hudbě české osobnosti v hudbě (dějiny)</p> <p>M intervaly + taktování</p> <p>ČJ (sloh) charakteristika ročních období – zvuky přírody, hudba spojená s ročním obdobím.</p>	

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a dalších činností je žák veden k většímu porozumění a orientaci v hudebním umění. Tohoto dosáhne pomocí aktivního vnímání a vlastního produkování hudby. Tímto je rozvíjeno chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace a žákova celková hudebnost.

► **Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:**

- **vokální činnosti** - práce s hlasem vede ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu. Prostředkem jsou artikulační, dechová a intonační cvičení.
- **instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje, speciálně na rytmické a rytmicko melodické, využití hry při hudební produkci a reprodukci.
- **hudebně pohybové činnosti** – reagovat na hudbu a ztvárňovat ji pomocí pohybu, možnost individuálního ztvárnění hudby pomocí vlastního těla.
- **poslechové činnosti** – aktivní vnímání znějící hudby, rozlišování základních žánrů a stylů, aktivní vnímání a rozlišování jednotlivých hudebních výrazových prostředků.

► **Časová dotace:**

je realizována v 6. - 9. ročníku – 1 hodina týdně

► **Formy realizace:**

formy a metody práce jsou využívány podle charakteru učiva a cílů vzdělávání : skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, projektové vyučování. Výuka probíhá v učebně hudební výchovy.

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:**

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací, k používání odborné terminologie. Pomáháme jim nalézat a propojovat souvislosti mezi získanými znalostmi. Stanovujeme jim dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.

► **Kompetence k řešení problémů**

Na základě individuálních schopností a hudebního citění žáků je vedeme k rozlišení hudebního proudu podle jednotlivých hudebně výrazových prostředků tak, aby je slovně charakterizovali a hledali spojitosti mezi dobou, umělcem a jeho uměleckým vyjádřením.

Předkládáme žákům dostatek materiálů k samostatnému zpracování a řešení problémů dle jejich individuálních schopností tak aby pracovali samostatně.

Vedeme žáky k rozpoznávání problémů a jejich řešení, chybu žáka vnímáme a používáme jako cestu k pomoci žákům nalézt zprávné řešení.

► **Kompetence komunikativní**

Při skupinové práci vedeme žáka k vyjádření a obhájení svého názoru na danou problematiku, současně je nabádáme k přijetí názorů ostatních a snaže konstruktivně s nimi pracovat.

Svým jednáním usměrňujeme komunikaci mezi žáky, zadáváme témata a úkoly, na kterých mohou žáci spolupracovat.

Zajímáme se a přijímáme náměty na činnost od samotných žáků.

► **Kompetence sociální a personální**

Při skupinové práci vedeme žáky k efektivní spolupráci.

Snažíme se, aby respektovali názory a výsledky řešení problémů svých spolužáků, ale také učitele.

Učíme je objektivně hodnotit nejen svoji práci, ale také výsledky práce ostatních.

Dáváme prostor vyjádřit své názory každému z žáků, svými zkušenostmi a vhodným přístupem usměrňujeme spolupráci mezi žáky, umožňujeme každému z žáků zažít úspěch.

▶ **Kompetence občanská**

Vedeme žáky k přijímání a respektu názory druhých.

Snažíme se, aby chránili a vnímali důležitost našich kulturních tradic, vyžadujeme, aby se podíleli se na udržení a spoluvytváření našich kulturních hodnot a vnímali současné kulturní dění a svou aktivní činností se stali jeho součástí.

Dáváme prostor žákům, aby sledovali kulturu v regionu, ale i celé společnosti a aby se svým aktivním přístupem stali nedílnou součástí kulturního života naší společnosti.

Vedeme žáky k tomu aby přijímali a respektovali činnost ostatních.

▶ **Kompetence pracovní**

Při samostatné, ale i skupinové práci vedeme žáky ke koncentraci na vlastní pracovní výkon, na systémové zpracování daného úkolu a jeho dokončení.

Vytváříme jim pozitivní vztah k hudebnímu umění, usměřňujeme pracovní tempo žáků dle jejich individuálních možností a u výsledků jejich práce požadujeme domluvenou kvalitu, postup a dokončení práce v domluveném termínu.

6. - 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpívá dle svých individuálních dispozic intonačně čistě, a rytmicky přesně v jednohlase a reprodukuje jednoduché motivy ▪ Dle svých individuálních schopností respektuje dynamiku, tempo a rytmus zpívané písně ▪ Rozliší základní vlastnosti tónu ▪ Orientuje se v jednoduchém notovém zápise ▪ Rozliší durovou a mollovou stupnici ▪ Zná intervaly 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Intonační cvičení v rozsahu durových stupnic sestupně i vzestupně. ▪ Zpěv lidových a umělých písní a jejich rytmická charakteristika. ▪ Práce s notovým zápisem zpívané písně - noty od jednočárkového do tříčárkového C, posuvky, takt dvoučtvrtkový, tříčtvrtkový, celý ▪ Výběr písní z probíraného slohového období ▪ Intonační cvičení v durové i mollové stupnici ▪ Intervaly a opěrné písně 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kreativita <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zlomky 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě svých individuálních hudebních schopností vytváří a realizuje jednoduché doprovody lidových písní pomocí Orffova instrumentáře 	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rytmická cvičení ▪ hra na tělo ▪ rytmické hádanky ▪ opakování rytmických figur ▪ hra na emoce ▪ Doprovod lidové a jednoduché umělé písně pomocí Orffova instrumentáře. ▪ Tvorba jednoduché partitury pro Orffův instrumentář. 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kreativita <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zlomky 	

6. - 7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě svých individuálních schopností a dovedností rozpozná a pohybem vyjádří valčík, polku a mazurku ▪ Dle svých individuálních schopností pohybem reaguje na znějící hudbu ▪ rozliší vybrané hudební nástroje dle tvaru a zvuku a dokáže je pojmenovat ▪ orientuje se v hudebně vyjadřovacích prostředcích a základním italském názvosloví ▪ pozná a dokáže charakterizovat znějící polku, valčík, furiant, mateník, mazurku ▪ orientuje se v hudebních dramatických žánrech ▪ rozliší operu, operetu, muzikál, pantomima ▪ rozliší balet, hudební revue, hudební klip ▪ seznámí se s hudbou k filmu ▪ rozumí pojmu partitura a dokáže rozlišit její jednotlivé části; ▪ na základě dosavadních znalostí se dokáže orientovat v programní hudbě ▪ podle dosavadních dosažených hudebních znalostí a dovedností dokáže pochopit hudbu pravěku, starověkého Říma a Řecka ▪ při poslechu využívá získané zkušenosti a dovednosti ▪ na základě svých individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do slohového období ▪ postihuje hudebně vyjadřovací prostředky 	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Valčík, polka, mazurka – v širších souvislostech ▪ Taktování valčíku a polky ▪ Taneční kroky valčíku a polky <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání hudebních nástrojů ▪ hudební a obrazové hádanky ▪ soutěže ▪ Metroritmika, melodika, dynamika, tónbr, agogika ▪ hudebně vyjadřovací prostředky a jejich ukázky v hudebních dílech, kde jsou dobře patrné ▪ polka, valčík, furiant, mazurka, mateník v hist. souvislostech – hudební forma ▪ mateník a mazurka v lidové písni ▪ opera, opereta, pantomima, muzikál v hist. souvislostech, partitura, orchestr ▪ balet, hudební revue, hudební klip a jejich rozdíly ▪ hudba k filmu a její postavení v současném hudebním průmyslu ▪ hudební romantismus - hudebně vyjadřovací prostředky ▪ programní hudba ▪ představitelé světového romantismu ▪ hudba českého národního obrození - Smetana, Dvořák ▪ Seikilova píseň ▪ Indiánské písně ▪ Písně a rytmy primitivních národů ▪ hudba období středověku - hudebně vyjadřovací prostředky ▪ gregoriánský chorál ▪ světská hudba trubadúrů a minnesengrů ▪ hudba období husitství ▪ polyfonie ▪ hudba období renesance ▪ hudebně vyjadřovací prostředky 	<p>W obrazy hudebních nástrojů D jednotlivá historická období</p> <p>MVEGS vnímá společné a rozdílné prvky naší a zahraniční hudby</p> <p>VO jaké písničky si zpíváme doma, písničky k oslavám a různým událostem, písničky našeho národa</p> <p>MuV poznává hudbu a tanec rozmanitých kultur.</p>	

6. - 7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Chápe pojem homofonie a polyfonie a definuje jejich rozdíl; Pojmenuje a dle svých individuálních schopností i pozná probírané hudební formy; Orientuje se v probíraném hudebním období a využívá mezipředmětové vztahy. 	<ul style="list-style-type: none"> představitelé hudba období baroka hudebně vyjadřovací prostředky homofonie x polyfonie představitelé světového baroka představitelé českého baroka opera, oratorium, fuga, concerto grosso hudební klasicismus hudebně vyjadřovací prostředky nové hudební nástroje hudební formy představitelé světového klasicismu představitelé českého klasicismu vánoční tradice 	<p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> jednotlivá historická období <p>referáty k probíranému hudebnímu slohu</p> <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> jednotlivé hudební slohy nácvik vánočního hudebního programu na vánoční trhy 	

8. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dle svých individuálních schopností a dovedností zpívá intonačně čistě, dodržuje hlasovou hygienu a správné pěvecké návyky; Dle svých individuálních schopností dodržuje rytmus zpívané písně; Orientuje se v notovém zápisu zpívané písně; Rozpozná durovou a mollovou tóninu zpívané písně; Zná předznamenání durových a mollových stupnic; 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> zpěv lidových a umělých písní, výběr písní z probíraného slohového a stylového období intonační cvičení v rozsahu durových a mollových stupnic rytmická cvičení rytmické hádanky opakování složitějších rytmických figur hra na tělo atd. rytmický čtverec práce s notovým zápisem zpívané písně intonační cvičení jednoduché hudební hádanky zpěv durových a mollových lidových písní hra na emoce atd. 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> kreativita <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> poznává hudbu a tanec rozmanitých kultur <p>M</p> <p>zlomky</p>	<p>Nácvik vánočního programu</p> <p>výchovné koncerty</p>

8. - 9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná pojem akord a akordická značka; ▪ dle svých individuálních schopností dokáže transponovat zpívanou píseň z nezpěvné do zpěvné polohy; ▪ dle svých individuálních schopností a dovedností umí zpívat vícehlas; ▪ umí ocenit kvalitní vokální projev druhé osoby; ▪ na základě svých individuálních schopností a dovedností dokáže vytvořit a realizovat doprovod zpívané písně pomocí Orffova instrumentáře; ▪ dle svých individuálních schopností a dovedností dokáže vytleskat složitější rytmus; ▪ dle svých individuálních schopností a dovedností dokáže barevně vyjádřit slyšenou hudbu; ▪ zná noty v pomocných linkách v tříčárkované a malé poloze; ▪ pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy; ▪ spojuje poslech s pohybovou složkou; ▪ postihuje hudebně vyjadřovací prostředky; ▪ umí pojmenovat a dle svých individuálních schopností i poznat probírané hudební formy; ▪ orientuje se v probíraném hudebním období a využívá mezipředmětové vztahy; ▪ na základě svých individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do hudebního stylu; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ intonační cvičení obsahující kvintakordy a jejich obraty, práce s notovým zápisem zpívané hudby ▪ intonační cvičení využívající durový septakord, práce s notovým zápisem zpívané písně ▪ intonační cvičení, transpozice zpívaných lidových písní do různých tónin ▪ zpěv dvojhlasu a trojhlasu v lidových a umělých písních <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rytmická cvičení s pomocí Orffova instrumentáře ▪ opakování složitějších rytmických figur ▪ rytmické hádanky atd. ▪ Rytmická cvičení využívající hru na tělo, poslech skladeb s výrazným rytmem a tempem, rytmickými a tempovými změnami ▪ vystihování emocí provázejících slyšenou hudbu pomocí barev ▪ práce s notovým zápisem lidových a umělých písní <p>POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ taktování, taneční kroky vybraných probíraných tanců ▪ nonartificiální hudba <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI <i>Artificiální hudba 20. století</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ impresionismus ▪ hudebně vyjadřovací prostředky ▪ představitelé <i>expresionismus</i> ▪ hudebně vyjadřovací prostředky ▪ představitelé <i>neoklasicismu</i> ▪ hudebně vyjadřovací prostředky ▪ představitelé 	<p>M sčítání, zlomky</p> <p>VV práce s barvou, míchání barev</p> <p>TV vyjádření hudby pohybem, rytmus</p> <p>OSV komunikace – vyjadřuje svůj názor ke slyšenému a akceptuje názor jiný</p> <p>MuV poznává hudbu autorů různého etnického původu</p> <p>VMEGS poznává hudbu v evropské a světové souvislosti a jejich kořenech</p>	<p>Prolínají se s ostatními činnostmi během celého školního roku</p> <p>Prolínají do ostatních činností během celého školního roku</p>

8. - 9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> na základě svých individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do slohového období; 	<p><i>dodekafonie, punktualismus a další alternativní hudební směry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> podstata představitelé česká hudba přelomu 20. století představitelé hudební současnost <p>Nonartificiální hudba</p> <p><i>jazz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hudebně vyjadřovací prostředky interpreti jednotlivé vývojové proudy <p><i>swing</i></p> <ul style="list-style-type: none"> velké swingové orchestry kapelníci <p><i>rock and roll</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hudebně vyjadřovací prostředky interpreti <p><i>country and western</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hudebně vyjadřovací prostředky interpreti <p><i>rock</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hudebně vyjadřovací prostředky interpreti <p><i>folk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hudebně vyjadřovací prostředky interpreti <p><i>pop, disco, nejnovější hudební směry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hudebně vyjadřovací prostředky interpreti techno <p><i>Vánoční tradice</i></p>	<p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> jednotlivá historická období <p>referáty k probíranému hudebnímu slohu</p> <p>referáty k probíranému hudebnímu stylu</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace - vyjadřuje svůj názor ke slyšenému a akceptuje názor jiný <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> poznává hudbu autorů různého etnického původu <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> hudba v současné Evropě 	

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu I. stupeň

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

- 1. ročník - 1 hodina týdně
- 2. ročník - 2 hodiny týdně
- 3. ročník - 2 hodiny týdně
- 4. ročník - 1 hodina týdně
- 5. ročník - 1 hodina týdně

► **Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:**

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, VMEGS, EV, MeV

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření, k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů, k využívání poznatků, v dalších výtvarných činnostech, k zájmu a vyjádření svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření.

► **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, k samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů, k dosažení obrazných vyjádření a přemýšlení o různorodosti, k interpretaci téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujetí postoje k nim, k využití získaného poznání při vlastní tvorbě.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Zapojujeme žáky do diskuse, vede žáky k respektování názorů jiných, k pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, jejich porovnávání, k ocenění vizuálně obrazných vyjádření.

► **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky ke kolegiální pomoci, k tvořivé práci ve skupině, k respektu různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, k možnostem alternativního přístupu.

► **Kompetence občanské**

Pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům, chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí.

► **Kompetence pracovní**

Pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům, užívat samostatně vizuálně obrazné techniky, dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla.

1. - 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti: uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření: odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barva) jejich vztahy (kontrast) uspořádání objektů do celků (velikost, vzájemné postavení) reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (hmatové, sluchové, pohybové, čichové a chuťové podněty) smyslové účinky výtvarné tvorby, filmu, fotografie, tiskovin, televize, reklamy, elektronických médií <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření návštěvy galerií a výstav 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola - výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti a kritice <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí - výchova k ochraně životního prostředí <p>Č</p> <ul style="list-style-type: none"> Čtení - seznámení s nejnámějšími ilustrátory dětských knih výtvarné vyprávění na téma známé pohádky 	

4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření: porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ▪ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy: v objemovém vyjádření modelování a sochařství: v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ▪ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ▪ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly: uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ▪ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření: pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) ▪ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barva, objem, světlostní kvality) ▪ jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), kombinace a proměny ▪ uspořádání objektů do celku (velikost, výraznost, vzájemné postavení) ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (hmatové, sluchové, pohybové, čichové a chuťové podněty) ▪ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (film, fotografie, výtvarná díla, tiskoviny, elektronická média, televize, reklama) <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (objekty, pohyb těla, malba, kresba) ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření (objekty, ilustrace, plastiky, elektronický obraz a jiné) ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením z motivačního hlediska i hlediska vnímání <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobní postoj v komunikaci (individuální interpretace, zdůvodňování) ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v závislosti na skupinách, ve kterých se žák pohybuje (třída, rodina) a na jeho schopnostech a zaměření ▪ proměny komunikačního obsahu 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti a kritice <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice národů Evropy <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekosystémy, vztah člověka k prostředí – výchova k ochraně životního prostředí <p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Čtení – seznámení s nejnámějšími ilustrátory dětských knih ▪ výtvarné vyprávění na téma známého příběhu 	

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Využívá obrazového a prostorového vnímání k poznání a komunikaci. Je postavena na tvůrčích činnostech – vnímání, tvorbě a interpretaci. Umožňuje rozvíjet schopnost vnímání reality různými smysly i různými způsoby, umožňuje uvědomovat si subjektivní pohled vycházející z vlastní historie a zkušeností i hledat nové i neobvyklé možnosti vyjádření vlastních názorů, pocitů a reality kolem sebe. Zároveň podporuje manuální zručnost.

► Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast je rozpracována do jednotlivých ročníků. V návaznosti na výuku dějepisu je rozdělena do tematických bloků. Tyto bloky se v průběhu roku prolínají s akcemi, kterých se škola aktivně účastní (soutěže, přípravy školních akcí..) a učivem, kterým si žáci osvojují technické dovednosti v oblasti kresby, malby, grafiky a prostorových prací.

Předmět výtvarná výchova navazuje z větší části na vyučovací předměty: dějepis, matematika, výchova k občanství. Z menší části se dotýká všech ostatních předmětů.

► Průřezová témata

V rámci plnění úkolů a soutěžních zadání dochází k realizaci všech průřezových témat (OSV, VDO, VMEGS, MuV, EV, MeV)

► Časová dotace

- 6. ročník – 2 hodiny
- 7. ročník – 2 hodiny
- 8. ročník – 1 hodina
- 9. ročník – 1 hodina

► Formy realizace

Výuka probíhá ve třídě přizpůsobené pro práci s velkými formáty, v ateliéru vybaveném stojany, grafické dílně s lisem a v modelově vybavené hrnčířským kruhem, vypalovací pecí a zázemím pro práci s keramikou. Současně je v případě příhodného počasí využívána možnost práce v plenéru. Součástí výuky je návštěva galerií.

Výuka je rozdělena do části přípravné, kde se žáci seznamují s novými technikami nebo prohlubují již získané dovednosti a do části realizační, kde se komplexně věnují jednomu tématu a využívají při tom zkušeností z přípravné části. Týká se to soutěžních prací nebo tematicky zvolených prací.

► Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

► **Kompetence k učení**

Předkládáme takové výtvarné problémy, které vyžadují určitý rozhled v dané oblasti, potřebu neustále hledat možnosti řešení a tím rozvíjet komunikační dovednosti, týmovou spolupráci, podněcovat k samostatnosti a tvořivosti. Zároveň si tím osvojují základy výtvarné kultury.

Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.

Při hodnocení využíváme pozitivní motivaci.

► **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky tak, aby byli schopni rozboru daného problému, hledání vhodných řešení a vlastního vyřešení problému.

Vedeme žáky ke zkoumání nových možností, postavených na osvědčených postupech i vlastních zkušenostech, podporujeme žáky v jejich snažení, jsme nápomocni radou.

► **Kompetence komunikativní**

Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme hrubé, vulgární projevy chování žáků.

Vedeme žáky k umění vyjádřit své pocity, myšlenky a názory a zároveň k jejich obhajobě, k umění naslouchání a porozumění druhým.

V rámci skupinových prací vytváříme podmínky pro kooperativní učení.

► **Kompetence sociální a personální**

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

Vytváříme situace, kdy žáci při řešení výtvarných problémů konzultují další možná řešení s ostatními žáky a učí se využívat zkušenosti a znalosti ostatních.

Používáme vedle toho i skupinovou práci, která vede žáky k respektování jeden druhého, ke schopnosti konsenzu a odpovědnosti za výsledek společné práce.

► **Kompetence občanské**

V rámci výtvarných témat rozvíjíme citové vazby k rodičům, přírodě, kladné vazby k lidem okolo sebe.

Netolerujeme sociálně patologické jevy chování – drogy, šikanu, kriminalitu, nekamarádské jednání.

Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a šetrnému zacházení s materiálem.

► **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních zásad při práci, k dodržování základních pracovních postupů u jednotlivých činností a vhodné organizaci práce

6. - 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> Využívá techniku malby k vizualizaci vlastních představ, potřeb i okolního prostředí. Využívá míchání a vrstvení barev. Orientuje se v základech kompozice. Využívá techniku kresby k vizualizaci svých nápadů i k jejich realizaci. Orientuje se v základech kompozice. Má informace a základní návyky o správném použití tužky, uhlu, rudky při práci s linkou, šrafováním nebo vyjádření prostoru. Je seznámen s principem grafických technik tisk z koláže a tisk z plochy. Je schopný je realizovat. 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury kompozice kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření vnímání všemi smysly uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora individuality <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a historie <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> Vztah člověka k prostředí výchova k ochraně životního prostředí <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> inzerce, reklama <p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> Knižní ilustrace <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> Geometrie, osová souměrnost, trojčlenka 	

6. - 7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívá techniku malby k vizualizaci vlastních představ, potřeb i okolního prostředí. Využívá míchání a vrstvení barev. Orientuje se v základech kompozice. ▪ Využívá techniku kresby k vizualizaci svých nápadů i k jejich realizaci. Orientuje se v základech kompozice. Má informace a základní návyky o správném použití tužky, uhlu, rudky při práci s linkou, šrafováním nebo vyjádření prostoru. ▪ Je seznámen s principem grafických technik tisk z koláže a tisk z plochy. Je schopný je realizovat. ▪ Je seznámen s dalšími možnostmi výtvarného vyjádření, se kterými přichází do styku v galeriích nebo působením médií. Je schopen o nich kreativně přemýšlet a začleňovat je do své práce. ▪ Vytváří kompozice v prostoru. Do objemových rozměrů dokáže převést své představy i konkrétní náměty. Plastickou tvorbu tvoří jak přidáváním materiálu, tak i odebráním materiálu. ▪ Orientuje se v základech dějin umění starověku - středověku. Orientuje se v historických souvislostech. 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ▪ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ▪ akční malba, kresba ▪ všestranně zaměřené obrazové vyjádření ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace ▪ Vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění ▪ kulturní souvislosti 	<p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Svět ve kterém žijeme <p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Flóra a fauna kolem nás <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Světová flóra a fauna <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednotlivá historická období <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Barevná hudba, ▪ malujeme hudbu <p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnímání svého těla <p>INF</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Počítačová tvorba <p>VO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Soutěžní práce zaměřené na důležité mezníky našeho státu <p>VZ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy hygieny práce 	

8. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Správně využívá techniku malby ve vyjádření konkrétním, abstraktním i emocionálním. Správně užívá techniku míchání i vrstvení barev. Orientuje se v problematice působení barev na člověka, v problematice kompozice, zlatého řezu, perspektivy. Má představu o možnosti kreativně dál pokračovat v hledání dalších způsobů využití barvy a technik s ní spojených. ▪ Využívá kresbu jako prostředek vizualizaci vlastních potřeb i okolí. Orientuje se v základech techniky měření při kresbě, využívá znalosti o kompozici, perspektivě. Má základní návyky při lineární tvorbě, při vyjádření objemu a světla. ▪ Je seznámen s principem většiny grafických technik, kreativně techniky kombinuje s dalšími možnostmi výtvarného vyjádření. ▪ Orientuje se v základech perspektivy, práce s látkou, počítačové tvorby, fotografie, využívá všech svých znalostí ke hledání nových možností vyjádření. ▪ Využívá prostorovou tvorbu jako alternativu svého osobitého vyjádření. Využívá materiálů nejen k tomu určených, ale všech, které vnímá okolo sebe (odpadních materiálů). Orientuje se v základech designové tvorby. ▪ Orientuje se v základech dějin umění novověku po současnost. Hodnotí, porovnává, vysvětluje a obhajuje své postoje a názory na umělecká díla. 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury ▪ kompozice ▪ kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření ▪ vnímání všemi smysly ▪ uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) ▪ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ▪ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ▪ akční malba, kresba ▪ všestranně zaměřené obrazové vyjádření ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace ▪ Vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění ▪ kulturní souvislosti 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora individuality <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a historie <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztah člověka k prostředí ▪ výchova k ochraně životního prostředí <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inzerce, reklama <p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Knižní ilustrace <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Geometrie, osová souměrnost, trojčlenka <p>ČS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Svět ve kterém žijeme <p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Flóra a fauna kolem nás <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Světová flóra a fauna <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednotlivá historická období <p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Barevná hudba, ▪ malujeme hudbu <p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnímání svého těla <p>INF</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Počítačová tvorba <p>VO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Soutěžní práce zaměřené na důležité mezníky našeho státu <p>VZ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy hygieny práce 	

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví má formativní funkci a jako takový má utvářet hodnoty a postoje žáka pro celý jeho život. Proto v práci učitele převažují aktivizující a komplexní výukové metody, jako jsou diskusní, situační a didaktické hry, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, projektová výuka, podpora kritického myšlení, aktivní sociální učení a především prožitkové učení.

U žáků je rozvíjena iniciativa, tvořivost, samostatnost, ochota ke spolupráci a komunikaci, zodpovědnost, prosociální chování, zodpovědnost, schopnost utvářet si vlastní názor a zvyšování odolnosti vůči stresům.

Z progresivních didaktických metod je vhodný dialog, diskuse, řešení problémů u kulatého stolu nebo ve skupinách, aktivizující hry, simulace, motivační příběhy a dramatické techniky. Každému žaku bude umožněno zažít úspěšnost řešení.

► **Témata:**

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe
- Zdravý způsob života a péče o zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Hodnota a podpora zdraví
- Osobnostní a sociální rozvoj

Předmět Výchova ke zdraví prohlubuje témata probíraná jak na I. stupni ZŠ, tak 7. a v 8. ročníku, umožňuje více rozkryt jednotlivá témata týkající se zdraví, rodinného života, partnerských vztahů, osobního bezpečí a vztahů s okolím.

Je do něj začleněno průř. téma MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti práce v realizačním týmu.

Celým obsahem prolíná průřezové téma OSV – osobnostní rozvoj, komunikace, kreativita, práce v týmu a průřezové téma MuV – národy, etnika

► **Organizace výuky**

Předmět Výchova ke zdraví bude vyučován v klasických třídách 7. a 8. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Ve sportovních třídách bude vyučován pouze v 8. ročníku, 1 hodina týdně.

Učivo je vedle teoretických poznatků především zaměřeno na osvojení komunikačních technik, vhodného chování a reakcí na podnět, rozehrávání modelových situací a využívání zážitkových aktivit a pozitivních modelů.

Vyučující využívá práce ve skupinách, motivujících příběhů, videoprojekce, práce s informacemi na internetu, setkání s osobami z cílové skupiny, řízené i spontánní diskuse, besedy s odborníky, návštěvy zařízení sociální péče, situační hry apod. Pedagog vždy citlivě zvažuje hloubku probíraného tématu vzhledem k vyspělosti skupiny a případné přítomnosti specifických žáků (postižení, věřící, zneužívání apod.). V hodinách je ponechán velký prostor pro vyjádření žáků k tématu a pro jejich dotazy.

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Učíme žáka vyhledávat a hodnotit informace, které se týkají ochrany zdraví, z různých zdrojů a na základě jejich pochopení je aplikovat v běžném životě.

Poskytujeme informace, uvádíme jejich zdroje, seznamujeme žáky s vhodností výběru informačního média.

Pomáháme žakovi vyhodnotit závěry a jejich užitečnost pro běžný život.

► **Kompetence sociální a personální**

Pomáháme utvářet žákovy hodnotné mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti, úcty a rovnosti.

Rozvíjíme vztahové dovednosti jako předpoklad dobrého partnerství, jeho empatii a prosociálnost.

Dokážeme ho vést k pomoci druhým, snažíme se pozitivně formovat jeho vlastní osobnost, znát hodnotu sama sebe.

Předkládáme mu situace k řešení, motivujeme žáka k sebezlepšování, podporujeme jeho sebevědomí, seznamujeme jej s odlišností a individualitou lidí, aby upřednostňoval empatii a prosociálnost, jsme příkladem správného chování.

► **Kompetence občanské**

Podporujeme jej v rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví, prokazování odpovědnosti za své zdraví a snaze ochránit i zdraví jiných.

Učíme ho odpovědnosti, seznamujeme jej s možnostmi volby, utváříme jeho vhodné postoje k ochraně zdraví svého i jiných, podporujeme u něho správný životní styl, odsuzujeme závislosti.

► **Kompetence k řešení problému**

Učíme žáka řešit problémy související se zdravím člověka, jeho vývoje a života, vyvozovat z nich závěry a těmi se řídit při rozhodování, jednání a chování k druhým.

Pomáháme žákovi dojít ke správným závěrům, seznamujeme ho s vývojem jedince i lidstva, posilujeme jeho správné chování a jednání mezi žáky i vzhledem k ostatním lidem.

► **Kompetence komunikativní**

Vedeme jej ke schopnosti uplatňovat osvojené modely komunikativních dovedností při řešení dílčích problémů, úkolů a situací.

Vytváříme žákovi modelové situace, navozujeme problémy k řešení, ukazujeme příklady správné a nesprávné formy komunikace, jsme nápomocni při řešení úkolů a problémů.

► **Kompetence pracovní**

Vedeme žáka přistupovat k plnění pracovních úkolů a činností z hlediska ochrany zdraví svého i druhých. Upevňujeme jeho správné návyky a postoje, podporujeme ochranu zdraví a zdravý životní styl, posilujeme jeho vhodné pracovní návyky.

7. ročník

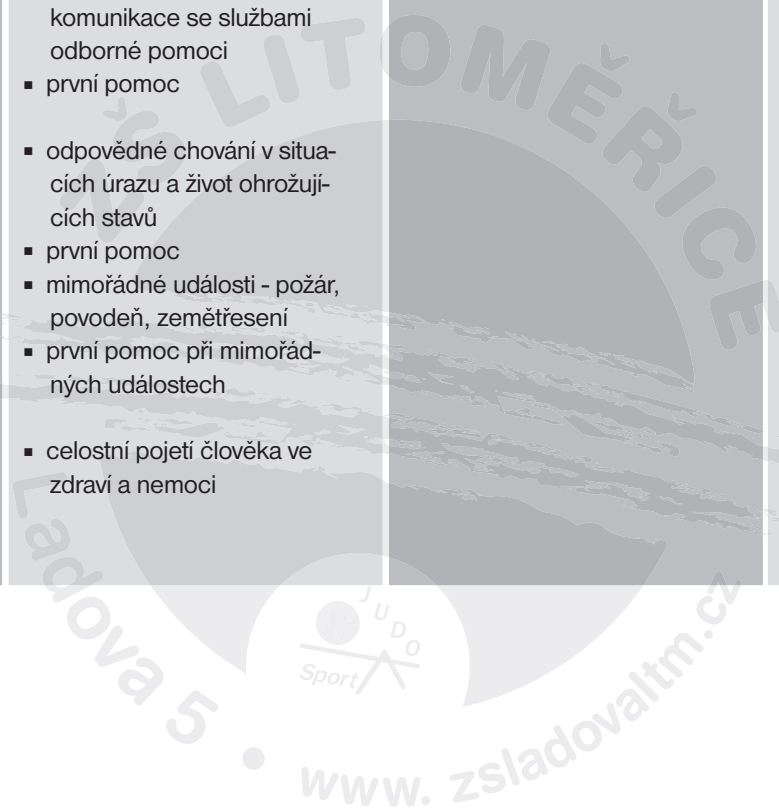
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none"> Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (rodina, komunita) 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace - dialog, přijímání názoru druhého, respektování druhých, empatie asertivita 	VO	

7. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu ▪ Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ▪ Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ Vysvětlí vztah mezi uspokojením základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ▪ Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ▪ Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a okolí ▪ Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ▪ Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek ▪ Mezilidské vztahy, komunikace kooperace - chování podporující dobré vztahy, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích ▪ Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny ▪ stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k posilování duševní odolnosti ▪ výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsob stravování, poruchy příjmu potravy ▪ režim dne ▪ civilizační choroby - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče ▪ manipulativní reklama a informace - reklamní vliv ▪ sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí ▪ tělesná a duševní hygiena - zásady tělesné, osobní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví ▪ podpora zdraví v komunitě - programy podpory zdraví ▪ podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví ▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování ▪ psychohygiena v sociální dovednosti pro zvládání stresu, hledání pomoci při problémech 	<p>VO</p> <p>PŘ</p> <p>PŘ</p>	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví. ▪ Uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování, rozhodování a jednání v souvislosti a běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. ▪ V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou, a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování. ▪ Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálními patologickými jevy ve škole i mimo ni, případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. ▪ Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby adekvátně poskytne první pomoc. ▪ Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v okruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu ▪ první pomoc ▪ ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním, úrazy ▪ první pomoc ▪ sexuální dospívání a reprodukční zralost - předčasná sexuální zkušenost, těhotenství, poruchy pohlavní identity ▪ bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích ▪ auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, komunikace se službami odborné pomoci ▪ první pomoc ▪ odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů ▪ první pomoc ▪ mimořádné události - požár, povodeň, zemětřesení ▪ první pomoc při mimořádných událostech ▪ celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci 		<p>Dokumentární film „Katka“</p>

8. ročník (sportovní třídy)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Respektuje vrstevnické vztahy a zná svou roli ve společnosti i sociální. ▪ Vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a psychickým zdravím, pečuje o zdraví své i okolí. ▪ Uplatňuje osvojené preventivní způsoby ochrany zdraví, zná správný jídelníček, uplatňuje zdravý životní styl. ▪ Uvědomuje si výhody plánovaného rodičovství, zná rizika promiskuity, je seznámen s druhy antikoncepce, je obeznámen s abnormálním sexuálním chováním. ▪ Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi, rozpozná je, uvědomuje si nebezpečnost asociálního chování, vlivu vrstevníků i sekt. ▪ Dokáže používat techniky proti stresu, zná také prevenci ▪ Dokáže adekvátně jednat s osobami handicapovanými, chápe jejich rovnocennost, uvědomuje si jejich odlišné potřeby. ▪ Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech a v případech potřeby poskytne adekvátní pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ▪ Vztahy a pravidla soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny, obci ▪ zodpovědnost za vlastní zdravý způsob života, pozitivní ovlivňování druhých, motivace sebe sama ▪ zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování poruchy příjmu potravy ▪ bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) ▪ preventivní a lékařská péče ▪ odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů ▪ civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče ▪ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích ▪ šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci ▪ manipulativní reklama a působení sekt ▪ cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování ▪ bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu ▪ ochrana člověka za mimořádných událostech – živelní pohromy, terorismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přátelství a láska ▪ Kam patřím? VO občanská společnost a škola ▪ Správný jídelníček PŘ péče o zdraví ▪ Beseda s lékařem PŘ ▪ péče o zdraví ▪ naučný film ▪ Antikoncepce sekty Me V kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti ▪ Žijí mezi námi Mu V národy etnika Katastrofy Mu V národy, etnika VO Člověk jako jedinec ▪ Umíme si poradit 	

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

- ▶ je realizována v 1. - 5. ročníku
- ▶ v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

▶ **Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:**

- ▶ *činnosti ovlivňující zdraví* - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- ▶ *činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností* - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, další pohybové činnosti
- ▶ *činnosti podporující pohybové učení* - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

▶ **Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována:**

MuV, MeV, MDV, VDO a OSV

▶ **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

▶ **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví;

Umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

▶ **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí, k prevenci úrazů, k řešení problémů v souvislosti s nespportovním chováním;

Dodáváme žákům sebedůvěru;

Podle potřeby žákům v činnostech pomáháme.

▶ **Kompetence komunikativní**

Vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;

Učíme je reagovat na základní povely a pokyny;

Vedeme žáky k organizaci jednoduchých pohybových soutěží, činností a jejich variant;

Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých;

Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci.

▶ **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky k jednání v duchu fair – play, k dodržování pravidel a označování přestupků k respektování opačného pohlaví, ke zvládnutí pohybových činností ve skupině;

Zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

▶ **Kompetence občanská**

Podílíme se na realizaci pravidelného pohybového režimu;

Vedeme žáky k ohleduplnosti a taktosti;

Umožňujeme, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků.

► **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě; Učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

1. - 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti; ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy; <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení; ▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích; 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ příprava ke sportovnímu výkonu (rozcvičení, protahovací a uvolňovací cviky) ▪ cvičení během dne ▪ správné držení těla a správné dýchání ▪ rozvoj forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <ul style="list-style-type: none"> ▪ hygiena při Tv (vhodné oblečení a obutí) ▪ bezpečnost při pohybových hrách (bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek) ▪ první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <i>pohybové hry s různým zaměřením</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ s využitím i netradičního náčiní (např. Slepá bába) ▪ průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá cvičení <p>základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akrobacie: průpravná cvičení, svalové napětí a uvolnění celého těla, kotoul vpřed, stoj na lopatkách 	<p>EV péče o zdraví, správná životospráva, první pomoc</p> <p>MeV zvládání základů týmové práce</p>	

1.-3. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přeskok: průprava pro odraz z trampolinky a můstku, skoky prosté odrazem snožmo z trampolinky a můstku, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolinky a můstku ▪ kladinka: chůze s dopomocí <p>cvičení s náčiním a na nářadí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ žebřiny, lavičky, plné míče, švihadlo, dlouhé lano, švédská bedna, šplh <p>rytmické cvičení pro děti s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření rytmu a melodie pohybem <p>průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přetahy a přetlaky <p>základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, rychlý běh 20-60 m, vytrvalostní běh až do 10 minut, základy nízkého a polovysokého startu, skok do dálky z místa a s rozběhem, hod míčkem <p>základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zákl. sport. hry: vybíjená, kopaná, manipulace s míčem-držení, přihrávka obouruč, jednoruč, nohou, chytání míče <p>turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohyb v terénu, vhodné oblečení, stravování a pití, zásady bezpečnosti a hygieny, základní dopravní a turist. značky, chůze v terénu do 8 km, chůze a běh po vyznačené trase 	<p>Šikula cup Soutěž ve šplhu</p> <p>Miss aerobic</p> <p>Atletický dvojboj a trojboj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ turnaj ve vybíjené ▪ turnaj v kopané <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah člověka k prostředí, péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí 	

1.-3. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na základní povely k osvojované činnosti a její organizaci; 	<p>plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní plavecká výuka: hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, dýchání do vody, splývání, základní plavecké dovednosti <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením ▪ smluvené povely, signály, znamení a gesta zásady jednání a chování (fair play) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ soutěž v plavání <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální vztahy, komunikace a rozhodování se v běžných a vypjatých situacích <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tolerance s příslušníky jiných národnostních a sociálních skupin 	

4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti; ▪ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením; ▪ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka; ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her; ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti; 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu ▪ vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport ▪ vhodné a nevhodné pohybové aktivity ▪ bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech (bazén) ▪ škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost ▪ ošetření větších poranění, přivolání lékaře <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohyb. dovedností <i>pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ variace her jednoho druhu, využití přírodního prostředí, náměty na vlastní přípravu náčiní ▪ průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá cvičení <p><i>základy gymnastiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akrobacie: průpravná cvičení, stoj na ruce s pomocí, kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad s využitím nakloněné plochy, akrobatické kombinace ▪ přeskok: přeskok 2-4 dílů bedny odrazem z trampolinky, roznožka našir, skrčka přes kozu, bednu našir ▪ kladinka: chůze bez dopomoci ▪ základní záchrana a pomoc při cvičení <p><i>cvičení s náčiním a na nářadí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ žebřiny, lavičky, plné míče, švihadlo, dlouhé lano, švédská bedna, šplh 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o zdraví, správná životospráva, první pomoc <p>Šikula cup Soutěž ve šplhu</p>	

4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
	<p><i>rytmické cvičení pro děti s hudbou</i></p> <ul style="list-style-type: none"> změny poloh, obměny tempa a rytmu, základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu <p><i>průpravné úpoly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> přetahy a přetlaky <p><i>základy atletiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> průpravná cvičení pro ovlivňování rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, běžecká abeceda, rychlý běh do 60 m, vytrvalý běh do 1000 m, běh v terénu do 15 min, nízký start z bloků, polovysoký start, skok daleký z rozběhu, skok vysoký, hod míčkem <p><i>základy sportovních her (zákl. sport. hry: přehazovaná, minibasket, miniházená, ringo, freesbey)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním (přihrávky rukou a nohou, chytání míče rukou a nohou, pohyb s míčem i bez, zastavení míče, vedení míče: driblinkem, nohou, střelba na koš, na branku) herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, základní organizace utkání <p><i>turistika a pobyt v přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pohyb v náročnějším terénu, vhodné oblečení, stravování a pití, zásady bezpečnosti a hygieny, čtení z mapy, chůze v terénu do 15 km, chůze a běh po vyznačené trase i podle mapy <p>plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> základní plavecká výuka: jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu 	<p>Miss aerobic</p> <p>Atletický trojboj</p> <p>Turnaj v přehazované Mac' Donald cup</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí, péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcích</p> <p>Soutěž v plavání</p>	

4. - 5. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pojmy spojené s novými činnostmi a prostředím ▪ základní zdroje informací o Tv a sportu (časopisy, knihy, televize, rozhlas, internet) ▪ organizace některých soutěží a činností, rozhodování ▪ sledování základních výkonů a jejich záznam ▪ ekologické chování při Tv a sportu ▪ základní údržba náčiní a částí sportovišť ▪ olympijské ideály a symboly 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální vztahy, komunikace a rozhodování se v běžných a ve vypjatých situacích <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tolerance a spolupráce s příslušníky jiných národnostních a sociálních skupin 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Žákům umožňuje poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i ostatních. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohyb. aktivitě.

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

Vzdělávací obsah je rozpracován do jednotlivých ročníků, dále je rozdělen do tematických bloků, které se meziročně opakují a postupně rozšiřují. Od 6. ročníku výuka probíhá odděleně. V rámci projektů školy může výuka žáků i na druhém stupni probíhat koedukovaně.

Předmět *Tělesná výchova* se vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. U žáků „sportovních tříd“ je hodinová dotace navýšena o 3 hodiny týdně. Do výuky je zařazen plavecký výcvik a bruslení. Předmět je v souladu se vzdělávacími prioritami školy podporován i v rámci různých školních projektů. „Sportovní třídy“ absolvují sportovní kurzy od 6.-9. ročníku. Běžné třídy v 7. ročníku absolvují lyžařský kurz.

Výuka je organizována ve dvou tělocvičnách v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: posilovna, venkovní hřiště a běžecká dráha, které jsou součástí areálu školy, sportovní hokejová hala a krytý plavecký bazén v Litoměřicích.

► **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu tělesná výchova:**

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich činnosti a dovednosti.

Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.

Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Průběžně rozšiřujeme svoji kvalifikaci dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy.

► **Kompetence k řešení problémů**

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Při (mimo) školních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Sami se učíme lépe, s rozumem, s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

► **Kompetence komunikativní**

Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků.

Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, řádu akcí mimo školu apod., umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.

Jdeme příkladem „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy i širší veřejností.

Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

► **Kompetence sociální a personální**

Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit.

Učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.

► **Kompetence občanské**

Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).

Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační).

Jsme vždy připraveni podat pomocnou ruku komukoliv z žáků.

► **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové prac. podmínky.

Učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže ▪ posoudí praktické jednání i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky,...) ▪ sestaví svůj pohybový režim ▪ používá základní cviky a sestavy pro různé účely ▪ samostatně se připraví na různou pohybovou činnost ▪ vytvoří si denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu ▪ pojmy osvojovaných činností ▪ základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ▪ zdravý životní styl, odmítání škodlivin 	<p>Bi – biorytmy VO – význam sportu pro zdravý životní styl</p> <p>M, F – měření tepové frekvence Ch – zdraví škodlivé látky</p>	

6. - 9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty organizuje soutěže, změří a zapíše výkony rozpozná a užívá základní startovní povely zvládá základy techniky aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů respektuje fair play jednání rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy her (kolektivní, individuální, síťové, pátkové atd.) – repertoár her ovládá základní pravidla a uplatňuje je provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště zvládá herní činnost jednotlivce a kombinace, uplatňuje je ve hře určí taktiku hry, dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně používá názvosloví ovládá záchranu a dopomoc provede kotoul vpřed a vzad do dřepu, stoj na rukou, přemet stranou, roznožku a skrčku přes náradí, výmyk, základní cviky na kladině sebereflektuje výkon zná zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem, zvládne základní aerobní cvičení s hudbou zná základní způsoby rozvoje pohyb. schopností samostatně a prakticky zvládne relaxační a kompenzační cvičení 	<p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmy olympijské disciplíny základní pravidla atletických disciplín základy techniky disciplín průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod, vrh základy evidence výkonů <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pravidla sportovních her základní principy řízení a rozhodování her, herní role a funkce příprava a organizace utkání bezpečnost při hrách, radost ze hry, prožitek, spolupráce sportovní hry: volejbal, basketbal, ringo, fotbal, softbal <p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> názvosloví cvičebních poloh a postojů záchrana, dopomoc akrobacie, přeskok, hrazda, kladina samostatné hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika, technika a estetika pohybu rozvoj pohybových schopností – ohebnost, koordinace, síla, rychlost relaxační a kompenzační cvičení 	<p>D, M, F, Ch</p> <p>PŘ – stavba lidského těla Hv – cvičení s hudbou</p>	

6. - 9. ročník (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí zdravotní a regenerační význam plavání ▪ plave dvěma plaveckými způsoby, zvládne startovní skok a obrátku ▪ předvede záchranu tonoucího <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost ▪ provede ošetření bruslí ▪ ukáže základní prvky ▪ předvede první pomoc při úrazu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost ▪ provede ošetření výstroje a výzbroje ▪ ukáže základní prvky ▪ předvede první pomoc při úrazu 	<p>PLAVÁNÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam plavání pro zdraví a regeneraci ▪ základní plavecké způsoby, startovní skok, obrátka ▪ záchrana tonoucího <p>BRUSLENÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení sportu na ledě ▪ ošetření bruslí a bot ▪ základní prvky – jízda vpřed, vzad, obraty, změna směru, zastavení ▪ první pomoc <p>LYŽOVÁNÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení sportu na horách ▪ ošetření výstroje a výzbroje ▪ základní prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk ▪ způsoby záchrany a přivolání pomoci 	<p>Rozšiřující učivo (dle možností školy)</p> <p>Rozšiřující učivo (dle možností školy)</p> <p>Lyžařský kurz</p>	

6. - 9. třída - plavání (sportovní třída)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v areálu sportoviště, adekvátně reaguje při úrazu, unavení/ tonutí spolužáka ▪ dodržuje pravidla komunikace v bazénu, dbá instrukcí vyučujícího ▪ bez větších obtíží odolává, netypickému vnějšímu prostředí, orientuje se v prostoru i pod vodou ▪ zvládá úspěšně splývat v různých polohách, činnost, kombinuje s nádechem a následovně výdechem do vody ▪ úspěšně provádí ve splývavé poloze symetrický pohyb dolních končetin dle správné techniky ▪ provádí souměrně a technicky správně pohyb pažemi, pohyb spojuje s nádechem a následovně s výdechem do vody ▪ provádí technicky správně startovní skok z bloku, úspěšně navazuje první tempo pouze pažemi (s připažením) a dále komplexním plaveckým pohybem ▪ úspěšně provede technicky vydařenou obrátku bez výrazného zpomalení (zastavení) ▪ úspěšně provádí ve splývavé poloze rytmický asymetrický pohyb dolních končetin vycházející z kyčelního kloubu dle správné techniky ▪ provádí asymetrický technicky správný pohyb pažemi, pohyb spojuje s nádechem a následovně s výdechem do vody ▪ provede technicky správně startovní skok z bloku (po skoku splývavá poloha s prací dolních končetin) a úspěšně naváže plaveckým způsobem ▪ úspěšně provede technicky vydařenou obrátku bez výrazného zpomalení (zastavení) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hygiena a základy bezpečného chování v bazénu, signály a komunikace v bazénu ▪ Průpravná cvičení pro orientaci ve vodě i pod vodou ▪ Splývání, výdechy do vody ▪ Způsob - „prsa“ (kop, tempo paží, startovní, skok, obrátka) ▪ Způsob - „kraul“ (kop, tempo pažemi, startovní skok, obrátka) 	<p>PŘ, VZ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdraví člověka ▪ hygiena ▪ základy první pomoci ▪ lidské tělo 	

6. - 9. třída - plavání (sportovní třída)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úspěšně provádí ve splývavé poloze rytmický asymetrický pohyb dolních končetin vycházející z koleního kloubu dle správné techniky, udržuje správné postavení pánve v prodloužení páteře (ne vysazeno) ▪ provádí asymetrický technicky správný pohyb pažemi, udržuje správné postavení hlavy v mírném záklonu ▪ je schopen odstartovat ze starovací polohy ▪ úspěšně provede technicky vdařenou obrátku bez výrazného zpomalení (zastaven) ▪ je schopen (ve dvojici) dle dané situace rozhodnout se a poskytnout dopomoc unavenému plavci ▪ umí použít základní techniky záchrany a první pomoci ▪ uplave alespoň 15 m pod vodou ▪ potopí se a vyloví předmět 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Způsob – znak (kop, tempo pažemi, startovní skok, obrátka) ▪ Dopomoc unavenému plavci, záchrana ▪ Plavání pod vodou, lovení předmětů 		

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu pro I.stupeň

Vyučovací předmět Člověk a svět práce vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět cíleně vede žáky ke zdokonalení vlastních pracovních dovedností a návyků. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do kontaktu s lidskou činností a technikou.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a nástroji, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní výkon svůj i skupiny. Při všech činnostech jsou vedeni k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci.

► **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Vzdělávací obsah je zpracován do tematických bloků pro 1. - 3. ročník a 4. - 5. ročník, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují. Výuka probíhá celotřídně, využívá spolupráce žáků ve dvojicích i skupině.

Předmět Pracovní činnost se vyučuje jako povinný předmět v základní 1 hodinové dotaci týdně.

Výuka je organizována ve třídách školy. Využívá se také odborných učeben: keramické a grafické dílny. Do výuky je zařazena také práce na školním pozemku.

► **Výchovné a vzdělávací strategie**

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k využívání efektivních pracovních postupů a metod, osvojování si pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, používání vhodných nástrojů a pomůcek;

Učíme žáky plánovat a organizovat vlastní práci i práci druhých;

Poskytujeme žákům dostatek příkladů využití předmětu v jejich budoucím praktickém životě.

► **Kompetence k řešení problémů**

Podporujeme spolupráci mezi žáky;

Povzbuzujeme žáky při tvorbě nových pracovních postupů a kreativitě při práci, využívání vlastních zkušeností k řešení praktických problémů, hledání nových postupů, které jim usnadní práci.

► **Kompetence komunikativní**

Klademe důraz na „kulturní“ způsob vyjadřování;

Poskytujeme žákům přesné informace;

Vedeme je k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti práce a hygieny při práci;

Učíme žáky naslouchat názorům jiných lidí, rozumět poskytnutým slovním návodom k práci.

► **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky ke spolupráci a respektu k práci druhých;

Učíme je vést skupinu a rozdělit činnosti, aktivně spolupracovat ve dvojici, ve skupině, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

► **Kompetence občanské**

Rozvíjíme kreativitu, fantazii žáků;

Vedeme žáky k šetrnému zacházení s materiály, využíváme recyklovaných materiálů;

Seznamujeme žáky s tradicemi své země;

Učíme žáky respektovat školní řád a dodržovat své povinnosti při přípravě pomůcek, snažit se sám tvořivě myslet, zapojovat se do akcí školy, připravovat práce na výstavy apod.

► **Kompetence pracovní**

Dbáme na pečlivost a čistotu provedení práce;

Povzbuzujeme žáky k využití všech dovedností, které již získali;

Učíme žáky používat správným způsobem nástroje a pomůcky, vytvářet kvalitní práce na základě již získaných zkušeností a dovedností.

1. - 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří jednoduchými pracovními postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ▪ pracuje podle slovního návodu, předlohy <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi; <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování ▪ pečuje o nenáročné rostliny; <ul style="list-style-type: none"> ▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování; ▪ chová se vhodně při stolování. 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti materiálu (přírodní, modelovací hmota, textil, papír, kůže) ▪ pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití (nůžky, šablona) ▪ jednoduché pracovní postupy (skládání, přehýbání, stříhání, lepení, práce se šablonou- ▪ dodržení pracovního postupu, organizace práce) ▪ lidové tradice – vánoce, velikonoce <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plošné a prostorové stavebnice (puzzle, LEGO, CHEVA)-práce s předlohou <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, světlo, vlaha, teplo) ▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, zelenina) ▪ pěstování pokojových rostlin <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní vybavení kuchyně (kuchyňské náčiní, pomůcky) ▪ výběr a skladování potravin (trvanlivé, s krátkou trvanlivostí) ▪ jednoduchá úprava stolu (oběd, narozeninová nebo vánoční tabule) ▪ pravidla správného stolování, slušné chování při jídle 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj smyslového vnímání, kreativity <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímavý přístup k přírodě, estetika prostředí <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání zvyků různých etnik <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah k domovu, vlasti, tradicím <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj pozornosti a soustředění <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mediální vzory využité v praxi <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ důsledky lidského chování na okolí a prostředí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupráce se členy skupiny <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdravý životní styl, zdroje výživy 	

4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu; ▪ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ▪ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k použitému materiálu ▪ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ poskytne první pomoc při úrazu ▪ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ▪ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu; ▪ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ▪ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny; ▪ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní; ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu; ▪ orientuje se v základním vybavení kuchyně; ▪ připraví samostatně jednoduchý pokrm; ▪ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování; ▪ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni; 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti materiálu (přírodní, papír, karton, recyklovaný materiál, dřevo, textil, keramická hlína, drát) ▪ pracovní pomůcky a nástroje (nůžky, tavná pistole, řezák, kleště), jejich funkce a využití ▪ jednoduché pracovní operace a postupy ▪ lepení tavnou pistolí, ohýbání, stříhání, řezání ▪ lidové zvyky – vánoce, velikonoce, masopust, posvícení, májka <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s prostorovou a plošnou stavebnicí (hlavolamy, LEGO, Merkur) ▪ práce s návodem, jednoduchým náčrtem, plánkem <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin (hnojivo, závlivka), osivo - pěstování rostlin ze semen a sazenic (léčivky, koření, zelenina, okrasné rostliny) ▪ jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie ▪ práce se základním nářadím (lopatka, hrábě, motyčka) <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní vybavení kuchyně (náčiní, pomůcky, bezpečnost práce s nožem) ▪ výběr, nákup, skladování a úprava potravin (trvanlivé a netrvanlivé potraviny) ▪ zásady zdravé výživy, příprava jednoduchých jídel ▪ jednoduchá úprava stolu (slavnostní tabule ▪ zdobení stolu ke sváteční příležitosti) ▪ pravidla správného stolování-technika v kuchyni – historie a význam (lednice, mixér, sporák) 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj smyslového vnímání a kreativity ▪ uvědomění si hodnoty spolupráce <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímání estetických hodnot prostředí <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ technologické možnosti a jejich využití <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ problémy a souvislosti v chování všech lidí světa <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomování si podmínek života a jejich ohrožování <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace, verbální i neverbální sdělování, komunikativní dovednosti 	

Charakteristika vyučovacího předmětu - II.stupeň

Výuka svými formami, vymezeným učivem, využíváním znalostí z jiných oblastí vzdělávání, ale i zkušenostmi získanými v běžném životě umožňuje žákům vytvořit nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v životě a zároveň ovlivňuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Vybaví žáky znalostmi souvisejícími s jejich budoucím uplatněním ve světě práce.

Obsahové, časové a organizační vymezení

► Okruh Pěstitelské práce, chovatelství:

- základní podmínky pro pěstování
- zelenina
- okrasné rostliny
- ovocné rostliny
- léčivé rostliny
- chov drobných zvířat

► Okruh Design a konstruování:

- stavebnice (konstrukční, elektronické, elektrotechnické)
- sestavování modelů
- montáž a demontáž
- tvorba konstrukčních prvků
- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

► Okruh Provoz a údržba domácnosti:

- finance, provoz a údržba domácnosti
- ekonomika domácnosti, příjmy, výdaje, platby, úspory
- úklid domácnosti, postupy, prostředky
- ekologická likvidace, prostředky a jejich dopad na život.prostředí
- elektrotechnika v domácnosti, elektronika, spotřebiče

► Okruh Příprava pokrmů:

- kuchyně, vybavení, čistota, pořádek, hygiena, bezpečnost
- potraviny, výběr, nákup, skladování, jídelniček
- příprava pokrmů, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- úprava stolu a stolování, prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky

► Okruh Práce s laboratorní technikou:

- laboratorní postupy a metody
- laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
- zpracovávání protokolů o průběhu a výsledcích experimentální práce

► Vzdělávací obsah je rozvržen do jednotlivých ročníků II.stupně podle okruhů:

Tematický okruh **Pěstitelské práce** se vyučuje jako povinný předmět v základní 1 hodinové dotaci týdně v 6.ročníku v I. pololetí. Ve II. pololetí je pak realizován předmět **Design a konstruování**, taktéž s 1 hodinovou dotací týdně.

Tematický okruh **Příprava pokrmů** je vyučován v 8.ročníku 1 hod.týdně během I.pololetí a během II. pololetí je vyučován předmět **Provoz a údržba domácnosti**.

V 9.ročníku s 1 hodinovou dotací týdně je během I. i II. pololetí realizován tematický okruh **Práce s laboratorní technikou**.

V 8. a 9. ročníku je vyučován tematický okruh **Člověk a svět práce** současně s ostatními okruhy.

Tematický okruh **Využití digitálních technologií** je integrován do předmětu Informatika a vyučuje se v 8. a 9. ročníku.

Výuka je organizována podle zaměření obsahu učiva v areálu školy, skleníku, ovocnářském sadu, laboratoři, počítačových učebnách a kmenových třídách.

► **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Člověk a svět práce:**

Všechny okruhy přispívají k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

► **Kompetence k učení**

Vedeme žáky k aktivnímu osvojení znalostí a aplikací;
Učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich činnosti a dovednosti;
Uplatňujeme individuální přístup;
Upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě.

► **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k vytvoření pracovních pravidel a určitému systému;
Včíme je poznávat různé obory lidské činnosti;
Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení.

► **Kompetence k řešení problému**

Vedeme žáky v postupu od jednoduchých problémů ke složitějším;
Dbáme na dobrou orientaci v problému;
Vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit neúspěchem.

► **Kompetence komunikativní**

Dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru;
Učíme žáky naslouchat ostatním spolužákům;
Využíváme možnosti o názorech diskutovat a respektovat se navzájem;
Vedeme žáky ke kultivovanému a správnému vyjadřování.

► **Kompetence sociální a personální**

Stanovíme pravidla pro práci ve skupinách;
Dbáme, aby se žáci učili vzájemné toleranci;
Vedeme žáky k sebeúctě a sebedůvěře.

► **Kompetence občanská**

Vedeme žáky ke vzájemnému slušnému chování;
Seznamujeme je s pravidly a učí je znát práva a povinnosti;
Vedeme je k ochraně životního prostředí;
Vedeme je k úctě ke každé dobře vykonané práci.

6. ročník - pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ▪ dodržuje technologickou kázeň, bezpečnost při práci a hygienické zásady při práci ▪ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy nářadí ▪ bezpečnost práce ▪ první pomoc při úrazu při práci na zahradě ▪ půda a její zpracování, pletí okopávání <p>Okrasné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání základních druhů ▪ základy ošetřování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přednáška o první pomoci <p>Z – typy a druhy půdy EV – základní podmínky života PŘ – biologie rostlin a živočichů Projekt - Pěstujeme okrasné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sbírka semen 	<p>pozemek pozemek laboratoř laboratoř</p>

6. ročník - pěstitelské práce (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ▪ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ▪ projevuje pozitivní vztah k životnímu prostředí ▪ prokáže základní znalost zásad při pěstování a ošetřování ovocných stromů 	<p>zelenina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy ▪ osivo (klíčivost) ▪ sadba (rajčata, papriky) ▪ podmínky a zásady pěstování ▪ pěstování vybraného druhu zeleniny (podle zájmu dětí) <p>domácí mazlíčci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kočky, psi, hlodavci, plazi <p>okrasné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování, množení vybraných zástupců ▪ využití v interiéru a exteriéru ▪ jednoduché aranžování ▪ léčivé rostliny, koření <p>ovocné stromy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání základních druhů ▪ způsob pěstování a ošetřování (řez) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o školní pozemek <p>PR – neživá příroda, biologie rostlin EV – základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o květiny ve třídě a ve škole ▪ výstava Zahrada Čech ▪ časopisy <p>VZ – péče o vlastní zdraví, drogy, alergie PR – rostliny jako drogy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování vybraného druhu ▪ práce ve školním sadu 	<p>laboratoř skleník</p> <p>pozemek</p> <p>referát</p>

6. ročník - design a konstruování

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví podle návodu, náčrtu, plánu nebo jednoduchého programu daný model ▪ navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří, popřípadě porovná jejich funkčnost, stabilitu nebo jiné vlastnosti ▪ provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů nebo zařízení ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ návod, předloha, schéma, plán nebo jednoduchý program ▪ stavebnice (elektrotechnická, konstrukční – montáž a demontáž) 	<p>F - elektrický obvod těžiště demonstrační pokusy - různá témata M - Geometrie síť těles</p>	

8. ročník - příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<p>Kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> úpravy pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů <p>Potraviny</p> <ul style="list-style-type: none"> jejich výběr, nákup, skladování, základní skupiny potravin <p>Sestavování jídelničky</p> <p>Úprava stolu a stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole běžné úrazy v kuchyni a jejich ošetření (řezné rány, popáleniny) příprava pokrmů, obsluha a stolování (kuchař - číšník) 	<p>PŘ (základní složky potravy – trávení – vliv na fungování organismu) CH (chemické složení látek) Ev (odpady)</p> <p>VkZ (zásady zdravé výživy)</p> <p>OSV (komunikace, spolupráce, sebepoznání, sebekontrola) MeV (plánování, stanovení si cíle, časový harmonogram) V (estetická výchova) VZ (první pomoc)</p>	

8. ročník - provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů 	<p>Finance domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> (rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní styk, ekonomika domácnosti) <p>Úklid domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> postupy při něm <p>Údržba oděvů a textilií</p> <ul style="list-style-type: none"> prostředky pro úklid domácnosti a jejich dopad na životní prostředí <p>Odpad a jeho ekologická likvidace</p>	<p>M (finanční matematika) OSV (komunikace, spolupráce)</p> <p>CH (chemické složení látek)</p> <p>EV (odpady)</p>	

8. ročník - provoz a údržba domácnosti (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby ▪ provádí drobnou domácí údržbu ▪ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<p>elektrické spotřebiče v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – jejich funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba ▪ bezpečnost a ekonomika jejich provozu ▪ nebezpečí úrazu elektrickým proudem ▪ první pomoc při běžných úrazech ▪ údržba elektrospotřebičů (elektrotechnik), ekonomika domácnosti (ekonom) 	<p>Čj (čtení a porozumění textu)</p> <p>F (elektrika, elektrický proud)</p> <p>VZ (první pomoc)</p> <p>OSV (sebepoznání a sebepojetí)</p>	

9. ročník - práce s laboratorní technikou

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů 	<p>základní laboratorní postupy a metody</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ filtrace, destilace, papírová chromatografie, titrace, polymerace, sublimace, koroze, elektrolyza, krystalizace, esterifikace, redoxní reakce, alkoholové kvašení, přímá syntéza, důkazy přítomnosti prvků ve sloučeninách, tvarování skla, denaturace bílkovin, reakce s plyny, vážení, měření <p>základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ váhy, teploměr, lihový kahan, hořlaviny, elektrolyzér, laboratorní sklo, destilační aparatura, filtrační aparatura, titrační aparatura 	<p>CH (laboratorní přístroje, pomůcky, nádobí, reakce)</p> <p>F (fyzikální veličiny, výpočty, fyzikální jednotky)</p> <p>OSV (spolupráce v týmu, kreativita)</p> <p>OSV (spolupráce v týmu, stanovení cíle, kreativita)</p>	

9. ročník - práce s laboratorní technikou (dokončení)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ▪ vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ▪ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ▪ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<p>zásady a pravidla tvorby protokolu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracování a porozumění textu v odborné literatuře, vyhledávání základních a podstatných informací pro provedení práce z webových stránek ▪ výklad a ověření znalostí laboratorního řádu, pravidla bezpečnosti práce v laboratoři ▪ ošetření běžných úrazů (řezné rány, úraz elektrickým proudem, spálenina, opařenina, úraz oka, poleptání) ▪ trh práce 	<p>MeV práce v týmu, zpracování informací</p> <p>EV ochrana životního prostředí, vliv chemických látek na životní prostředí</p> <p>VZ základy první pomoci</p>	

8. - 9. ročník - člověk a svět práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí schopnost realistického sebehodnocení a hodnocení druhých lidí ▪ se učí poznávat vlastní přednosti a určovat přiměřené nároky sám na sebe ▪ se učí sám se rozhodovat a nést důsledky svého rozhodování ▪ se zamýšlí nad různými způsoby dosahování cílů a nachází účinné strategie vedoucí k jejich naplnění ▪ si uvědomí nevyhnutelnost změn v životě ▪ získá přehled o nabídkách vzdělání, profesní přípravy a zaměstnání ▪ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ▪ naučí se vyhledávat, třídít a správně využívat potřebné informace ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ▪ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ▪ by si měl uvědomit jak čelit profesní diskriminaci ▪ si uvědomí, co od něho potenciální zaměstnavatelé mohou očekávat ▪ získá představu o reálné možnosti uplatnění absolventů ZŠ, OU, SŠ 	<p>Sebepoznání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání silných stránek osobnosti ▪ typologie osobnosti ▪ osobnostní zvláštnosti a vývoj, sebeorganizace, psychohygiena, komunikace <p>Rozhodování</p> <p>Akční plánování</p> <p>Adaptace na životní změny</p> <p>Možnosti absolventa ZŠ</p> <p>Informační základna pro volbu povolání</p> <p>Orientace v důležitých profesních informacích</p> <p>Trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, <p>Rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Svět práce a dospělosti</p> <p>Zaměstnání</p> <p>Podnikání</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Matematika - čtení grafů a tabulek, statistické informace</p> <p>Zeměpis - rozmístění hosp. činnosti v regionech, ČR a EU</p> <p>Umění a kultura - umělecké činnosti - rozvíjení specifických dovedností žáků = ovlivnění výběru profese</p>	<p>Formy poskytování informací:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tištěné příručky ▪ informační letáky ▪ katalogy firem ▪ PC programy pro volbu vzdělávání ▪ internetové služby Integrovaný systém typových pozic ▪ přílohy některých periodik (UN, MFD)

5.10 Doplnující vzdělávací obory

5.10.1 KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

► **Obsahové, časové a organizační vymezení:**

Anglický jazyk – konverzace bude vyučován v 8. ročníku pro sportovní třídy a v 9. ročníku pro všechny třídy jako povinně volitelný předmět s dispozicí 1 hodina týdně.

Bude se vyučovat ve skupinách podle zvoleného hlavního jazyka, žáci budou pracovat ve stejné skupině jako na vyučovací předmět anglický jazyk. Výuka bude probíhat ve třídě, v jazykové a počítačové učebně.

► **Obsah učiva:**

běžné každodenní situace (pozdravy, přivítání, prosba a poděkování, žádost o pomoc nebo informaci, přání, gratulace, souhlas, nesouhlas, setkání, rozhovor, společenský program, rozloučení) gratulace, souhlas, nesouhlas, setkání, rozhovor, společenský program, rozloučení)

- základní vztahy (existenciální, prostorové, časové, kvalitativní, kvantitativní)
- tematické okruhy - domov, rodina, škola, město, volný čas, zájmy a sporty, počasí, zdraví, stravování, oblékání, nákupy, cestování, zvířata, ČR, anglicky mluvící země, Evropa
- slovní zásoba a tvoření slov
- procvičování gramatických struktur a typů vět
- procvičování mluvní obratnosti a pohotovosti

► **Organizace výuky:**

Vzhledem k tomu, že předmět Anglický jazyk – konverzace navazuje na předmět anglický jazyk, má za úkol prohlubovat již získané znalosti a jejich uplatnění v běžném životě. Učivo je zaměřeno na osvojování a prohlubování komunikačních technik, vhodného chování a reakcí na podnět, rozehrávání dialogů a situací, které je možno využít v budoucích reálných situacích.

Vyučující využívá práce ve dvojicích a ve skupinách, video a audioprojekce, setkání s rodilými mluvčími, diskuze a dialogu, situační hry a představy. Je nápomocen při získávání sebedůvěry, při vyjadřování a upevňování správných mluvních vazeb.

► **Formy a metody práce:**

- situační a dialogové hry, dramatické techniky
- vyhledávání informací v textu a v médiích
- dialog, rozhovor, diskuse
- práce s dvojjazyčnými slovníky a příručkami
- vytváření projektových a skupinových úkolů
- navozování konverzačních situací
- hádanky, kvízy, křížovky a doplňovačky
- poslech nebo videoprojekce s překladem
- vytváření vlastních výukových pomůcek
- ukázky ze života v jiných zemích (text, média, osobní zkušenost, rodilý mluvčí)

► **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

► **Kompetence k učení**

Upevňujeme získané poznatky;

Korigujeme správnou výslovnost;

Využíváme vhodných metod k usnadnění učení a snazšímu pochopení;

Rozvíjíme schopnost žáka samostatně se učit.

- ▶ **Kompetence komunikativní**
Cítilivě rozvíjíme mluvní pohotovost jednotlivých žáků podle jejich schopností;
Učíme různým možnostem komunikace v konkrétních situacích;
Rozehráváme modelové situace;
Kontrolujeme správnost dialogů, rozhovorů a diskuzí.
- ▶ **Kompetence pracovní**
Vytváříme vhodné modely situací, pracovní listy a další materiály potřebné k výuce;
Vedeme žáka k praktičnosti a seberealizaci.
- ▶ **Kompetence sociální a personální**
Podporujeme sebedůvěru a individualitu žáků;
Sledujeme interpersonální vztahy v kolektivu;
Upevňujeme a rozšiřujeme znalosti o jiných národech a etnických skupinách;
Seznamujeme žáky s odlišností chování, jednání a komunikace v různých zemích.
- ▶ **Kompetence k řešení problému**
Vedeme žáka k hledání několika řešení, usnadňujeme mu volbu;
Vyberáme vhodná témata k řešení;
Rozkrýváme problémy od jednodušších k složitějším;
Provádíme s žáky analýzu problému a hodnotíme výsledná řešení.
- ▶ **Kompetence občanské**
Pomáháme při hledání informací a jejich zpracování;
Upevňujeme kultivovanost projevu žáka;
Zprostředkováváme setkání žáků s rodilými mluvčími;
Informujeme o životě v jiných zemích.

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže bez obtíží používat dvojjazyčný slovník; ▪ umí vyhledat potřebná slovíčka ve slovníku v počítači; ▪ dokáže se soustředit na středně těžký poslech; ▪ překládá poslech za pomoci textu; ▪ dokáže sám sebe představit a několik minut o sobě plynule hovořit; ▪ umí sestavit vyprávění o své rodině, zálibách, zážitcích; ▪ popíše vlastní nebo oblíbené zvíře; ▪ zvládne po dobu několika minut udržovat konverzaci s vrstevníkem na jednoduchá témata; ▪ umí odpovědět na položené otázky; ▪ popíše jednoduchým způsobem cestu na určité místo; ▪ vypráví o shlédnutém filmu nebo představení. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ procvičování překladu bez slovníku i s ním ▪ vyhledávání informací na cizojazyčných stránkách na internetu ▪ otázky a odpovědi ▪ mluvní pohotovost v jednodušších situacích ▪ podrobnější slovíčka k tématům ▪ správná výslovnost ▪ trénink sluchové analýzy textu ▪ rozehrávání jednodušších scén a dialogů 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezilidské vztahy, komunikace a spolupráce <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazyk jako činitel národního společenství <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazyky v Evropském společenství (jak se domluvíme v Evropě) <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interkulturní komunikace, poznávání jiných národů a jejich zemí <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využití multimédií ve vlastní práci, práce s cizojazyčnými stránkami a texty <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prostředí okolo nás 	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipřed. vztahy, projekty	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ plynule hovoří o méně běžných tématech ▪ stylizuje pohádku, povídku nebo příběh ▪ dokáže vytvořit učební pomůcku pro mladší spolužáky ▪ vede dialog a diskusi a dokáže se držet tématu ▪ odpovídá na kladené otázky rozvitými větami nebo souvětími ▪ popíše bez přípravy svůj běžný den ▪ překládá přiměřeně obtížné texty bez slovníku ▪ dokáže z věty odvodit smysl neznámého slovíčka ▪ vyjádří svá přání ohledně budoucího vzdělávání, profese a životních plánů ▪ rozumí anglicky mluvenému filmu aniž by předem znal jeho obsah ▪ sestaví návod, popis činnosti nebo plán cesty ▪ vhodně reaguje při slavnostních příležitostech (vánoce, velikonoce, narozeniny apod.) ▪ sestaví jednoduchou báseň 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s cizojazyčnou literaturou ▪ vytváření vlastní prezentace v cizím jazyce ▪ písemná a internetová komunikace se zahraničním přítelem/přítelkyní ▪ rozehrávání náročnějších scén a dialogů ▪ vnímání názorů a argumentů druhým a jejich porovnávání se svými ▪ vyjádření tužeb, přání, plánů ▪ získávání sebedůvěry při komunikaci ▪ práce s jazykovými příručkami ▪ výpisy a výtahy z neznámého textu ▪ pochopení a analýza textu, poslechu, filmu ▪ sociokulturní chování v cizích zemích ▪ kultura dalších zemí 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace, spolupráce, akceptace druhých lidí <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastní rozvoj jako součást rozvoje státu <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturněhistorické kořeny Evropy <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace s odlišnými národy, etniky, společnostmi, znalost a akceptace rozdílnosti kultur jako prostředek odstranění rasismu a xenofobie <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba multimediálního sdělení, práce s cizojazyčným materiálem, tvorba vlastní prezentace 	

Hodnocení žáků

OBECNÉ ZÁSADY A PRAVIDLA HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků a klasifikační řád vycházejí ze zákona č.561/2004 Sb., školského zákona a vyhlášky č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáka motivující. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky.

► Hodnocení by mělo být:

- ▶ jednoznačné
- ▶ srozumitelné
- ▶ srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- ▶ věcné
- ▶ všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů, formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, v individuálních případech je možné použít slovní hodnocení.

U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

► Sebehodnocení žáků:

Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány.

Součástí obecného hodnocení je i chování žáka.

ZÁKLADNÍ KRITÉRIA HODNOCENÍ, FORMY A METODY OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ

► Kritéria hodnocení

- ▶ Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem žáka
- ▶ schopnost řešit problémové situace
- ▶ úroveň komunikačních dovedností
- ▶ schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- ▶ změny v chování, postojích a dovednostech
- ▶ míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

► Formy a metody ověřování vědomostí a dovedností žáků

- ▶ písemné práce, testy, diktáty, cvičení...
- ▶ ústní zkoušení a mluvený projev
- ▶ zpracování referátů a prací k danému tématu
- ▶ úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- ▶ modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...
- ▶ výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce...

- ▶ projektové a skupinové práce
- ▶ soustavné diagnostické pozorování žáka
- ▶ týdenní školy v přírodě
- ▶ vědomostní a dovednostní testy Cermat pro 5. a 9. ročníky

ZPŮSOBY HODNOCENÍ

▶ **Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:**

- ▶ 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 - nedostatečný

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.

Kriteria hodnocení jsou stanovena zvlášť pro I. i pro II. stupeň a zvlášť pro předměty naukového zaměření a pro předměty s převahou výchovného zaměření

KRITÉRIA HODNOCENÍ

▶ **Hodnocení a klasifikace (1. stupeň)**

A) V předmětech s převahou naukového zaměření (Čj, Ma, CJ, Člověk a jeho svět)

▶ **Stupeň 1 (výborný)**

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Dokáže se přizpůsobit všem formám vyučování. Je vždy schopen sebekontroly, sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Dokáže pracovat s informací a samostatně studovat vhodné texty – učit se. Dokáže pracovat s chybou – detekce a její korekce.

▶ **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Dokáže se učit s malou dopomocí. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

▶ **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný. Jeho projev je často ovlivněn okolím. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

▶ **Stupeň 4 (dostatečný)**

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný, málo pohotový. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti, není schopen si zorganizovat vlastní

práci. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní, jeho působení není příliš přínosné. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

► **Stupeň 5 (nedostatečný)**

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení, pílí, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Nedovede pracovat s informacemi, ani je vyhledávat. Nedovede se samostatně učit. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

► **Hodnocení a klasifikace (1. stupeň)**

B. Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření (Vv, Hv, Tv, PČ)

► **Stupeň 1 (výborný)**

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procitěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

► **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

► **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový, občas i pasivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

► **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý, často pasivní. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

► **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci, čímž ji druhým často znemožňuje.

► **Hodnocení a klasifikace (2. stupeň)**

A. V předmětech s převahou naukového zaměření (Čj, Ma, AJ, F, CH, PŘ, D, Z, Výchova k občanství)

► **Stupeň 1 (výborný)**

Ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a zákonitosti, uceleně a přesně spojuje poznatky z různých naukově vzdělávacích oblastí, je schopen je aplikovat v praxi a uplatňovat je v řešení zadaných úkolů, chápe vztahy mezi nimi, jeho ústní a písemný projev je přesný, výstižný, obsahově správný, samostatný. Je schopen samostatně řešit problémy a obhajovat svá řešení. Je schopen samostatně studovat. Aktivně se zapojuje do vyučování, je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních.

- ▶ **Stupeň 2 (chvalitebný)**
Ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně a přesně, je schopen s menší pomocí je uplatňovat při řešení zadaných úkolů, s menšími obtížemi popisuje poznatky z různých n. v. oblastí, chápe vztahy mezi nimi s menšími chybami, v ústním a písemném projevu se vyskytují menší nedostatky. Problémy řeší převážně samostatně. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků.
 - ▶ **Stupeň 3 (dobrý)**
Ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a zákonitosti s drobnými mezerami. S pomocí učitele je schopen získané poznatky uplatňovat při řešení zadaných problémů. Podstatnější nepřesnosti a chyby je schopen za pomocí učitele korigovat. V propojování získaných poznatků z n.v. oblastí se dopouští chyb. V ústním a písemném projevu mívá nedostatky v přesnosti a výstižnosti. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků.
 - ▶ **Stupeň 4 (dostatečný)**
Ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a zákonitosti s závažnými mezerami. V jejich uplatňování se objeví podstatné chyby. Jenom s pomocí učitele je schopen získané poznatky uplatňovat při řešení zadaných problémů. Je nesamostatný, málo tvořivý. Není schopen samostatně propojovat získané poznatky. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Většinou není schopen objektivně hodnotit sebe a ostatní.
 - ▶ **Stupeň 5 (nedostatečný)**
Neovládá většinu požadovaných faktů, pojmů, definic a zákonitostí. V jejich uplatňování převažují velmi závažné chyby. Ani s pomocí učitele není schopen získané poznatky uplatňovat při řešení zadaných problémů. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V jeho ústním projevu se objevují velmi závažné chyby. Není schopen správného sebehodnocení a hodnocení ostatních.
- ▶ **Hodnocení a klasifikace (2. stupeň)**
B. Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření (Inf, Vv, Hv, Tv, Pč, Výchova ke zdraví)
- ▶ **Stupeň 1 (výborný)**
Žák je v činnostech velmi aktivní .Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procitěný, v hudební, branné a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.
 - ▶ **Stupeň 2 (chvalitebný)**
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.
 - ▶ **Stupeň 3 (dobrý)**
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.
 - ▶ **Stupeň 5 (nedostatečný)**
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

► **Hodnocení a klasifikace žáků se spec. vzdělávacími potřebami**

Hodnocení se řídí vyhláškou č.73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrováni na základě doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost rodičů mohou být žáci hodnoceni slovně.

A. V předmětech s převahou naukového zaměření

► **Stupeň 1 (výborný)**

Ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky. Jeho myšlení je pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, pracuje spolehlivě s upraveným textem. Uvědoměle a aktivně se podílí na práci v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů, vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně. Umí a používá kompenzační pomůcky. Po vysvětlení práce pracuje vždy samostatně

► **Stupeň 2 (chvalitebný)**

V podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky, myslí logicky správně, je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty, pracuje spolehlivě s upraveným textem. Pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné, vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně. Je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Umí a dovede použít kompenzační pomůcky. Po vysvětlení práce učitelem pracuje zpravidla samostatně.

► **Stupeň 3 (dobrý)**

Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. Myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. Je schopen studovat vhodné texty s dopomocí učitele, pracuje s menšími problémy s upraveným textem. Pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné, vyjadřuje se obtížně a nepřesně. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele. Dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele, nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

► **Stupeň 4 (dostatečný)**

Má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. V myšlení se vyskytují závažné chyby, je nesamostatný v práci s vhodnými texty, má velké obtíže při práci s upraveným textem. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Práce v týmu se pouze účastní, málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami, závažné chyby dovede ne vždy s pomocí učitele opravit.

► **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Požadované poznatky si neosvojil, samostatnost v myšlení neprojevuje. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele, s upraveným textem nedovede pracovat. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Žák nepracuje pro tým, není schopen správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele, chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

B. Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

► **Stupeň 1 (výborný)**

V činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. Pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, pročitelný a přesný, osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě. Umí používat kompenzační pomůcky.

► **Stupeň 2 (chvalitebný)**

V činnostech aktivní, převážně samostatný, úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady. Projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. Umí používat kompenzační pomůcky.

► **Stupeň 3 (dobrý)**

V činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu, jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. S pomocí učitele dokáže používat kompenzační pomůcky.

► **Stupeň 4 (dostatečný)**

V činnostech je málo tvořivý, často pasivní, rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Úkoly řeší s častými chybami, dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu. Kompenzační pomůcky používá velmi obtížně.

► **Stupeň 5 (nedostatečný)**

V činnostech je skoro vždy pasivní, rozvoj schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat, neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje. Nedovede používat kompenzační pomůcky.
Hodnocení chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy. Hodnocení chování provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKA PŘI UDĚLENÍ POCHVALY A OPATŘENÍ K POSÍLENÍ KÁZNĚ

► **K čemu učitel přihlíží při odměňování žáka:**

► **Pochvaly**

Pochvala třídního učitele – ocenění plnění povinností, pomoci spolužákům, třídní služby, aktivit spojených se třídou a s menšími celoškolskými akcemi a soutěжами

Pochvala ředitele školy – ocenění plnění povinností, pomoci spolužákům, akcí, aktivit, ... spojených se školou, s většími celoškolskými akcemi, soutěжами a školní reprezentací

► **K čemu učitel přihlíží při potrestání žáka:**

Kázeňská opatření: příklady různého nevhodného jednání:

► **Napomenutí třídního učitele**

- ojedinelé drobné porušení školního řádu
- na I. stupni – 10 zapomenutí za čtvrtletí
- na II. stupni – 3x zapomenutá žákovská knížka, 5 zapomenutí pomůcek na vyučování za čtvrtletí
- opomenutí zadaných úkolů, povinností, 3 pozdní příchody za čtvrtletí
- činy nejsou závažné pro společnost, spíše se jedná o přestupky v rámci školního života
- vlastní nepořádnost, špatný výkon třídní služby

► **Důtka třídního učitele**

- opakované drobné porušení školního řádu
- na I. stupni – 20 zapomenutí za čtvrtletí
- na II. stupni – 6x zapomenutá žákovská knížka, 10 zapomenutí přezutí, cvičebního úboru na TV, pomůcek na vyučování, vyhýbání se povinností za čtvrtletí, podvod, ...
- činy nejsou závažné pro společnost, spíše se jedná o přestupky v rámci školního života
- nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů - drobné slovní útoky na spolužáky či dospělé, drobné ničení školního majetku, vyhýbání se zadané třídní službě, vědomé neplnění zadaných úkolů, povinností
- 3 pozdní příchody za čtvrtletí – individuálně třídní učitel posoudí žáka I. a II. stupně a vliv rodiče na pozdní příchod
- 1 – 2 neomluvené hodiny za pololetí – jedná se o nepřítomnost ve škole zaviněnou žákem a třídním učitelem neomluvenou, ...

► **Důtka ředitele školy**

- ojedinělé hrubé porušení školního řádu – významná je ojedinělost počínání žáka – tzn. Chyba se v hodnoceném období – pololetí – školního roku neopakovala
- čin je porušení i společenských pravidel, nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů, slovní útok na spolužáka či dospělého, jednorázové agresivní chování nebo ničení školního majetku, časté vyhýbání se třídní službě, vědomé neplnění zadaných úkolů nebo povinností, opakovaná ztráta nebo poškození žákovské knížky
- soustavné zapominání školních pomůcek nebo žákovské knížky
- 4 a více pozdních příchodů za čtvrtletí – individuálně třídní učitel posoudí žáka I. a II. stupně a vliv rodiče na pozdní příchod
- 3 – 9 neomluvených hodin – jedná se o nepřítomnost ve škole zaviněnou žákem a třídním učitelem neomluvenou,...

► **Snížená klasifikace z chování**

Příklady:

► **Uspokojivé**

- opakované hrubé porušení školního řádu
- nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – opakované slovní nebo fyzické útoky na spolužáka nebo dospělého
- agresivní chování nebo ničení školního majetku, výrazně špatná pracovní morálka, opakovaná ředitelská důtka
- 10 – 20 neomluvených hodin – současně škola obvykle konzultuje absenci žáka ve škole s úřadem
- opakovaný závažný podvod

► **Neuspokojivé**

- výjimečné případy obzvláště hrubých porušení školního a společenského řádu
- nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – opakované hrubé slovní nebo fyzické útoky na spolužáka či dospělého – šikana
- agresivní chování nebo ničení školního majetku, prakticky nulová pracovní morálka
- 21 a více neomluvených hodin – současně škola má povinnost oznámit absenci žáka ve škole na úřad

► **Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování – shrnutí**

► **Stupeň 1 (velmi dobré)**

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojediněle se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

► **Stupeň 2 (uspokojivé)**

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

► **Stupeň 3 (neuspokojivé)**

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo ve škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

